IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 30.4.2019
COM(2019) 218 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

L-Ewropa f'Mejju 2019: Tħejjija għal Unjoni aktar magħquda, aktar b'saħħitha u aktar demokratika f'dinja dejjem aktar inċerta

Il-kontribut tal-Kummissjoni Ewropea għal-laqgħa informali tal-mexxejja tal-UE27 f' Sibiu (ir-Rumanija) fid-9 ta' Mejju 2019

MT MT

Daħla

Fid-diskors tiegħi tal-2017 dwar l-Istat tal-Unjoni ssuġġerejt, bħala parti mill-Pjan Direzzjonali għal Unjoni aktar magħquda, b'saħħitha u aktar demokratika, li l-mexxejja tal-Ewropa jiltaqgħu biex iħejju l-futur tagħna b'27 Stat Membru f'Sibiu, fir-Rumanija — belt bi storja unika li tirrappreżenta l-Ewropa tal-Lvant u tal-Punent, l-imgħoddi u l-ġejjieni. Il-laqgħa tagħna hemmhekk fid-9 ta' Mejju se tkun il-mument li aħna nuru x'tista' tikseb Unjoni magħquda fil-ġejjieni, u dan eżattament qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew bejn it-23 u s-26 ta' Mejju.

Dawn l-aħħar ħames snin għalina kienu ta' prova hekk kif matulhom issarajna ma' għadd kbir ta' kriżijiet. Minkejja dan, irnexxielna noħorġu aktar b'saħħitna kull darba. U matul dan kollu żammejna l-attenzjoni tagħna ffukata bla ma taqta' xejn fuq it-twettiq tal-wegħdiet li għamilna ħames snin ilu, meta l-mexxejja, fid-dawl tar-riżultat tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew, stabbilew aġenda strateġika għall-perjodu bejn l-2014 u l-2019, li fl-istess ħin sawwartha fl-10 prijoritajiet politiċi tal-Kummissjoni tiegħi.

Dakinhar għidt li dan kien l-aħħar ċans tagħna biex nuru lill-Ewropej li l-Unjoni tagħhom taħdem għalihom. Il-Kummissjoni li kelli l-unur li nippresjedi daħlet għal din il-missjoni b'ruħha u b'ġisimha, u tat widen għat-tamiet, il-biżgħat u l-istennijiet tal-Ewropej. Mit-treġġigħ lura tal-impjiegi, it-tkabbir u l-investiment wara l-kriżi għat-tisħiħ tas-solidarjetà u tar-responsabbiltà fl-Unjoni tagħna, sal-iżgurar tal-istess paga għall-ħaddiema li jagħmlu l-istess xogħol fl-istess post, ħadna azzjoni fejn kien hemm l-aktar bżonn.

Issa rridu nħarsu 'l quddiem, nitgħallmu mill-esperjenzi tagħna u nkomplu nibnu fuq is-suċċessi tagħna. Jeħtieġ li nkunu aktar ambizzjużi u aktar iffukati minn qatt qabel. Il-mexxejja tal-Ewropa se jibdew din ir-riflessjoni f'Sibiu qabel ma jiftiehmu dwar l-aġenda strateġika li jmiss fil-Kunsill Ewropew ta' Ġunju. Dan id-dokument huwa l-kontribut tal-Kummissjoni għal dan il-proċess.

Kull ġenerazzjoni għandha d-dmir li tibdel id-destini tal-Ewropej għall-aħjar. Biex inwettqu l-wegħda dejjiema tagħna ta' sliem, progress u prosperità. Din kienet il-vokazzjoni tiegħi u l-ħidma ta' ħajti. U jeħtieġ li tissokta biex tixprunana 'l quddiem. Hekk kif se nkun mal-mexxejja Ewropej f'Sibiu f'Jum l-Ewropa, fl-anniversarju tad-Dikjarazzjoni ta' Schuman, se nkun hemm kburi bl-imgħoddi tagħna, iżda aktar determinat u mimli tama għall-ġejjieni tagħna.

Il-President tal-Kummissjoni Ewropea, Jean-Claude Juncker

Introduzzjoni

Fid-9 ta' Mejju 2019 il-Mexxejja tal-Ewropa se jiltaqgħu f'Sibiu, fir-Rumanija, biex jirriflettu dwar l-aspirazzjonijiet politiċi tal-Unjoni u jħejju l-"aġenda strateġika" għall-ħames snin li ġejjin. Se jagħmlu dan lejliet l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew, fejn aktar minn 400 miljun Ewropew se jitfgħu l-vot tagħhom fl-akbar eżerċizzju demokratiku transnazzjonali fid-dinja. Se jagħmlu dan tletin sena wara tmiem il-komuniżmu u l-waqgħa tal-Ħajt ta' Berlin u ħmistax-il sena wara t-tkabbir mingħajr preċedent tal-Unjoni tagħna li għelbet il-qasma mwiegħra fil-kontinent tagħna.

Illum l-**Unjoni tagħna tipprovdi s-sliem, l-istabbiltà u l-prosperità madwar l-Ewropa u lil hinn minnha**, minkejja l-bosta sfidi interni u esterni li qegħdin inħabbtu wiċċna magħhom. L-Unjoni tagħna tħares b'mod determinat il-prinċipji tagħha tad-demokrazija, tal-istat tad-dritt u tad-drittijiet fundamentali, minkejja ż-żieda fis-sejħiet għal dittaturi u nazzjonaliżmu introvert. L-istorja komuni tagħna tippermettilna ningħaqdu kontra sejħiet bħal dawn. Din hija l-kwalità dejjiema tal-proġett Ewropew li tagħmel il-mudell tagħna wieħed uniku u ta' min iħarsu.

Wara snin sħaħ ta' kriżi **l-Ewropa qiegħda terġa' tiġi fuq saqajha**. Fl-Ewropa hemm 240 miljun ruħ li għandhom xogħol – għadd akbar minn qatt qabel. Il-konsumaturi u n-negozji jistgħu jibbenefikaw minn suq uniku li jagħtihom aktar għażla u prezzijiet orħos. Il-munita unika msaħħa tagħna tipproteġina mit-taqlib finanzjarju. Ma hemm l-ebda post ieħor daqs l-Ewropa li jiżgura li l-benefiċċji tal-ekonomija soċjali tas-suq tagħna jilħqu lill-partijiet kollha tal-popolazzjoni. L-Ewropa qiegħda taħdem biex tħares liċ-ċittadini tagħha – sar aktar progress fir-rigward tal-ġestjoni tal-migrazzjoni, il-protezzjoni tal-fruntieri u s-sigurtà f'dawn l-aħħar erba' snin milli fl-għoxrin sena ta' qabel. U l-Ewropa hija potenza globali responsabbli li tinsab fuq quddiem fl-indirizzar tat-tibdil fil-klima, tal-promozzjoni tas-sliem u l-iżvilupp sostenibbli madwar id-dinja, tal-inkoraġġiment tal-kummerċ ħieles u ekwu, u tal-iffissar ta' standards fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem, il-kundizzjonijiet tax-xogħol, is-sikurezza alimentari u l-protezzjoni tad-data.

Hekk kif id-dinja ta' madwarna qiegħda tinqasam aktar u timtela' aktar tensjoni, aktar huwa importanti li l-progress li sar jitħares u jitmexxa 'l quddiem minkejja d-diffikultajiet. L-isfidi li qed inħabbtu wiċċna magħhom aħna l-Ewropej kollettivament qegħdin joktru ma' kull jum li jgħaddi – mill-flussi migratorji globali saż-żieda tal-pressjoni kompetittiva fuq setturi ekonomiċi ewlenin, l-għadd dejjem jiżdied ta' theddid għas-sigurtà u l-istat tad-dritt, ir-ritmu tat-tibdil demografiku u teknoloġiku sal-perikli ekoloġiċi aktar gravi. Fl-istess waqt, l-ordni internazzjonali bbażat fuq ir-regoli, li għal tant żmien kien indispensabbli għal Unjoni Ewropea aktar prospera u sikura, qiegħed jitpoġġa f'dubju jew saħansitra jiġi mminat min atturi ewlenin.

Dawn ix-xejriet jippreżentaw opportunitajiet daqskemm jippreżentaw sfidi. Jistgħu jitqiesu bħala twissija ċara: **biex l-Ewropa tirnexxi l-Istati Membri tal-UE jridu jaħdmu id f'id**. Iridu jaħdmu id f'id jekk iridu jħarsu l-istil ta' ħajja Ewropew tagħna, jipproteġu l-pjaneta tagħna u jsaħħu l-influwenza tagħna madwar id-dinja. **Huwa biss jekk insibu s-saħħa fl-unità li l-Ewropa se tkun tista' tinfluwenza l-milja tal-avvenimenti dinjija**. Għaldaqstant Sibiu hija opportunità għall-mexxejja tal-UE biex juru l-għaqda ta' bejniethom u jagħtu prospettiva ġdida lill-kontinent tagħna. Jenħtieġ li jagħmlu dan billi juru li taw widen lit-tamiet, lit-tħassib u l-istennijiet taċ-ċittadini; u li huma lesti li jieħdu azzjoni deċiżiva u kollettiva biex jindirizzawhom.

Illum, il-Kummissjoni Ewropea qiegħda tagħmel għadd ta’ rakkomandazzjonijiet għall-aġenda strateġika li jmiss li se jgħinu lill-Ewropa biex tagħmel dan. Billi **l-politika u l-komunikazzjoni huma żewġ naħat tal-istess munita**, qegħdin ukoll nagħmlu suġġerimenti dwar kif nikkomunikaw id-deċiżjonijiet kollettivi tagħna aħjar biex naqdu liċ-ċittadini u lid-demokrazija tal-Ewropa. Kemm il-prijoritajiet li nistabbilixxu kif ukoll il-mod kif nispjegawhom u kif nimpenjaw ruħna mal-Ewropej se jkunu deċiżivi biex ngħaqqdu u nsaħħu l-Unjoni tagħna u nagħmluha aktar demokratika.

Parti 1: Il-kontribut tal-Kummissjoni Ewropea għall-aġenda strateġika tal-UE ta' bejn l-2019 u l-2024

F'deċennju ta' bidliet u sfidi li ma qatgħu qatt, l-Ewropa wriet li kapaċi twettaq il-wegħda tagħha ta' sliem, prosperità u progress għaċ-ċittadini tagħha, u tat prova lil min ippriedka l-apokalissi kien żbaljat. L-ekonomija u s-soċjetà tal-Ewropa rnexxielhom joħorġu aktar b'saħħithom minn żminijiet ta' prova, għalkemm għad fadal ħafna xogħol xi jsir biex jiġi żgurat li ċ-ċittadini jħossuhom sikuri u protetti u biex il-benefiċċji tal-politiki komuni tagħna jilħqu lill-partijiet kollha tal-Unjoni.

Dan il-kompitu qiegħed isir aktar diffiċli minħabba l-inċertezzi u t-tensjonijiet li kulma jmur qegħdin jolqtu lid-dinja ta' madwarna. Hekk kif jitfaċċaw potenzi ġodda filwaqt li l-qodma jaqbdu mogħdijiet oħrajn, ir-raġuni għall-kooperazzjoni Ewropea u l-integrazzjoni ffukata qatt ma kienet daqstant attraenti jew aktar urġenti daqskemm hija llum.

Issa li waslu l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew fit-23-26 ta' Mejju 2019 u l-bidla fit-tmexxija politika fl-istituzzjonijiet tal-UE li se jsegwuhom, wasal iż-żmien għal orjentazzjonijiet politiċi ġodda, prijoritajiet ġodda u spinta ġdida għar-riforma. Huwa biss jekk l-Unjoni Ewropea tagħti prova li għandha l-ħila twettaq azzjoni dwar l-isfidi komuni tagħna li l-kontinent se jkun minn ta' quddiem fid-dinja ta' għada. Huwa biss jekk inkunu kapaċi niftiehmu u nimplimentaw deċiżjonijiet komuni mingħajr dewmien u b'mod effettiv li se jirnexxilna nissodisfaw l-istennijiet taċ-ċittadini. Dan se jitlob l-isforzi kollettivi tal-istituzzjonijiet tal-UE flimkien mal-Istati Membri kollha tal-UE f'azzjoni fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali.

Fit-taqsima li jmiss nispjegaw fejn tinsab l-Ewropa llum, kif tista' tadatta għat-tibdil li tinsab għaddejja minnu u ssawwar dak li għadu ġej. Abbażi tal-esperjenza ta' dawn l-aħħar ħames snin se nistabbilixxu għadd ta' rakkomandazzjonijiet ta' politika li se jgħinuna niksbu dawn l-għanijiet.

I.1 Fejn tinsab l-UE llum

Ħames snin ilu l-Kunsill Ewropew iddefinixxa aġenda strateġika wiesgħa għall-Unjoni fi żminijiet ta' bidla[1]. Din kompliet tieħu sura fl-10 prijoritajiet politiċi tal-President Jean-Claude Juncker[2], li ġew żviluppati matul il-kampanja elettorali tiegħu u fi djalogu mal-Istati Membri u mal-Parlament Ewropew. Il-prijoritajiet iffukaw fuq l-aktar affarijiet għal qalb l-Ewropej: it-treġġigħ lura tal-impjiegi, it-tkabbir u l-investiment, it-tisħiħ tal-ġustizzja soċjali, il-ġestjoni tal-migrazzjoni, il-mitigazzjoni tat-theddid fuq is-sigurtà, l-isfruttament tal-potenzjal tat-tranżizzjonijiet diġitali u enerġetiċi, l-iżvilupp tal-UE f'attur globali aktar b'saħħtu u t-tisħiħ tat-trasparenza u l-leġittimità demokratika.

Dawn l-**isforzi wasslu għal riżultati tanġibbli għaċ-ċittadini**, minkejja d-diffikultajiet li ma setgħux jitbassru matul it-triq u li għadhom joħolqu sfidi serji għall-Unjoni.

[1] "Aġenda strateġika għall-Unjoni fi żminijiet ta' bidla", Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew tas-26/27.6.2014, Anness I

[2] "Bidu ġdid għall-Ewropa: L-Aġenda Tiegħi għall-Impjiegi, it-Tkabbir, il-Ġustizzja u t-Tibdil Demokratiku – Linji gwida Politiċi għall-Kummissjoni Ewropea li jmiss", il-President Juncker, 15.7.2014

L-ekonomija tal-Ewropa

L-aġenda ambizzjuża tal-UE għall-impjiegi, it-tkabbir u l-investiment, flimkien mal-isforzi għat-tfannid tas-suq uniku u l-politika monetarja akkomodanti tal-Bank Ċentrali Ewropew ikkontribwew għal irkupru ekonomiku qawwi. L-ekonomija tal-Ewropa kibret għal sitt snin wara xulxin. Illum fl-Ewropa hemm 240 miljun ruħ jaħdmu –għadd aktar minn qatt qabel – u l-qgħad jinsab fl-aktar livell baxx f'dan is-seklu, għalkemm għadu għoli f'xi Stati Membri, partikolarment fir-rigward taż-żgħażagħ. Il-finanzi pubbliċi tjiebu b'mod ġenerali. Issa l-faqar u l-esklużjoni soċjali qegħdin jonqsu u żdiedet il-konverġenza fost l-Istati Membri. Dawn ir-riżultati nkisbu grazzi għall-impatt pożittiv tal-politiki strutturali u ta' investiment tal-UE. Is-settur finanzjarju Ewropew aktar b'saħħtu qiegħed isostni l-kreditu u l-investiment.

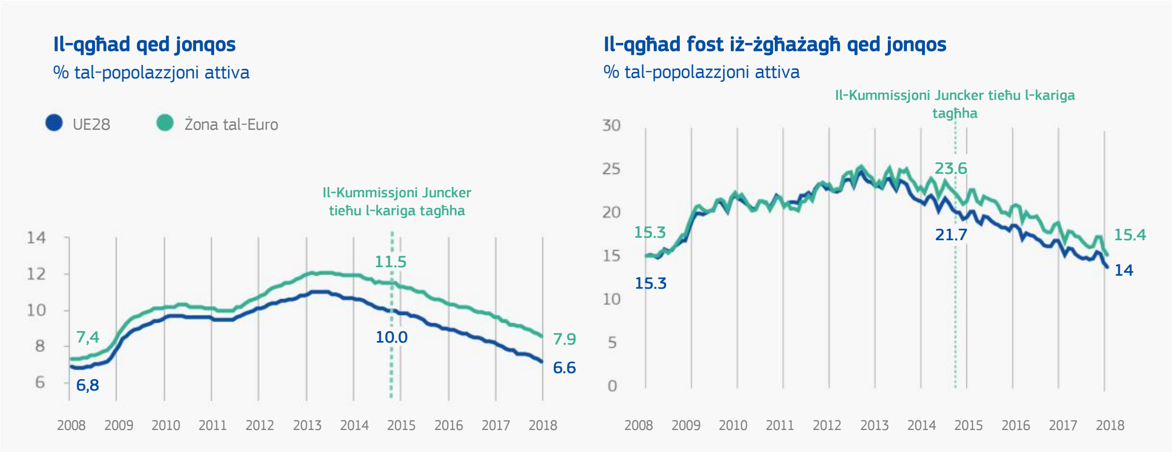

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

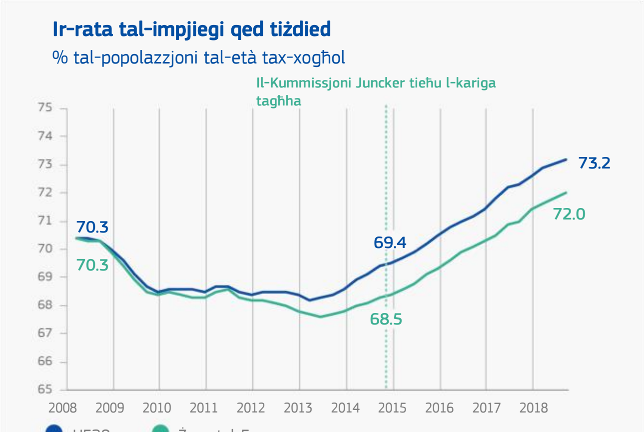

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

L-Istati Membri anqas żviluppati qegħdin joqorbu lejn il-bqija tal-UE. Bejn l-2006 u l-2017 il-prodott domestiku gross (PDG) *per capita* tagħhom kiber b'rata annwali ta' 4,5 % meta mqabbel mal-1,4 % fi Stati Membri aktar żviluppati.

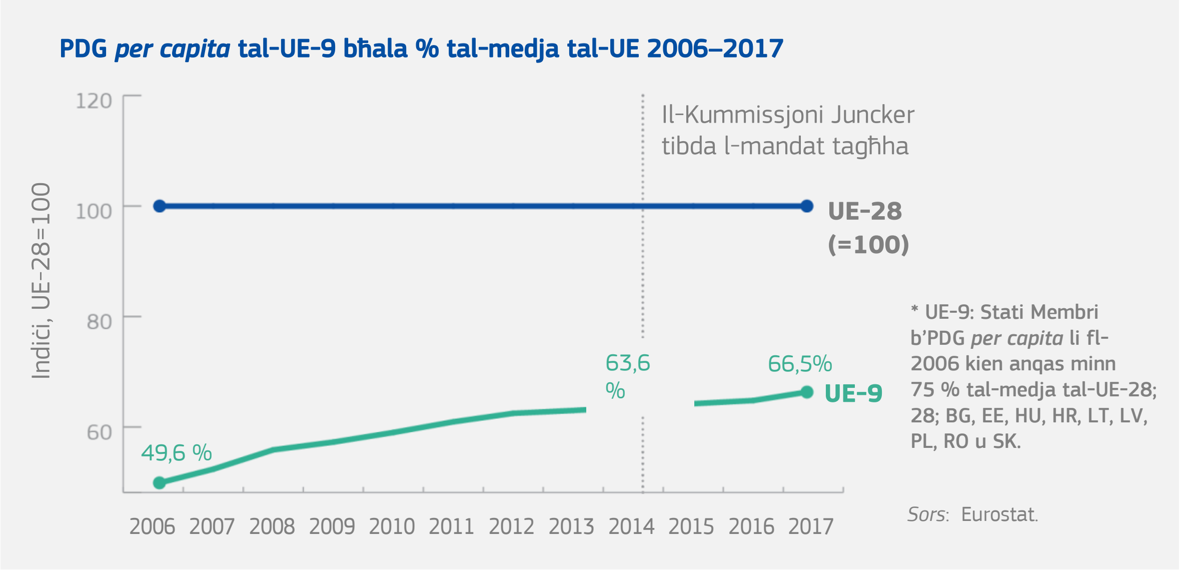

Wara t-tnaqqis fil-pagi li seħħ wara l-kriżi, issa hemm xejra b'saħħitha ta' żidiet kemm fir-rigward tal-UE kif ukoll għaż-żona tal-euro, partikolarment mill-2017. Fl-2019 il-pagi mistennija jiżdiedu aktar fl-Istati Membri kollha tal-UE. Dan huwa pedament sod ħafna għal konsum domestiku aktar b'saħħtu, li jwassal għal tkabbir domestiku aktar b'saħħtu, li huwa anqas dipendenti fuq żviluppi esterni.

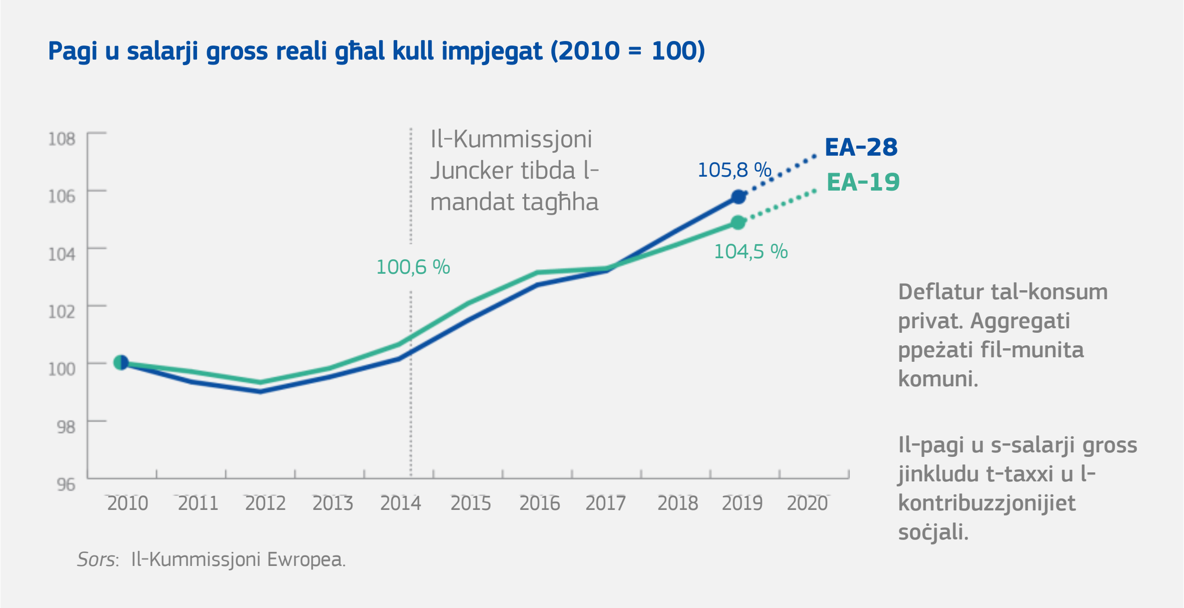

Il-**Fond Ewropew għall-Investimenti Strateġiċi,** li tnieda fl-2014 u huwa magħruf bħala l-Fond Juncker, iġġenera kważi EUR 400 biljun f'investimenti addizzjonali – u b'hekk qabeż il-mira inizjali tiegħu b'aktar minn EUR 70 biljun. **Appoġġa l-impjiegi ta' 750 000 ruħ fl-Ewropa**, tejjeb l-aċċess għall-finanzjament għal 945 000 kumpanija żgħira u ta' daqs medju u żied il-PDG tal-Ewropa b'0,6 %. Il-Fond Juncker huwa wkoll eżempju ta' mod innovattiv u aktar effiċjenti kif jintuża l-baġit tal-UE biex jintlaħqu għadd ta' għanijiet ta' politika, bħall-innovazzjoni, il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, il-konnettività u l-impjiegi ta' kwalità.

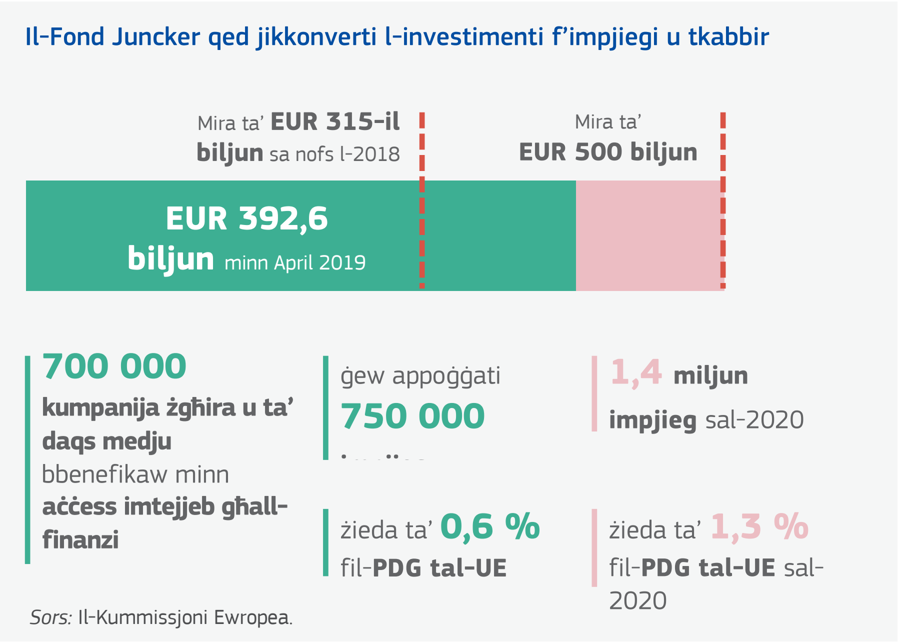

L-appoġġ pubbliku għall-euro qatt ma kien ogħla milli hu llum. Il-munita unika tagħna hija għajn ta' ħarsien ekonomiku u responsabbilizzazzjoni bi statura globali b'saħħitha. **Hemm 175 miljun persuna f'60 pajjiż barra miż-żona tal-euro li jużaw il-minuta tagħna** jew li għandhom muniti lokali marbuta magħha. Dan huwa grazzi l-aktar għall-fatt li l-euro hija munita stabbli ferm **b'rata tal-inflazzjoni li fl-ewwel 20 sena tagħha laħqet biss medja ta' 1,7 %.**

Munita b'saħħitha titlob politika ekonomika soda u sforzi kontinwi favur it-twettiq ta' riformi strutturali fl-Istati Membri. Din hija r-raġuni għaliex il-mekkaniżmu tal-UE għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika – is-"Semestru Ewropew" li nħoloq fl-2011 – kompla jissaħħaħ matul is-snin. Issa dan jinkludi wkoll rakkomandazzjonijiet dedikati għaż-żona tal-euro u enfasi aktar qawwija fuq il-prijoritajiet soċjali u l-ħtiġijiet ta' investiment fil-livell tal-Istati Membri. Il-Kummissjoni bdiet ukoll tagħti appoġġ tekniku għar-riformi strutturali fl-Istati Membri, li jkopri aktar minn 700 proġett ta' riforma f'26 Stat Membru. Dawn jinkludu proġetti ta' riforma bħad-diġitalizzazzjoni tal-amministrazzjonijiet pubbliċi jew proċedimenti ta' insolvenza moderni. L-investiment fin-nies huwa komponent ewlieni tar-reżiljenza u t-tkabbir tal-Ewropa fil-ġejjieni. Din hija r-raġuni għaliex il-Fond Soċjali Ewropew appoġġa lil aktar minn 15-il miljun ruħ biex jiżviluppaw il-ħiliet li jeħtieġu għas-suq tax-xogħol tal-lum.

Ir-riskji fis-settur bankarju naqsu b'mod sinifikanti. Dan grazzi għal superviżjoni aktar stretta u għaliex il-banek tal-UE issa għandhom ħafna aktar assi likwidi filwaqt li mill-2014 il-banek taż-żona tal-euro żiedu l-kapital ta' lqugħ bi EUR 812-il biljun. L-għadd ta' self improduttiv issa qorob il-livelli ta' qabel il-kriżi. Dan ippermetta lis-Summit tal-Euro ta' Diċembru 2018 iwitti t-triq għall-passi li jmiss tal-Unjoni Bankarja.

L-infurzar b'saħħtu tar-regoli tal-UE permezz tal-għodod tas-suq uniku u l-politika tal-kompetizzjoni ħares liċ-ċittadini u lin-negozji u xpruna t-tkabbir u l-innovazzjoni. Notevolment il-Kummissjoni ħadet azzjoni qawwija u effettiva fil-konfront ta' ksur tal-liġi tal-UE, u ħadet miżuri stretti meta dawn ma setgħux jissolvew permezz tad-djalogu[3]. Dan l-approċċ aktar strateġiku wassal għal enfasi aktar b'saħħitha fuq problemi sistemiċi fejn l-

[3] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Riżultati Aħjar permezz ta' Applikazzjoni Aħjar", C(2016) 8600, 13.12.2016

azzjoni ta' infurzar tal-Kummissjoni tista' tagħmel differenza reali. Bħalissa hemm aktar minn 1 500 każ ta' ksur miftuħ madwar l-Istati Membri kollha. Il-Kummissjoni qiegħda taħdem bla heda mal-awtoritajiet nazzjonali biex issolvihom, jekk possibbli qabel ma jkun hemm bżonn li jitressqu quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. Mill-2014 instabet soluzzjoni għal 500 każ ta' ksur kull sena, jiġifieri għal 90 % tat-total kollu. Dan juri s-siwi ta' interazzjoni aktar effettiva bejn il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali qabel ma jintlaħaq l-istadju tal-Qorti, li huwa wieħed li jieħu ħafna żmien.

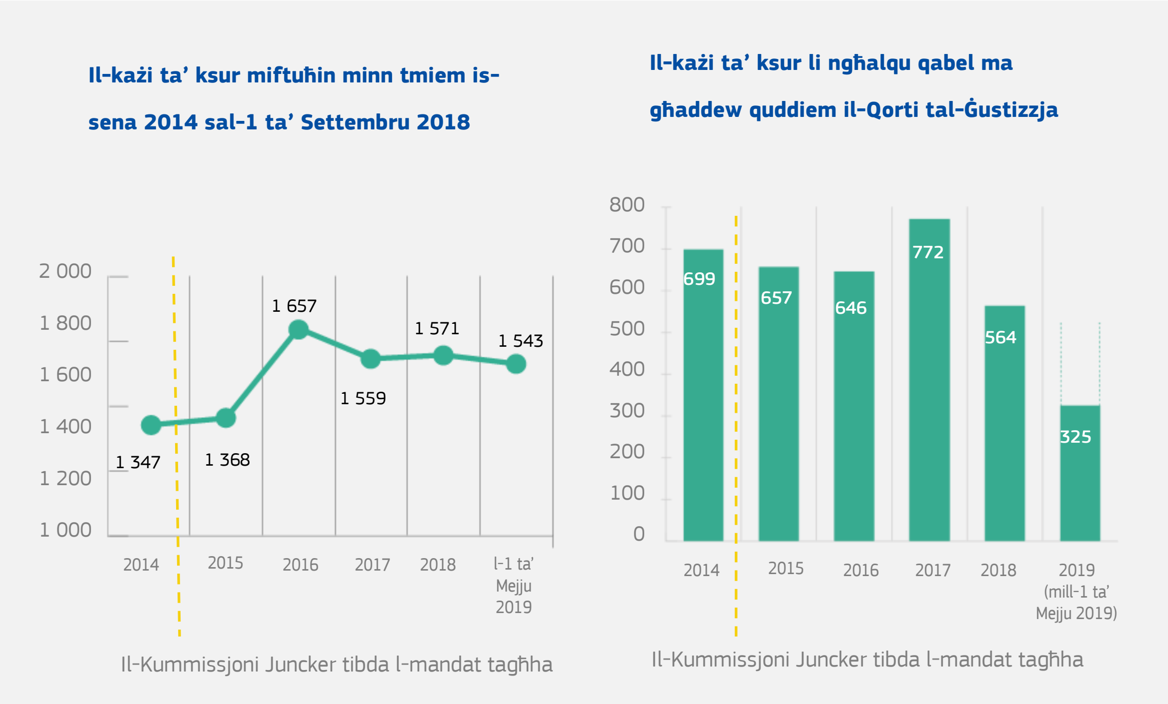

Il-Kummissjoni għamlet ukoll monitoraġġ mill-qrib tal-applikazzjoni tar-**regoli tal-kompetizzjoni** tal-UE li ġew miftiehma flimkien. Ħadet azzjoni determinata kull fejn kien meħtieġ kontra mġiba antikompetittiva, bħal fużjonijiet, kartelli, abbuż ta' pożizzjonijiet dominanti jew deċiżjonijiet illegali ta' għajnuna mill-Istat. Bejn l-2015 u l-2018 il-klijenti ffrankaw ammont totali ta' bejn EUR 48 biljun u EUR 78 biljun b'riżultat ta' interventi dwar antitrust u amalgamazzjonijiet min-naħa tal-Kummissjoni. Pereżempju, fl-2016 u fl-2017 il-Kummissjoni imponiet multa ta' EUR 3,8 biljun fuq il-kartell tat-trakkijiet u fl-2018 għamlet impenji vinkolanti ma' Gazprom biex tippermetti l-fluss ħieles ta' gass fl-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant bi prezzijiet kompetittivi. L-infurzar tal-liġi tal-kompetizzjoni kien importanti ferm ukoll għall-iżgurar ta' kundizzjonijiet ekwi fis-swieq diġitali tal-UE. Il-Kummissjoni mmultat lil Google tliet darbiet bejn l-2017 u l-2019 minħabba ksur tal-liġijiet tal-antritrust tal-UE, biċ-ċifra totali tlaħħaq it-EUR 8,25 biljun. Dan il-ksur ċaħħad lil kumpaniji oħrajn il-possibbiltà li jikkompetu fuq il-mertu u l-innovazzjoni tagħhom, u ċaħħad ukoll lill-konsumaturi Ewropej milli jgawdu mill-benefiċċji tal-kompetizzjoni. Fl-aħħar nett, l-interventi tal-Kummissjoni fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat għenu wkoll biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għal kulħadd – anke fil-qasam tat-tassazzjoni. Pereżempju, f'Awwissu 2016, il-Kummissjoni sabet li Apple ngħatat benefiċċji fiskali illegali, li wasslu għall-irkupru ta' EUR 14,3-il biljun mill-Irlanda. Fl-istess waqt, il-Kummissjoni approvat EUR 1,75 biljun f'għajnuna mill-Istat minn erba' Stati Membri fir-rigward ta' Proġett Importanti ta' Interess Ewropew Komuni li ppermetta li ssir innovazzjoni fis-settur mikroelettroniku għall-benefiċċju tal-ekonomija Ewropea kollha kemm hi.

It-twettiq tal-aġenda strateġika tal-UE bejn l-2014 u l-2019

Sikwit jingħad li l-Unjoni hija wisq diviża jew kajmana fit-twettiq ta' riżultati effettivi mill-politiki tagħha. Din il-kritika tinjora l-fatt li l-UE mhijiex Stat federali. Hija sistema ta' governanza b'diversi livelli li tinkludi 28 demokrazija fil-livell nazzjonali, li sikwit ikollhom is-saffi demokratiċi influwenti tagħhom f'livelli aktar baxxi, u proċessi demokratiċi bejn l-istituzzjonijiet tal-UE. Għaldaqstant, l-ilħiq ta' kompromess ġust u bbilanċjat ta' spiss jitlob iż-żmien u li kulħadd ikollu r-rieda li jagħti u jrodd. Naturalment id-deċiżjonijiet tal-UE ta' spiss jieħdu aktar żmien minn dawk li jittieħdu fil-livell nazzjonali. Madankollu, minkejja s-sistema politika unika u ħafna sfidi addizzjonali li jinqalgħu mat-triq, l-UE rnexxielha twettaq l-impenji li ħadet fl-2014 fl-aġenda strateġika tal-Kunsill Ewropew u fl-10 prijoritajiet politiċi tal-Kummissjoni Juncker.

Sas-sajf tal-2018 il-Kummissjoni Juncker kienet ressqet il-proposti leġiżlattivi kollha li kienet ikkommettiet ruħha għalihom fil-bidu tal-mandat tagħha. Il-Kummissjoni Juncker għamlet total ta' 471 proposta leġiżlattiva ġdida u kompliet taħdem fuq 44 proposta oħra mressqa mill-Kummissjonijiet ta' qabilha. Minn dawn, 348 proposta ġew adottati jew miftiehma mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill matul il-mandat kurrenti. Dan joħroġ fid-dieher li **fi 348 każ l-Unjoni rnexxielha tiftiehem biex immexxu 'l-Ewropa 'l quddiem**. Ta' min jinnota li f'madwar 90 % tal-każi, il-kompromess aħħari ġie approvat b'kunsens fil-Kunsill tal-Ministri, u għaldaqstant kien appoġġat mit-28 Stat Membru. Dan huwa parti minn xejra ċara. L-għadd ta' każi fejn intlaħaq kunsens fost it-28 żdied kull sena minn meta daħal fis-seħħ it-Trattat ta' Lisbona[4].

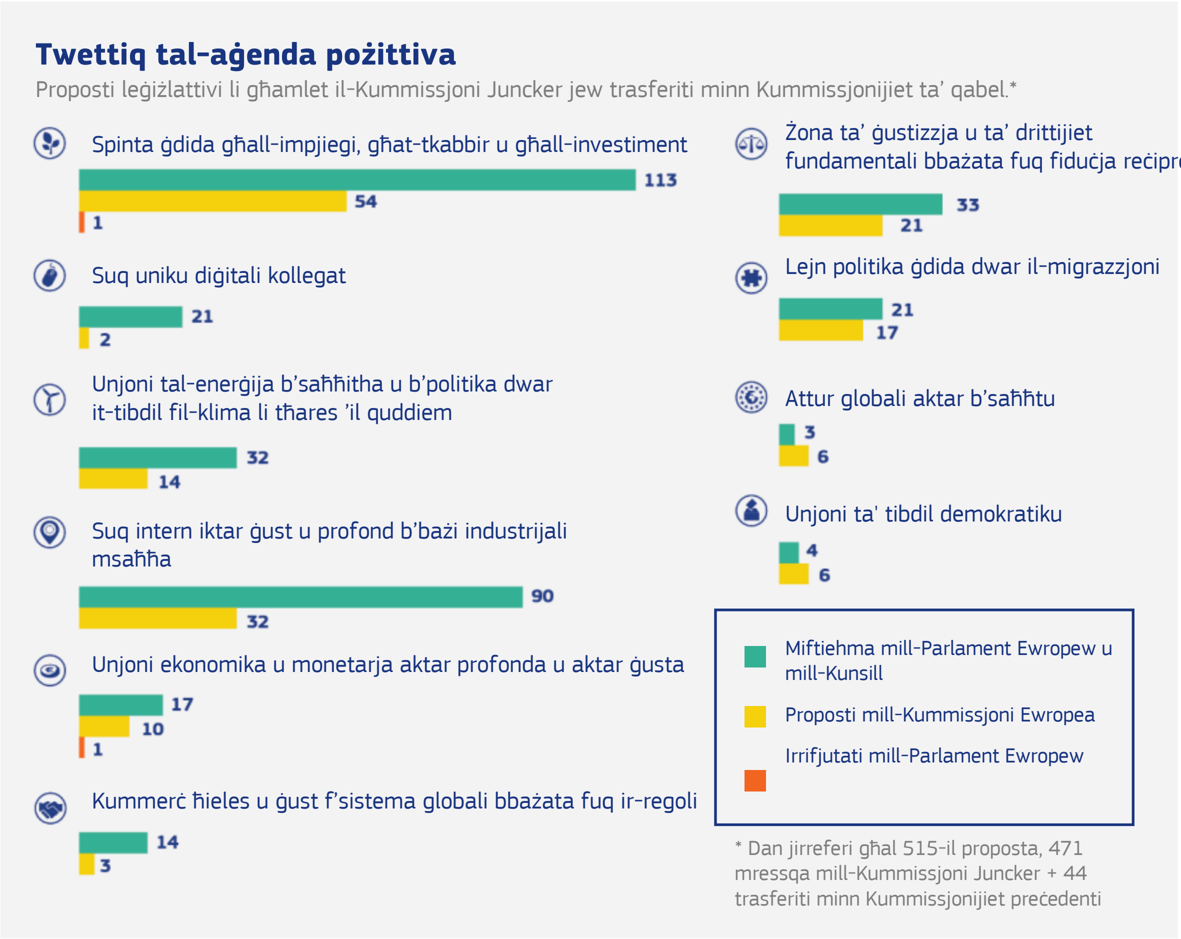

[4] Ara l-analiżi ta' Nicolai von Ondarza, Jahrbuch der europäischen Integration 2018, p. 85 *et seq.* (p.91)

F'dawn l-aħħar snin sar progress sinifikanti fuq l-oqsma kollha ta' politika. Fl-Anness III jinsabu mniżżla **20 kisba ewlenija**, filwaqt li **10 proposti ewlenin li għadhom "mhux iffinalizzati"** billi għadhom pendenti fil-Parlament u l-Kunsill, jinsabu elenkati fl-Anness IV. L-iżviluppi ta' politika li ġejjin għandhom jitqiesu fit-tfassil tal-aġenda strateġika li jmiss:

- L-UE setgħet twettaq l-aġenda strateġika tagħha b'mod aktar mgħaġġel u effiċjenti għaliex mill-bidu nett il-Kummissjoni Juncker impenjat ruħha favur regolamentazzjoni aħjar. Dan intrifed mill-impenn tal-**President Juncker li jkun "kbir fil-kwistjonijiet il-kbar u żgħir f'dawk żgħar"** – prinċipju li aktar tard ġie approvat mill-mexxejja tal-UE fid-dikjarazzjoni ta' Ruma tal-25 ta' Marzu 2017[5]. Dan wassal għal aġenda leġiżlattiva aktar iffukata. Il-Kummissjoni Juncker **irtirat 100 proposta leġislattiva** pendenti mill-predeċessur tagħha fil-bidu tal-mandat tagħha f'eżerċizzju ta' diskontinwità politika. B'mod ġenerali, naqqset il-**proposti leġiżlattivi b'75 % kull sena** meta mqabbla mal-Kummissjoni preċedenti. Hija wkoll waqfet tagħmel proposti leġiżlattivi ġodda mis-sajf tal-2018, li ppermetta lill-Parlament, lill-Kunsill u lill-Kummissjoni jużaw l-enerġija kollha tagħhom fuq il-proċeduri leġiżlattivi li kienu għaddejjin. Il-ħolqien tal-kariga tal-Ewwel Viċi President responsabbli mir-regolamentazzjoni aħjar — u l-ħatra ta' Frans Timmermans f'dan ir-rwol impenjattiv – , ir-rwol ta' koordinazzjoni aktar b'saħħtu tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kummissjoni, il-ħolqien tal-Bord tal-Iskrutinju Regolatorju indipendenti u l-ħidma tat-Task Force dwar is-Sussidjarjetà, il-Proporzjonalità u dwar li "Isir inqas b'mod iktar effiċjenti"[6] kienu innovazzjonijiet ewlenin li għenu fl-implimentazzjoni u fl-infurzar tal-prinċipju "kbir fil-kwistjonijiet il-kbar" tal-President Juncker.

- F'dawn l-aħħar ħames snin l-UE kisbet suċċess partikolari b'rabta mas-suq uniku diġitali. Issa li nħelsu mit-**tariffi tar-roaming**, iċ-ċittadini li jivvjaġġaw lejn pajjiż ieħor tal-UE qegħdin jużaw id-data mobbli 12-il darba aktar milli kienu jagħmlu qabel. Dawn ma għadhomx soġġetti **għall-imblukkar mhux ġustifikat ta' servizz online skont il-lokalità**. Barra minn hekk, ġew adottati **regoli dwar id-drittijiet tal-awtur** xierqa għall-era diġitali biex jiġu garantiti remunerazzjoni ġusta għall-ħallieqa, drittijiet b'saħħithom għall-utenti u responsabbiltà għall-pjattaformi. F'April 2018 ġew miftiehma regoli ġodda dwar il-portabbiltà li jippermettu liċ-ċittadini jieħdu l-abbonamenti għat-televiżjoni jew għall-istreaming tagħhom magħhom kull fejn imorru fl-UE. Fl-ewwel sena minn meta dawn ir-regoli daħlu fis-seħħ, 49 % mill-abbonati diġà użaw din il-possibbiltà. Mit-30 proposta li għamlet il-Kummissjoni biex tiffinalizza s-suq uniku diġitali, 28 minnhom ġew adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill, filwaqt li tnejn biss, waħda dwar il-privatezza elettronika u oħra dwar iċ-ċentru u n-netwerk ta' kompetenza fiċ-ċibersigurtà, għadhom ma ġewx adottati.

Jintemmu t-tariffi tar-roaming għall-persuni kollha li jivvjaġġaw fl-UE

KRONOLOĠIJA

[5] Ara d-Dikjarazzjoni ta' Ruma. Id-Dikjarazzjoni mill-mexxejja ta' 27 Stat Membru u mill-Kunsill Ewropew, il-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni Ewropea, 25.3.2017: "Irridu li l-Unjoni tkun influwenti fuq kwistjonijiet kbar u inqas fuq kwistjonijiet żgħar"

[6] Ara r-Rapport dwar it-Task Force dwar is-Sussidjarjetà, il-Proporzjonalità u dwar li "Isir inqas b'mod iktar effiċjenti", 10.7.2018 u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "Il-prinċipji tas-sussidjarjetà u proporzjonalità: Insaħħu r-rwol tagħhom fit-tfassil tal-politika tal-UE", COM(2018) 703 final, 23.10.2018

Telefonata (minuta 1)					SMS mibgħuta					MB ta' *data*				
2007	2012	2015	2016	2017	2008	2012	2015	2016	2017	2007	2012	2015	2016	2017
			Prezz domestiku	Prezz domestiku				Prezz domestiku	Prezz domestiku				Prezz domestiku	Prezz domestiku
EUR 0 49	EUR 0,29	EUR 0,19	+ sa EUR 0,05		EUR 0,28	EUR 0,09	EUR 0,06	+ sa EUR 0,02		EUR 6,00	EUR 0,7	EUR 0,2	+ sa EUR 0,05	

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

- Sar progress konsiderevoli dwar l-azzjoni klimatika, il-politika tal-enerġija u l-ekonomija ċirkolari. L-UE kellha rwol ċentrali fin-negozjati tal-**Ftehim ta' Pariġi tal-2015** u wasslet għad-dħul fis-seħħ tiegħu permezz tar-ratifika tiegħu. It-tranżizzjoni tal-Ewropa lejn enerġija nadifa għaddejja ġmielha. Pereżempju, il-miżuri kollha ta' **Enerġija Nadifa għal Kulħadd** ġew miftiehma mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill. Din se tagħti spinta lit-tranżizzjoni lejn l-użu ta' għejun ta' enerġija rinnovabbli, żieda fl-effiċjenza enerġetika u suq Ewropew tal-enerġija konness aħjar. Bħala parti mill-impenji tagħna skont il-Ftehim ta' Pariġi l-UE se tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'mill-anqas 40 % sal-2030. L-inizjattivi tal-UE, fosthom l-Istrateġija għall-Plastiks tagħna u l-projbizzjoni ta' plastiks ta' użu ta' darba qegħdin jittrasformaw lill-Ewropa f'pijunier globali fit-tranżizzjoni lejn ekonomija aktar ċirkolari. L-isforzi għad-diversifikazzjoni tal-importazzjonijiet tal-enerġija u għat-tisħiħ tas-suq komuni tal-UE fil-qasam tal-enerġija qegħdin jibdew jagħtu l-frott. Fil-bidu tal-mandat, sitt Stati Membri (il-Bulgarija, l-Estonja, il-Latvja, it-Litwanja, il-Finlandja u l-Iżvezja) kienu totalment dipendenti fuq fornitur tal-gass wieħed. Illum, hija biss il-Finlandja li tinsab f'din is-sitwazzjoni, u l-gass jikkorrispondi għal parti limitata tat-taħlita enerġetika totali tagħha. Dan se jagħmilna anqas dipendenti fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija, jixpruna t-tranżizzjoni tal-enerġija u se jgħinna niksbu l-għanijiet klimatiċi tagħna.

- F'dawn l-aħħar ħames snin l-UE rnexxielha tagħmel passi notevoli 'l quddiem f'dawk li kienu jidhru bħala oqsma ta' politika kontroversjali. Fil-qasam tal-**politika soċjali**, l-UE ħadet azzjoni flimkien u determinata biex tiżgura li s-suq tax-xogħol u l-istituzzjonijiet tal-protezzjoni soċjali tagħna jitħejjew għall-ġejjieni u għall-appoġġ sħiħ tal-ekonomija soċjali tas-suq tagħna. Mill-25 proposta li għamlet il-Kummissjoni – mir-**riforma tad-Direttiva dwar l-Istazzjonar ta' Ħaddiema** u l-**Awtorità Ewropea tax-Xogħol** sal-**Att Ewropew dwar l-Aċċessibbiltà**, il-**bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja privata** u t-**titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol** u l-**aċċess għall-protezzjoni soċjali** – intlaħaq ftehim dwar 24 minnhom. L-unika proposta pendenti hija dik dwar ir-riforma tal-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali. Il-**Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali**, li tħabbar b'mod konġunt mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni f'Gothenburg fis-17 ta' Novembru 2017[7], jaġixxi ta' boxxla għal konverġenza mġedda lejn kundizzjonijiet tax-xogħol u tal-għajxien aħjar madwar il-kontinent. Sar progress ukoll fil-**qasam tat-tassazzjoni**. Minn 21 proposta li għamlet il-Kummissjoni, 14-il proposta ġew miftiehma, fosthom il-proposta dwar it-trasparenza fiskali, dwar il-ġlieda kontra l-evitar tat-taxxa u t-taxxa fuq il-valur

[7] Il-Proklamazzjoni Interistituzzjonali dwar il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, ĠU C 428, 13.12.2017, pp. 10-15

miżjud. Proposti importanti oħrajn, bħall-Bażi Komuni Konsolidata għat-Taxxa Korporattiva jew it-Taxxa Diġitali, għadhom pendenti.

- Mill-proposti li għadhom pendenti bħalissa, 57 għandhom x'jaqsmu mal-**Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss** (2021-2027) u mal-programmi ta' nfiq għal oqsma ta' politika differenti. Il-Kummissjoni għamlet dawn il-proposti kollha f'Mejju u Ġunju 2018. Filwaqt li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill laħqu ftehim parzjali fuq 11 minnhom, għadhom pendenti kollha kemm huma għaliex jeħtieġ li jintlaħaq ftehim fuq il-Qafas kollu kemm hu qabel ma jkunu jistgħu jiġu ffinalizzati l-programmi settorjali. Il-Kunsill Ewropew ta' Diċembru 2018 ikkonkluda li jenħtieġ li jintlaħaq ftehim sal-ħarifa tal-2019.

- L-investiment fil-persuni huwa prijorità taħt l-aġenda strateġika ta' bħalissa. Il-**programm Erasmus+** u l-programmi ta' qablu diġà taw l-opportunità lil 10 miljun ruħ biex ikomplu jistudjaw, jitħarrġu jew jagħmlu volontarjat barra minn pajjiżhom. Il-**Korp Ewropew ta' Solidarjetà**, li tnieda ftit aktar minn sentejn ilu, wera kemm in-nies fl-Ewropa jistgħu jkunu impenjati u jkollhom mentalità ċivika – aktar minn 120 000 irreġistraw l-interess tagħhom u madwar 14 000 diġà bdew il-volontarjat tagħhom. Din iċ-ċifra mistennija tilħaq it-23 000 sa tmiem l-2019.

- **Copernicus u Galileo**, is-servizzi spazjali tal-UE għall-osservazzjoni tad-dinja u tal-lokalizzazzjoni issa huma operazzjonali u se jwasslu benefiċċji tanġibbli lis-suq uniku. Dawn jikkontribwixxu għat-tkabbir ekonomiku u jsostnu l-ħidma tagħna f'oqsma bħat-tibdil fil-klima, l-agrikoltura, l-oċeani, it-trasport, id-diġitalizzazzjoni, is-sorveljanza fil-fruntieri, is-sigurtà u d-difiża. Il-programm spazjali Galileo jżomm lill-Ewropa fit-tellieqa għall-ispazju u juri l-valur veru tas-sovranità Ewropea. **L-ebda Stat Membru għal rasu ma kien ikun jista' jtella' 26 satellita fl-orbita għall-benefiċċju ta' aktar minn 700 miljun utent madwar id-dinja li jużaw is-sistema bħalissa.**

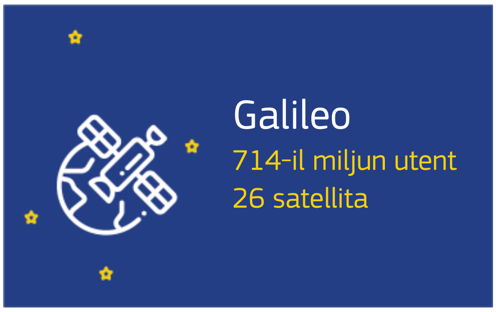

- Sar progress sostanzjali dwar l-**Unjoni tas-Swieq Kapitali**. Mit-13-il proposta li għamlet il-Kummissjoni, tnejn biss, waħda dwar il-crowdfunding u l-oħra dwar l-effetti ta' partijiet terzi fuq iċ-ċessjoni tal-pretensjonijiet, għadhom pendenti. Permezz tar-**Regolament dwar il-Prospett**, il-kumpaniji, speċjalment l-intrapriżi żgħar u medji, se jsibuha aktar faċli biex jiġġeneraw finanzjament mis-swieq kapitali. Il-**prodott tal-pensjoni personali pan-Ewropew u l-miżuri għat-titjib tas-suq tal-UE għas-suq tal-investimenti transfruntiera** jipprovdu liċ-ċittadini b'opportunitajiet ta' ffrankar u ta' investiment u jikkontribwixxu għal swieq kbar u aktar likwidi.

- Minn Novembru 2014 l-UE kkonkludiet u bdiet l-implimentazzjoni ta' **ftehimiet kummerċjali bilanċjati ġodda**, bil-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika mal-Ġappun – l-akbar ftehim kummerċjali bilaterali li qatt laħqet l-UE – u l-Ftehim Ekonomiku u Kummerċjali Komprensiv bejn l-UE l-Kanada, jispikkaw fuq il-bqija. Daħlu wkoll fis-seħħ ftehimiet kummerċjali ma' 13-il pajjiż ieħor. Fuq l-istess perjodu, l-UE ffinalizzat ftehimiet kummerċjali ma' Komunitajiet Afrikani tal-Lvant u tal-Punent, ma' Singapore, mal-Vjetnam u mal-Messiku; nediet negozjati ġodda mal-Awstralja,

mal-Ċilì, mal-Messiku, ma’ New Zealand u mat-Tuneżija u ssuktat in-negozjati mal-Mecosur, mal-Indoneżja, kif ukoll maċ-Ċina[8] fuq Ftehim Komprensiv dwar l-Investiment. It-trasparenza aktar b’saħħitha fin-negozjati, li ġiet introdotta mill-Kummissjoni Juncker, uriet li kienet essenzjali għas-suċċess tagħhom.

- L-**istrumenti għad-difiża tal-kummerċ** ġew modernizzati sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għal kulħadd fil-kummerċ globali. Dawn issa jippermettu lill-UE tirrispondi b’mod aktar effettiv kontra l-prattiki kummerċjali inġusti. Il-**mekkaniżmu ta’ kooperazjoni ġdid għall-iskrinjar tal-Investimenti Diretti Barranin** jgħinna fl-identifikazzjoni ta’ każi fejn l-investimenti barranin jheddu s-sigurtà tagħna. Minn 17-il proposta dwar il-kummerċ tlieta biss għad iridu jiġu adottati (il-protezzjoni kontra l-leġiżlazzjoni extraterritorjali, il-kontroll tal-esportazzjoni ta’ oġġetti ta’ użu doppju u l-akkwist pubbliku internazzjonali).

- L-UE stabbiliet standards globali permezz tar-**Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data** biex tħares id-dritt fundamentali taċ-ċittadini għall-privatezza. Sabiex ittejjeb is-sigurtà online tal-Ewropej fid-dinja reali, issa l-pajjiżi tal-UE qegħdin jikkooperaw fil-ġlieda kontra l-**frodi u l-falsifikazzjoni ta' mezzi ta’ ħlas mhux bi flus.** L-**Att dwar iċ-Ċibersigurtà** introduċa ċertifikati Ewropej għal prodotti u servizzi konnessi. **Ir-regoli l-ġodda dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu, ir-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri għall-ivvjaġġar bl-ajru, u l-ingredjenti għall-produzzjoni tal-bombi u l-armi tan-nar** għenu fil-prevenzjoni ta’ atti terroristiċi u kriminali. L-**Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew**, li qiegħed jinħoloq bħalissa bejn 22 Stat Membru, se jinvestiga każi kriminali li jinvolvu fondi tal-UE u frodi transfruntiera tat-taxxa fuq il-valur miżjud.

- L-azzjoni tal-UE tat **riżultati tanġibbli fuq il-migrazzjoni**, prinċipalment fi żmien il-pressjoni tal-kriżi tal-2015, għalkemm kien hemm xi kontroversji dwar dan. Il-kooperazzjoni msaħħa mal-pajjiżi tal-oriġini u ta’ tranżitu permezz tal-Qafas ta’ Sħubija għen lill-UE tiżgura arranġamenti ġodda ta’ riammissjoni u qed tgħin lill-pajjiżi terzi jindirizzaw il-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni. Id-**Dikjarazzjoni UE-Turkija** u l-pakkett ta’ EUR 6 biljun għall-**Faċilità tal-UE għar-Refuġjati fit-Turkija** tappoġġa lit-Turkija biex tospita qrib l-erba’ miljun refuġjat. L-impenn tal-UE mat-Turkija għen ukoll biex jitnaqqas il-qsim irregolari u mhux sikur tal-fruntiera fl-UE u biex jitnaqqas l-għadd ta’ ħajjiet li jintilfu fuq il-baħar. Illum **l-għadd ta’ wasliet irregolari treġġa’ lura għal-livelli ta’ qabel il-kriżi.** Il-wasliet fil-Mediterran Ċentrali naqsu bi 80 % meta mqabbla mal-2016 u b’90 % fil-Lvant tal-Mediterran meta mqabbla ma' dak li kienu fil-quċċata tagħhom fl-2015. L-operazzjonijiet tal-UE għenu biex tiġi salvata l-ħajja ta’ 730 000 ruħ mill-2015. Bis-saħħa tal-**programmi ta’ risistemazzjoni tal-UE**, aktar minn 50 000 fost dawk l-aktar vulnerabbli fil-Lvant Nofsani u fl-Afrika ta’ Fuq u fl-Afrika sub-Saħarjana ngħataw rifuġju fl-UE mill-2015. Taħt il-mekkaniżmu ta’ rilokazzjoni ta’ emerġenza li nħoloq mill-Kunsill fl-2015, kważi 35 000 applikant għall-ażil – dawk kollha eliġibbli – ġew rilokati b’suċċess mill-Italja u mill-Greċja lejn Stati Membri oħra tal-UE. Il-**Fond Fiduċjarju tal-UE għall-Afrika** – li jiswa EUR 4,2 biljun – qiegħed jgħin biex jiġu indirizzati l-kawżi bażi tal-ispostament tal-persuni u l-migrazzjoni irregolari u qiegħed jikkontribwixxi għal ġestjoni aħjar tal-migrazzjoni.

[8] Il-Komunikazzjoni Konġunta tal-Kummissjoni Ewropea u tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta’ Sigurtà “UE-Ċina — Perspettiva strateġika”, JOIN(2019) 5 final, 12.3.2019

Is-sitwazzjoni llum: qsim irregolari tal-fruntieri mat-tliet rotot prinċipali

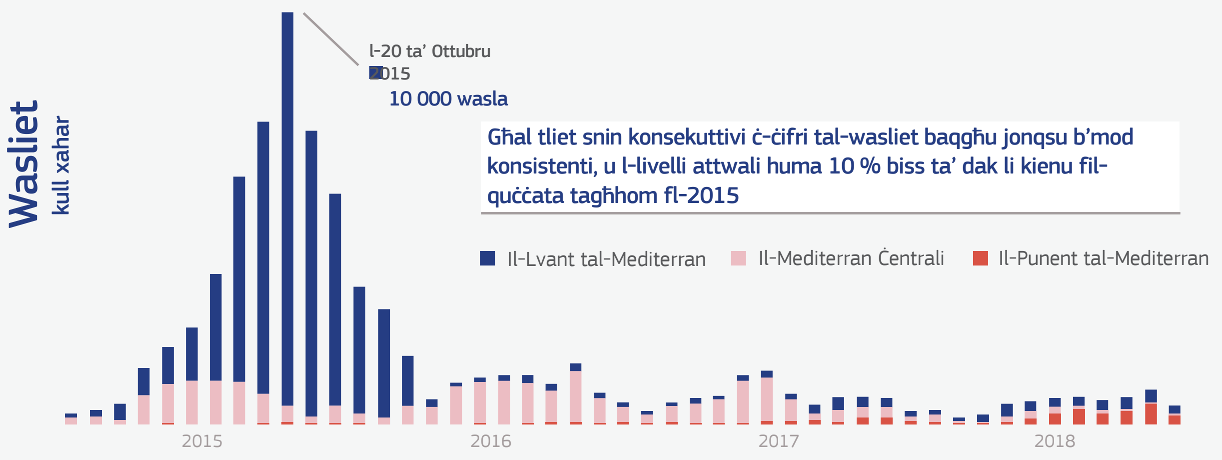

Sors: Il-Kummissjoni Ewropea.

- Permezz tal-ħolqien tal-**Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta**, u bit-tisħiħ tal-kapaċità għal 5 000 gwardja sal-2021 u 10 000 sa mhux aktar tard mill-2027, l-Istati Membri kollha refgħu responsabbiltà addizzjonali konġunta għall-protezzjoni tal-fruntieri esterni tal-UE. Barra minn hekk, il-fruntieri esterni tal-UE ssaħħew bl-introduzzjoni ta' **Sistema ta' Dħul/Ħruġ** u **Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar**.

- Permezz tal-**programm RescEU** l-UE ħolqot riżerva ta' assi addizzjonali, fosthom ajruplani u ħelikopters tat-tifi tan-nar biex jagħtu għajnuna lill-Istati Membri meta jkunu jeħtiġuha. Il-programm iżid ukoll b'mod drastiku l-appoġġ finanzjarju (pereż. għall-adattament, it-tiswija u l-ispejjeż operazzjonali) għall-assi rreġistrati fir-Riżerva Ewropea ta' Protezzjoni Ċivili u jgħin l-informazzjoni transfruntiera u l-kondiviżjoni tal-għarfien dwar il-prevenzjoni tad-diżastri. Itejjeb ukoll il-koordinazzjoni mal-Fond ta' Solidarjetà tal-Unjoni Ewropea, li għen lil persuni f'reġjuni milquta minn diżastri, u li minn Novembru 2014 diġà ta aktar minn EUR 2 biljun.

- Minkejja d-daqs tal-isfidi marbuta mal-migrazzjoni u mas-sigurtà, iż-żona **Schengen** ta' moviment liberu tal-persuni inżammet sħiħa. Madankollu, illum diversi Stati għadhom jagħmlu kontrolli temporanji fil-fruntieri, u għaldaqstant qegħdin jitfgħu dubji fuq il-funzjonament xieraq u fit-tul taż-żona ta' Schengen kif ukoll fuq il-benefiċċji li din tagħti liċ-ċittadini u lill-ekonomija Ewropej. Il-**Pjan Direzzjonali tal-Kummissjoni "Lura lejn Schengen"**[9] ta' Marzu 2016 għadu jirrekjedi ħidma determinata mill-Istati Membri biex isaħħu l-fiduċja reċiproka u biex titreġġa' lura sitwazzjoni ta' fruntieri interni miftuħa madwar l-UE.

- L-UE saret attur globali b'saħħtu. B'mod partikolari saħħet is-sħubija tagħha mal-Afrika permezz tal-**Alleanza Afrika-Ewropa għall-Investiment u għall-Impjiegi Sostenibbli** tal-2018. Il-**Pjan ta' Investiment Estern** tal-UE, li sal-2020 se jkun iġġenera EUR 44 biljun f'investimenti, qiegħed jagħti riżultati konkreti fl-Afrika u fil-Pajjiżi tal-Viċinat f'għajnuna għar-riformi, f'investimenti fl-infrastruttura u f'finanzi

[9] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Lura lejn Schengen – Pjan ta' Direzzjoni", COM(2016) 120 final, 4.3.2016

għal kumpaniji ta' daqs żgħir u medju. L-UE ġeddet ukoll l-isforzi biex twassal l-istabbiltà fil-viċinat tagħha. Permezz tal-politika tat-tkabbir soda u kredibbli tagħha l-UE tesporta l-istabbiltà u tippromwovi t-trasformazzjoni politika, ekonomika u soċjali fil-**Balkani tal-Punent**. L-UE tat nifs ġdid lil din l-aġenda permezz tal-istrateġija tal-2018 dwar il-Balkani tal-Punent.

- Bi spinta mill-President Juncker, li poġġa lid-difiża bħala prijorità fil-programm politiku tiegħu, mill-2014 l-UE għamlet progress bla preċedent fuq is-sigurtà u d-difiża Il-**Kooperazzjoni Strutturata Permanenti**, li tlaqqa' lil 25 Stat Membru għat-tfannid tal-kooperazzjoni fuq id-difiża fil-qafas tal-Unjoni, se twassal għal aktar progress. Il-**Fond Ewropew għad-Difiża** li ntlaħaq ftehim dwaru dan l-aħħar, flimkien mal-programmi li ġew qablu, jippromwovi industrija tad-difiża b'saħħitha, innovattiva u effiċjenti filwaqt li jżid l-awtonomija tal-UE.

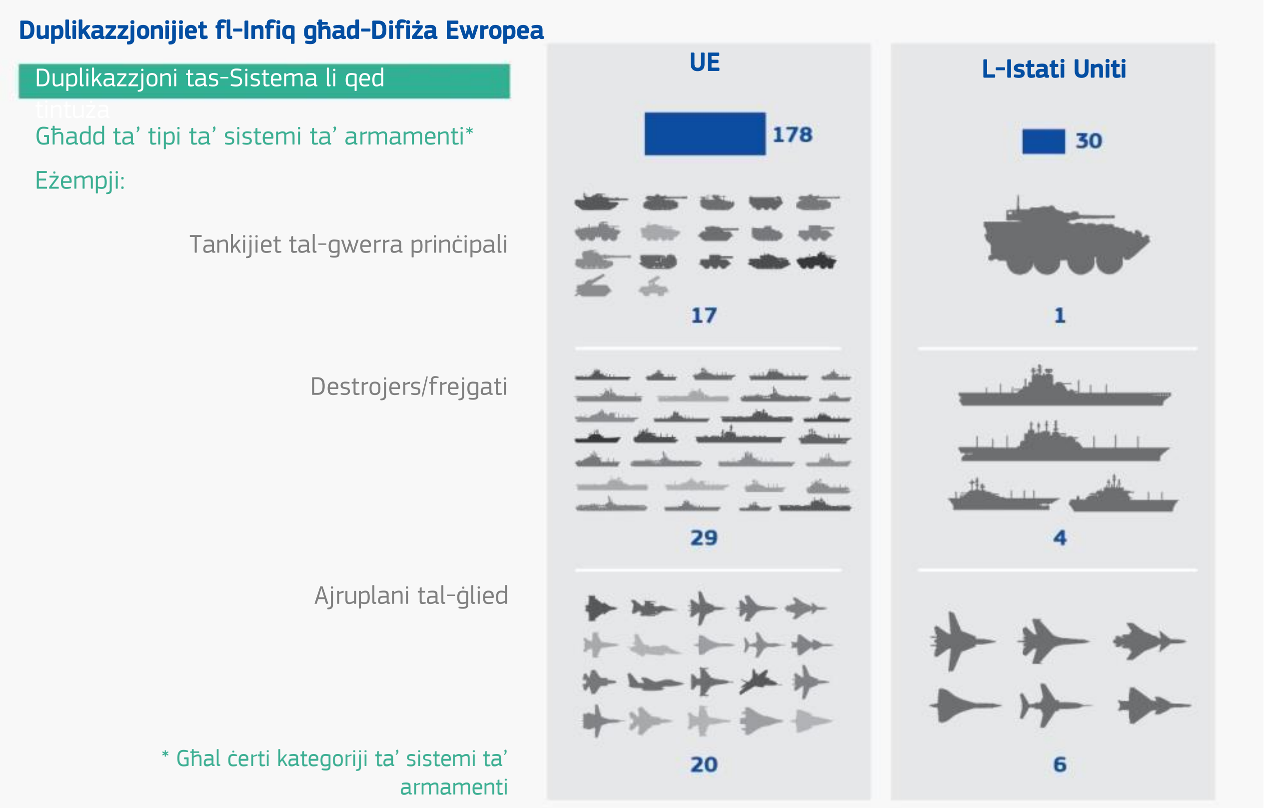

Sors: ESource: L-Istitut Internazzjonali ta' Riċerka ta' Stokkolma dwar il-Paċi (id-*data* tal-2016), l-Istitut Internazzjonali għall-Istudji Strateġiċi (il-Bilanċ Militari tal-2017), iċ-Ċentru Ewropew ta' Strateġija Politika, ir-Rapport ta' Munich tal-2017 dwar is-Sigurtà.

- Bħala parti mill-isforzi biex it-tfassil tal-politika tal-UE jsir aktar trasparenti u responsabbli, l-**Inizjattiva taċ-Ċittadini Ewropej** ġiet riformata biex tkun aktar faċli għal min jużaha. Il-proċess ġie ssimplifikat u issa hemm pjattaforma kollaborattiva li tagħti appoġġ prattiku lill-organizzaturi. Matul din il-Kummissjoni dan ikkontribwixxa għal żieda ta' 14 % fl-inizjattivi rreġistrati u tnaqqis ta' 80 % fl-inizjattivi mhux irreġistrati meta mqabbel mal-Kummissjoni preċedenti[10].

[10] Matul din il-Kummissjoni, ġew irreġistrati 33 inizjattiva meta mqabbla mad-29 tal-Kummissjoni preċedenti, filwaqt li erba' inizjattivi biss ma ġewx irreġistrati matul din il-Kummissjoni meta mqabbla mal-20 tal-Kummissjoni preċedenti

- Matul dan il-mandat, l-ebda proposta tal-Kummissjoni ma ġiet miċħuda mill-Kunsill, filwaqt li **żewġ proposti ġew formalment rifjutati mill-Parlament Ewropew.** L-ewwel rifjut ikkonċerna regoli ġodda proposti għal organiżmi ġenetikament modifikati (OĠM) li jippermettu lil Stati Membri individwali li jipprojbixxu ikel u għalf OĠM fit-territorju tagħhom. It-tieni proposta ppruvat tirrialloka fondi (pereż. mill-iżvilupp reġjonali, mill-fondi agrikoli u tas-sajd) biex iżżid mal-appoġġ tal-Unjoni għal riformi ekonomiċi strutturali. F'każi oħrajn, il-ħidma effettivament waqfet anke jekk ma kien hemm l-ebda rifjut formali. Fost l-eżempji hemm proposta għal riforma biex il-kumitati ta' rappreżentati nazzjonali li jissorveljaw is-setgħat ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni jsiru aktar trasparenti u responsabbli (is-setgħat imsemmija hawnhekk jirreferu għall-"komitoloġija" - din il-proposta ġiet rifjutata mill-Kunsill) u l-proposta għal e-Card Ewropea tas-servizzi (li ġiet opposta mill-kumitat rilevanti tal-Parlament Ewropew, li madankollu qatt ma ġiet ivvotata mill-Parlament kollu).

Inżommu enfasi strateġika waqt li nindirizzaw sfidi u żminijiet ta' kriżi

F'dawn l-aħħar ħames snin, minbarra t-twettiq tal-aġenda strateġika tagħha, l-UE kellha tħabbat wiċċha ma' diversi kriżijiet. Dan jirrekjedi **suriet ġodda ta' governanza u ġestjoni fil-livell tal-UE**. Il-Kummissjoni antiċipat din il-ħtieġa billi biddlet l-istruttura tagħha b'mod fundamentali f'Novembru 2014, u permezz ta' enfasi strateġika fuq għadd anqas ta' prijoritajiet u anqas proposti leġiżlattivi. Bis-saħħa tal-fatt li l-Viċi Presidenti ġew inkarigati bit-tmexxija ta' timijiet ta' proġetti dwar oqsma speċifiċi relatati mal-10 prijoritajiet politiċi, u permezz tal-ħolqien ta' servizzi u Task Forces dedikati tal-Kummissjoni għal sfidi ġodda, il-President Juncker ippermetta lill-Kummissjoni twettaq l-aġenda strateġika tal-UE b'mod effiċjenti u li jinftiehem. Għamel dan billi neħħa n-nuqqas ta' komunikazzjoni bejn l-oqsma tal-politika u bil-promozzjoni ta' perspettiva ta' politika usa' u aktar komprensiva.

Il-Prevenzjoni tal-"Grexit": Fl-ewwel xhur tal-mandat tagħha l-Kummissjoni Juncker kellha tindirizza kriżi oħra meta l-Greċja ma rnexxilhiex tiffinalizza t-tieni programm tagħha u l-periklu ta' "Grexit" sar wieħed reali għal diversi ġimgħat. Matul l-ewwel nofs tal-2015, il-President Juncker, il-Viċi President tiegħu għall-Euro u d-Djalogu Soċjali u l-Kummissarju tiegħu għall-Affarijiet Ekonomiċi u Fiskali kienu f'negozjati kontinwi mal-gvern il-ġdid Grieg, mal-Istati Membri taż-żona tal-euro, mal-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbiltà, mal-Bank Ċentrali Ewropew u mal-Fond Monetarju Internazzjonali biex iħejju t-triq għal Programm ta' Appoġġ għall-Istabbiltà. Intlaħaq ftehim dwaru fis-Summit tal-Euro tat-12/13 ta' Lulju 2015. Għall-ewwel darba, il-programm tressaq mill-Kummissjoni għal valutazzjoni tal-impatt soċjali *ex ante*. Il-Kummissjoni fasslet ukoll pjan biex tgħin lill-Greċja tistabbilizza l-ekonomija tagħha filwaqt li tagħmel l-aħjar użu mill-fondi tal-UE għat-tisħiħ tal-impjiegi, tat-tkabbir u tal-investiment. L-UE mmobilizzat massimu ta' EUR 35 biljun għall-Greċja taħt diversi programmi ta' finanzjament għall-perjodu 2014–2020, li wasslu għal żieda stmata ta' 2 % fil-PDG tal-Greċja. Permezz tas-Servizz ġdid ta' Sostenn għar-Riforma Strutturali tagħha li nħoloq fl-2015 il-Kummissjoni tat u kkoordinat sostenn tekniku kkoordinat b'impatt estensiv biex tgħin lill-Greċja tibni l-appoġġ amministrattiv meħtieġ għar-riformi tagħha. F'Lulju 2015 ntlaħaq stadju kritiku u l-Kummissjoni, permezz ta' self b'terminu qasir, għenet biex jiġu mmobilizzati EUR 7 biljun f'finanzjament tranżitorju taħt il-Mekkaniżmu Ewropew ta' Stabbilizzazzjoni Finanzjarja li effettivament żamm lill-Greċja milli toħroġ miż-żona tal-euro. F'Awwissu 2018 il-Greċja rnexxielha toħroġ b'suċċess mill-programm ta' tliet snin tal-Programm ta' Sostenn tal-Istabbiltà li pprovda total ta' EUR 61,9 biljun f'self ibbażat fuq l-

implimentazzjoni ta’ programm ta’ riforma komprensiv u mingħajr preċedent. Issa dan il-momentum tar-riforma jeħtieġ li jinżamm ħaj. Madankollu, l-isforzi tal-poplu Grieg, l-appoġġ tal-Kummissjoni u s-solidarjetà tat-18-il Stat Membru l-ieħor taż-żona tal-euro temmew l-ispekulazzjonijiet kollha dwar il-“Grexit” darba għal dejjem.

Migrazzjoni: Fl-2015 seħħet l-aktar kriżi tar-refuġjati severa li qatt rat id-dinja sa mit-Tieni Gwerra Dinjija, li kellha implikazzjonijiet immedjati u kbar għall-Unjoni Ewropea. B’antiċipazzjoni għal din l-isfida l-President Juncker ħatar Kummissarju għall-Migrazzjoni għall-ewwel darba. Huwa wkoll fada lill-Ewwel Viċi President tiegħu bil-koordinazzjoni tal-ħidma neċessarja kollha, kemm fid-dimensjoni interna kif ukoll f’dik esterna, u b’hekk laqqa’ l-Kummissarji u d-Diretturi Ġenerali kollha flimkien. Il-ħidma mill-qrib mal-President Juncker iffaċilitat it-twettiq koerenti tad-Dikjarazzjoni UE-Turkija u t-tħejjijiet tas-summits relatati bejn l-UE u t-Turkija. Mill-pubblikazzjoni tal-Aġenda Ewropea dwar il-Migrazzjoni fl-2015 l-UE ħadet passi deċiżivi fi tliet oqsma ewlenin: ħidma ma’ sħab barra mill-Unjoni, protezzjoni tal-fruntieri esterni tagħna u ħidma ġewwa l-Unjoni. L-UE saħħet il-kapaċità operazzjonali tagħha li tgħin lill-Istati Membri fil-ġestjoni tal-migrazzjoni. Dan inkluda t-tisħiħ tal-aġenziji tagħha u l-għoti ta’ appoġġ operazzjonali u finanzjarju rapidu u effettiv lill-Istati Membri li kienu taħt pressjoni – prinċipalment lill-Greċja u lill-Italja.

Tensjonijiet kummerċjali: F’dinja fejn qegħdin jiżdiedu t-tensjonijiet kummerċjali, mill-2017 il-Kummissjoni Juncker ħadet diversi passi biex issaħħaħ il-leġittimità u l-inklużività tal-proċessi tan-negozjar u ta’ adozzjoni fil-politika kummerċjali. It-testi tan-negozjar kollha– fosthom ir-rakkomandazzjonijiet għall awtorizzazzjoni ġodda ta’ negozjar, l-abbozzi ta’ direttivi ta’ negozjati, il-proposti ta’ testi ta’ negozjar, ir-rapporti ta’ sessjoni u r-riżultati tan-negozjati li jkunu għaddejjin – jiġu ppubblikati. Il-Kummissjoni ħolqot Grupp Konsultattiv dwar il-ftehimiet kummerċjali biex timpenja ruħha mas-soċjetà ċivili u tiġbor perspettivi u ideat differenti mingħand grupp wiesa’ u bbilanċjat ta’ partijiet ikkonċernati b’mod aktar faċli, li jvarjaw minn trejdjunjins, organizzazzjonijiet tal-impjegaturi, gruppi tal-konsumaturi u organizzazzjonijiet mhux governattivi oħrajn. Il-Kummissjoni introduċiet ukoll approċċ ġdid għall-ftehimiet bilaterali tagħha dwar il-kummerċ u l-investiment. In-negozjati dwar il-ftehimiet kummerċjali jkopru oqsma ta’ kompetenza esklużiva tal-UE, filwaqt li n-negozjati dwar il-ftehimiet għall-protezzjoni tal-investiment ikopru ż-żewġ oqsma fejn l-UE għandha kompetenza esklużiva u fejn l-UE tikkondividi l-kompetenza mal-Istati Membri. Il-Ftehim ta’ Sħubija Ekonomika mal-Ġappun kien l-ewwel wieħed li segwa dan l-approċċ il-ġdid b’suċċess.

Fil-25 ta’ Lulju 2018 il-President Juncker u l-President Trump ftiehmu li jniedu fażi ġdida ta’ ħbiberija mill-qrib u relazzjonijiet kummerċjali b’saħħithom bejn l-Istati Uniti u l-UE. Ftiehmu dwar Dikjarazzjoni Konġunta UE-Stati Uniti għall-prevenzjoni ta’ eskalazzjoni tat-tensjonijiet kummerċjali u li stabbiliet aġenda kummerċjali trans-Atlantika pożittiva. Iddeċidew li jistabbilixxu minnufih il-Grupp ta’ Ħidma Eżekuttiv magħmul mill-eqreb konsulenti tagħna biex jinkiseb progress fuq din l-aġenda konġunta. Fi ħdan il-Kummissjoni, il-ħidma ta' dan il-grupp hija sostnuta mis-servizzi kollha tal-Kummissjoni u hija kkoordinata mis-Segretarjat Ġenerali. B’riżultat ta’ dan sa issa għadhom ma ġew imposti l-ebda tariffi ġodda u l-UE u l-Istati Uniti qegħdin jaħdmu biex jeliminaw it-tariffi industrijali eżistenti u jtejbu l-kooperazzjoni ta’ bejniethom. F’April 2019 il-Kunsill ta mandat lill-Kummissjoni biex tinnegozja ftehim dwar tariffi industrijali u ftehim dwar il-valutazzjonijiet tal-konformità mal-Istati Uniti bħala implimentazzjoni tad-Dikjarazzjoni ta’ Juncker u Trump.

Sigurtà: Wara l-attakki terroristiċi orribbli li seħħew f’Pariġi fl-2015 il-Kummissjoni adottat l-Aġenda Ewropea dwar is-Sigurtà biex tiggwida r-rispons tal-UE għall-ambjent ta’ sigurtà

kumpless u li qed jevolvi b'pass mgħaġġel. Bis-saħħa tal-ħatra ta' Kummissarju għall-Unjoni tas-Sigurtà, li ngħata s-setgħa li jikkoordina l-ħidma dwar is-sigurtà fl-oqsma kollha ta' politika bl-appoġġ ta' Task Force apposta magħmula minn esperti mid-dipartimenti kollha rilevanti tal-Kummissjoni, il-President Juncker żgura approċċ koerenti, effiċjenti u trasversali. Id-diversi miżuri li ġew adottati għandhom l-għan li jindirizzaw l-isfidi transfruntiera tat-terroriżmu u l-kriminalità organizzata billi jtejbu l-iskambju ta' informazzjoni, isaħħu ċ-ċibersigurtà, kif ukoll bħala kooperazzjoni operazzjonali bejn l-awtoritajiet responsabbli mill-infurzar tal-liġi u mal-aġenziji tal-UE. Il-miżuri l-ġodda pprovdew ukoll lill-awtoritajiet nazzjonali tal-infurzar tal-liġi bl-għodod meħtieġa għall-ġlieda effettiva kontra t-terroriżmu, il-kriminalità transfruntiera u ċ-ċiberkriminalità, u saħħew ir-reżiljenza tal-UE kontra dan it-theddid.

Brexit: F'Jannar 2013, il-Prim Ministru ta' dak iż-żmien, Cameron, ħabbar l-intenzjoni tiegħu li jorganizza referendum (ġewwa jew barra) dwar is-sħubija tar-Renju Unit fl-Unjoni Ewropea. Fuq it-talba tar-Renju Unit għal "soluzzjoni ġdida", mressqa f'Novembru 2015, il-President Juncker ħoloq Task Force tal-Kummissjoni mmexxija minn Jonathan Faull, Direttur Ġenerali ta' esperjenza, dwar "kwistjonijiet strateġiċi relatati mar-referendum tar-Renju Unit". Dan it-tim ħejja arranġamenti ġodda għas-sħubija tar-Renju Unit f'isem l-UE. Fi Frar 2016 dan wassal għal sensiela ta' arranġamenti ġodda li wieġbu għat-tħassib tar-Renju Unit, li inkludew deċiżjoni legalment vinkolanti mill-Kapijiet ta' Stat jew Gvern tal-UE fil-laqgħa tagħhom fi ħdan il-Kunsill Ewropew[11]. Is-27 Stat Membru tal-UE qablu unanimament dwar dawn l-arranġamenti ġodda, hekk kif għamel ir-Renju Unit. Minkejja dawn l-isforzi, fit-23 ta' Ġunju 2016 51,9 % vvutaw favur il-ħruġ mill-Unjoni Ewropea kontra 48,1 % li vvutaw biex ir-Renju Unit jibqa' membru tal-UE.

Wara r-referendum, il-President Juncker ħoloq minnufih "Task Force Artikolu 50" apposta tal-Kummissjoni biex tħejji n-negozjati mistennija mar-Renju Unit dwar il-ħruġ tiegħu mill-Unjoni Ewropea. Huwa ħatar li Michel Barnier, eks Viċi President tal-Kummissjoni u eks Ministru Franċiż għall-Affarijiet Barranin, bħala l-Kap ta' din it-Task Force u bħala l-Kap Negozjatur tiegħu. Il-Kunsill ma damx ma ħatar lill-Kummissjoni bħala n-negozjatur tal-UE. Madankollu n-negozjati bdew f'Ġunju 2017 għaliex ir-Renju Unit innotifika formalment l-intenzjoni tiegħu li joħroġ mill-UE, b'konformità mal-Artikolu 50 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, f'Marzu 2017. Dan ġie segwit ftit ta' żmien wara minn elezzjoni ġenerali. Wara ġie negozjat ftehim li jiżgura l-ħruġ ordnat tar-Renju Unit, flimkien ma' dikjarazzjoni politika li tispjega l-elementi għal sħubija ambizzjuża, wiesgħa, fonda u flessibbli. Il-Kummissjoni żgurat li n-negozjati saru bi trasparenza sħiħa matul il-proċess kollu, u f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri tal-UE27 u mal-Parlament Ewropew. Kemm il-ftehim dwar il-ħruġ kif ukoll id-dikjarazzjoni politika dwar ir-relazzjoni futura bejn l-Unjoni Ewropea u r-Renju Unit ingħataw l-appoġġ unanimu tal-Istati Membri kollha tal-UE27 kif ukoll tal-gvern tar-Renju Unit. Fl-istess waqt li kienu għaddejjin in-negozjati f'Diċembru 2017 il-Kummissjoni bdiet tħejji għal "xenarju ta' ebda ftehim". Twaqqaf "Grupp ta' Tħejjija għall-Brexit" apposta fis-Segretarjat Ġenerali tiegħu li ħejja aktar minn 90 avviż lil partijiet ikkonċernati u 19-il proposta leġiżlattiva biex jiġi żgurat li l-UE27 ikunu ppreparati sew għal ħruġ diżordinat mhux mixtieq, iżda possibbli, tar-Renju Unit mill-Unjoni.

Kollox ma' kollox il-Kummissjoni qattgħet 4 xhur tinnegozja arranġamenti ġodda mal-Prim Ministru ta' dak iż-żmien, Cameron, u 18-il xahar tinnegozja l-ftehim dwar il-ħruġ u d-dikjarazzjoni politika mal-Prim Ministru May. Il-Kummissjoni ħolqot timijiet speċjalizzati fi

[11] "Soluzzjoni ġdida għar-Renju Unit fi ħdan l-Unjoni Ewropea", ĠU C 69I, 23.2.2016. Fi Frar 2016 il-Kunsill Ewropew qabel li s-sensiela ta' arranġamenti tas-Soluzzjoni Ġdida ma kinux se jibqgħu jgħoddu jekk ir-riżultat tar-referendum fir-Renju Unit ikun favur il-ħruġ mill-Unjoni Ewropea.

ħdanha biex jindirizzaw il-kwistjonijiet relatati mar-Renju Unit biex jiġi żgurat li dawn in-negozjati ma jtellfux l-attenzjoni mill-ħidma fuq l-aġenda pożittiva tal-UE. Dan ippermetta lill-Kummissjoni tiffoka fuq it-twettiq tal-aġenda strateġika tal-UE mingħajr ebda interferenza mill-volatilità tan-negozjati tal-Brexit. Il-Kunsill Ewropew approva dan l-approċċ bis-sħiħ. Kif inhu ddikjarat fil-paragrafu 27 tal-linji gwida tan-negozjati tal-Brexit li ġew adottati mill-Kunsill Ewropew (Art. 50) fid-29 ta' April 2017: "Il-Kunsill Ewropew jibqa' kommess li jmexxi 'l quddiem b'ambizzjoni l-prioritajiet li l-Unjoni għamlet għaliha nfisha. In-negozjati mar-Renju Unit ser jinżammu separati mill-ħidma li tkun għaddejja tal-Unjoni, u ma għandhomx ifixklu l-progress ta' din il-ħidma."

I.2 L-Isfidi tal-Ewropa fil-kuntest globali

Qegħdin ngħixu fi żmien ta' tranżizzjonijiet. Fil-livell dinji, mexjin lejn sistema multipolari li trid takkomoda interessi u aspirazzjonijiet differenti. Fil-livell ekonomiku, qegħdin noqorbu żmien ta' pressjoni akbar fuq riżorsi li qegħdin isiru aktar limitati u kompetizzjoni internazzjonali li qed tiżdied b'mod esponenzjali. Dan flimkien mal-aspirazzjonijiet leġittimi ta' dawk kollha li għandhom interess fil-prosperità tal-ġejjieni. Fil-livell teknoloġiku, fl-orizzont qed jixref il-mudell fejn kulma jmur ħiliet il-bniedem qegħdin jittejbu aktar bil-magni.

L-ekonomiji u d-dinja tax-xogħol li qegħdin jinbidlu, it-tibdil fil-klima u l-ġeopolitika diġà qegħdin isawru l-Unjoni tagħna u se jkunu fatturi ewlenin li se jixprunaw il-ġejjieni. Dawn jeħtieġ li jitqiesu b'urġenza mill-mexxejja meta jiddeċiedu, fid-dawl tar-riżultati tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew, dwar il-livell ta' ambizzjoni tagħna u l-prijoritajiet tagħna għall-ħames snin li ġejjin u lil hinn.

Fost il-ħafna sfidi li se jolqtu lill-Ewropa fi żmien medju sa twil hemm erba' żviluppi li jispikkaw. Il-mod li bih se nantiċipaw u nħejju ruħna għalihom se jiddetermina jekk hux se nkunu nistgħu nittrasformaw l-isfidi f'opportunitajiet.

Diġitalizzazzjoni

Id-diġitalizzazzjoni u t-teknoloġiji ġodda se jaqilbu l-mod kif ngħixu u naħdmu ta' taħt fuq. Se jinqalgħu opportunitajiet ġodda partikolarment fl-oqsma tas-saħħa, il-mobbiltà, l-industrija u x-xjenza. Dawn għandhom potenzjali maġġuri għall-kompetittività u t-tkabbir tal-Ewropa fil-ġejjieni. Fl-istess waqt, id-diġitalizzazzjoni ġġib magħha riskji, partikolarment f'rabta mad-diskrepanzi dejjem jikbru rigward il-ħiliet diġitali u d-diviżjonijiet soċjali u reġjonali li qegħdin jiżdiedu fl-Ewropa.

Il-kapaċità tal-ipproċessar ma tistax tlaħħaq maż-żieda daqstant kbira tad-data, li jfisser li l-importanza tal-intelliġenza artifiċjali hija importanti ferm biex il-flussi tad-data jiġu interpretati u sfruttati. L-Ewropa tinsab f'kompetizzjoni globali biex tikkontrolla kemm it-teknoloġija kif ukoll id-data. Il-kumpaniji li huma teknoloġikament avvanzati, partikolarment fl-Istati Unit u fiċ-Ċina, malajr saru l-akbar negozji fid-dinja u qegħdin isawru ktajjen ta' valur mondjali ġodda. Il-prodotti u s-servizzi tagħhom qegħdin jiddefinixxu mill-ġdid il-mod kif l-Ewropej jgħixu, jaħdmu u jikkunsmaw.

L-ebda kumpanija Ewropea fl-aqwa 15-il kumpanija diġitali

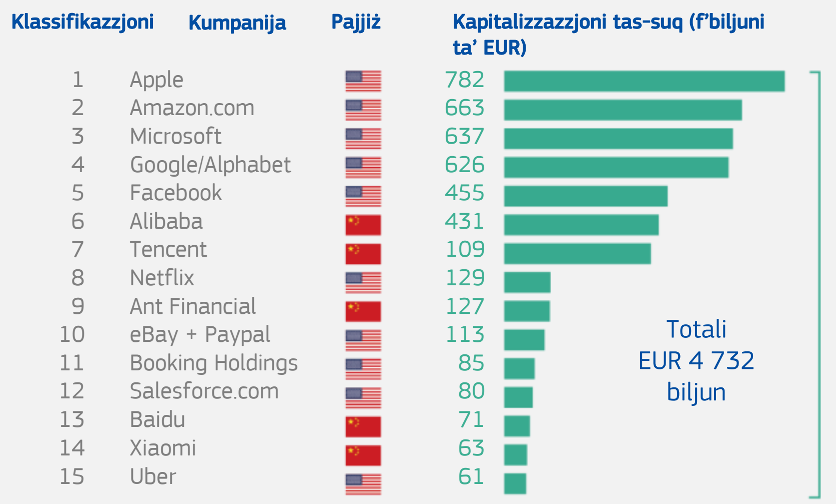

Sors: Statista 2019 (*Data* minn Mejju 2018).

L-Ewropa ma għandha l-ebda nuqqas ta' ideat kummerċjali diġitali innovattivi iżda huma biss ftit mill-kumpaniji innovattivi Ewropej tagħna li qegħdin jikbru u jespandu fl-Ewropa jew isawru dawn is-swieq dinjija. Il-livell ta' ambizzjoni ta' atturi ewlenin oħrajn, li ta' sikwit jibbenefikaw minn għajnuna mill-Istat, standards aktar baxxi jew rati tat-taxxa aktar baxxi, huma ta' riskju għall-influwenza li l-Ewropa jista' jkollha fuq żviluppi teknoloġiċi dinjija. Dawn huma wkoll ta' sfida għall-valuri, il-prinċipji etiċi u l-interessi tagħna fir-rigward ta' kwistjonijiet bħall-ekonomija tad-*data*, is-sigurtà u l-privatezza u jimminaw is-sigurtà tal-katina tal-provvista diġitali.

Tibdil fil-klima u l-ambjent

L-impatt tat-tibdil fil-klima qiegħed jinħass aktar u aktar u jġib miegħu riskji għall-prosperità globali, għal standards tal-għajxien sostnuti u għas-sigurtà. Is-sejħa għal azzjoni mill-Ewropa u madwar id-dinja qiegħda tikber ma' kull jum li jgħaddi, u l-impatt tat-tibdil fil-klima u l-miżuri li qed jittieħdu biex jindirizzawh qegħdin jinħassu aktar minn kull persuna fil-ħajja tagħha ta' kuljum. Dan jirrekjedi miżuri ta' politika determinati iżda ġusti u bbilanċjati.

Sabiex inwettqu l-ambizzjonijiet tal-Ftehim ta' Pariġi, it-tranżizzjoni għal enerġija nadifa mad-dinja kollha jenħtieġ li titħaffef. Se jkunu meħtieġa investimenti maġġuri u s-settur finanzjarju jrid jagħmel sehmu. Iżda ma jista' jkun hemm l-ebda gwadann mill-investiment aktar importanti minn dak li jkollna pjaneta nadifa, tkabbir ekonomiku sostenibbli, li nnaqqsu d-dipendenza fuq l-importazzjoni tal-enerġija u żieda fl-użu ta' soluzzjonijiet ta' enerġija nadifa u effiċjenti. Il-kumpaniji Ewropej huma fost l-ewwel fid-dinja fir-rigward tat-teknoloġija nadifa. Dan ifisser li, jekk jiġi indirizzat sew, it-tibdil fil-klima mhuwiex biss sfida iżda anke opportunità kummerċjali.

L-Ewropej għadhom irrappreżentati tajjeb fost l-akbar kumpaniji b'teknoloġija ta' enerġija nadifa fid-dinja

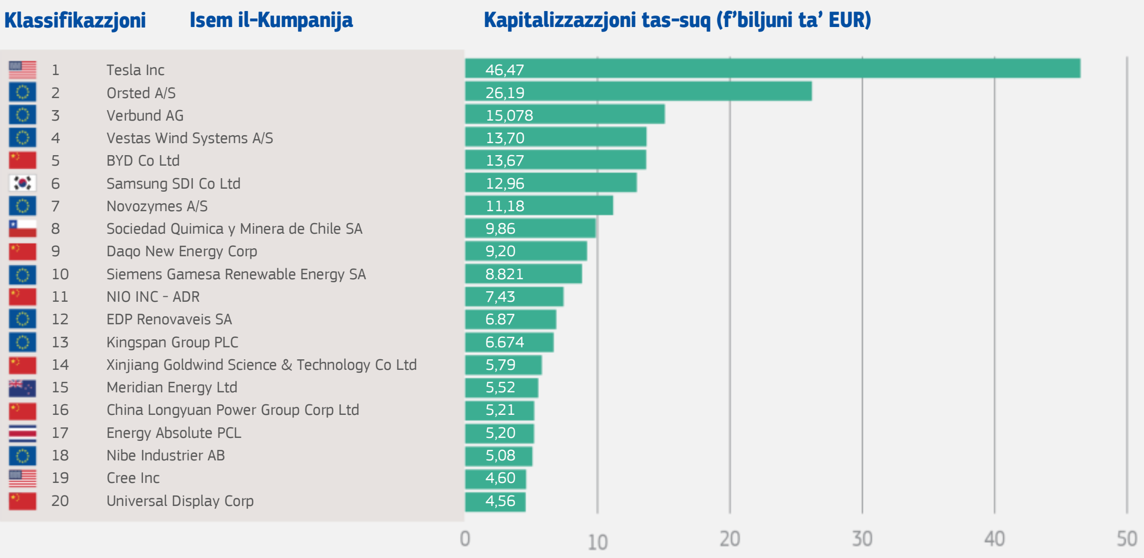

Sors: Indiċi Globali ġdid tal-Innovazzjoni fil-qasam

Dan se jġib sfidi u riskji għall-ugwaljanza soċjali li jeħtieġ li jiġu indirizzati biex tiġi żgurata tranżizzjoni ekwa għall-ħaddiema u għaċ-ċittadini, partikolarment fir-reġjuni b'intensità qawwija ta' faħam u karbonju. It-tranżizzjoni se tħalli impatti ekonomiċi, soċjali u ġeopolitiċi globali li se jolqtu s-sħubijiet u l-politika barranija tal-UE.

Lil hinn mit-tibdil fil-klima u l-enerġija, it-tnaqqis tar-riżorsi naturali lil hinn mil-limiti tal-pjaneta tagħna jwassal għal degradazzjoni ambjentali li thedded il-kapaċità tagħna li nissodisfaw il-bżonnijiet tal-ġenerazzjonijiet futuri. Dan l-użu żejjed tar-riżorsi naturali jhedded ukoll l-ekonomija tagħna, li tiddependi fuq l-importazzjonijiet ta' materja prima. Biex nindirizzaw l-isfidi tal-klima u dawk ambjentali, għandna bżonn li nimxu għal ekonomija ċirkolari, nipproteġu l-ekosistemi u l-bijodiversità, nagħmlu s-sistema alimentari tagħna sostenibbli u nillimitaw id-deforestazzjoni.

Id-demografija u s-soċjetà

L-effetti tal-bidla demografika se jkunu l-kawża ewlenija għal uħud mill-aktar bidliet prevedibbli l-Unjoni tagħna u l-Istati Membri tagħha se jaffaċċjaw fil-futur fuq terminu medju. Grazzi għall-kwalità għolja tal-ħajja u l-benesseri b'mod ġenerali, l-istennija tal-għomor għall-Ewropej qed tkompli tikber. Sal-2030, l-Ewropa se ssir l-ewwel kontinent b'età medja ta' madwar 45 sena. Filwaqt li stennija ta' ħajja itwal hija żvilupp pożittiv ħafna, titfa ukoll pressjoni fuq is-sistemi ta' kura tas-saħħa u benesseri, tqajjem tħassib bla preċedent dwar l-ekwità interġenerazzjonali u l-impatt tagħhom fuq is-soċjetà kollha kemm hi.

Sal-2030, l-Ewropej se jkunu l-aktar anzjani fid-dinja
(età medja skont ir-reġjuni tad-dinja)

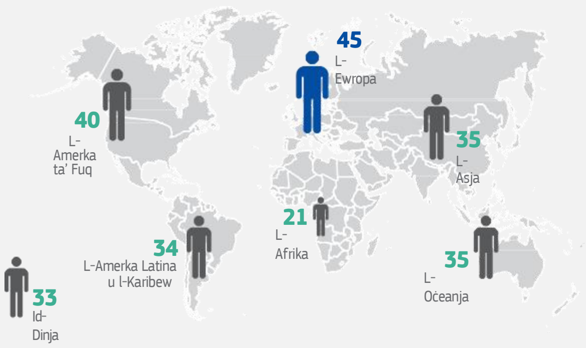

Sors: Rand Europe

Fl-istess ħin, rata ta’ twelid aktar baxxa b’mod ġenerali hija probabbli li tikkawża tnaqqis fil-popolazzjoni tal-UE sal-2050. Filwaqt li l-popolazzjoni tal-UE llum tammonta għal 6,7 % tal-popolazzjoni dinjija, se tkun responsabbli għal 6,1 % u 5,4 % fl-2030 u l-2050 rispettivament. Tkabbir qawwi tal-popolazzjoni f'partijiet oħra tad-dinja, standards diverġenti tal-benesseri, u l-impatt tal-bidla fil-klima aktarx jiżdied mill-Afrika għall-Afrika.

L-Ewropa hija mexxejja dinjija fil-kwalità tal-ħajja

Id-*data* tal-2016 jew l-aktar waħda riċenti

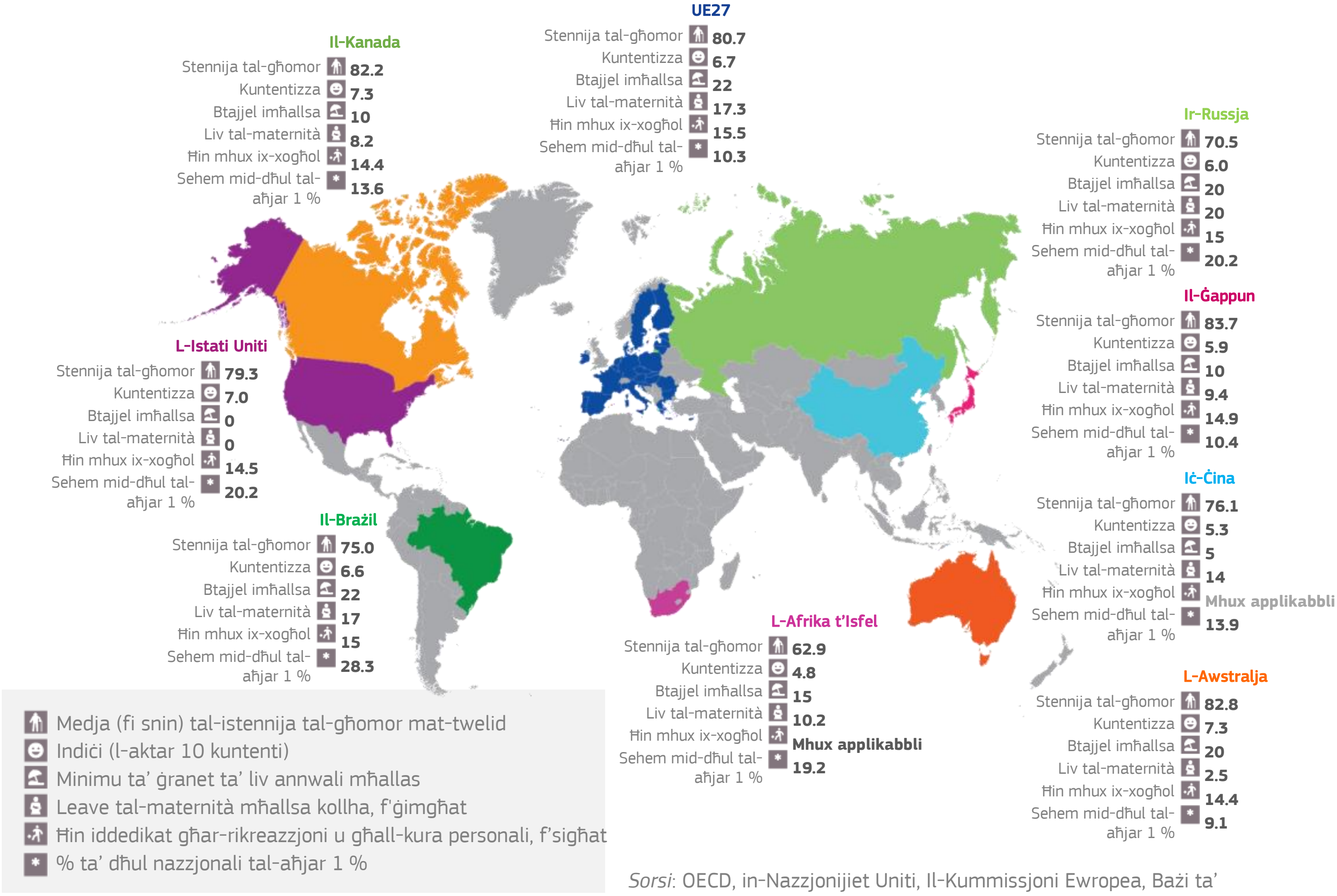

Sorsi: OECD, in-Nazzjonijiet Uniti, Il-Kummissjoni Ewropea, Bażi ta' *Data* tad-Dħul Dinjija

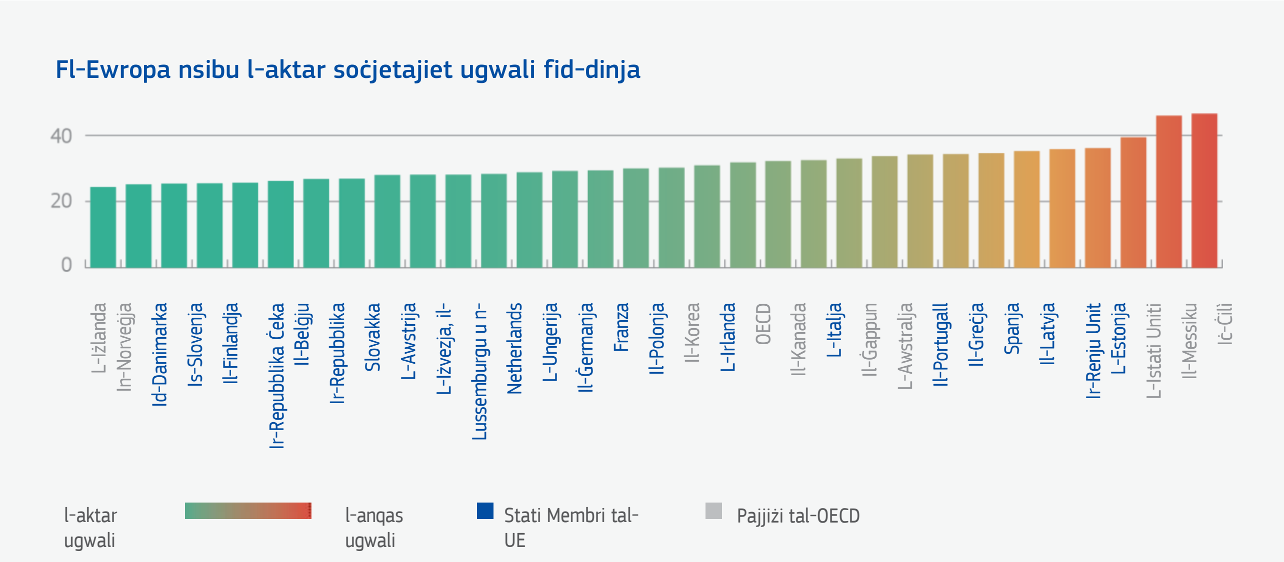

Nota: Din il-graff turi t-tqassim tad-dħul bejn l-individwi li jużaw il-koeffiċjent Gini fejn 0 jirrappreżenta ugwaljanza perfetta.

Sors: OECD, l-aktar *data* riċenti disponibbli

It-titjib tal-benesseri u l-iżgurar tal-aċċess għal edukazzjoni ta’ kwalità għolja, inklużiva, taħriġ mill-ġdid professjonali, protezzjoni soċjali u servizzi pubbliċi. L-aċċess għal akkomodazzjoni soċjali u affordabbli effiċjenti fl-enerġija hija sfida. Madwar 10 % tal-familji fl-UE jonfqu aktar minn 40 % tad-dħul tagħhom fuq spejjeż tal-abitazzjoni.

B’mod ġenerali, id-diskrepanza soċjali bejn l-Istati Membri qed tonqos. L-Ewropa hija bil-bosta l-kontinent ewlieni fid-dinja meta niġu għall-progress.

Fl-istess ħin, id-differenza fil-benesseri qed tikber fl-Istati Membri, b/mod speċjali zoni rurali, reġjuni u dawk aktar remoti. Filwaqt li toffri sfida, l-modernizzazzjoni ekonomika se tipprovdi opportunitajiet aktar veloċi ta’ żvilupp reġjonali u ħolqien tal-impjiegi. It-teknoloġija u l-awtomatizzazzjoni se jkomplu jbiddlu drastikament il-mod kif aħna naħdmu, nagħmlu l-prodotti u nwasslu s-servizzi. Ħafna żgħażagħ Ewropej se jaħdmu fi professjonijiet li ma jeżistux illum u l-biċċa l-kbira tal-ħaddiema jkollhom bżonn ibiddlu l-impjiegi u jġeddu l-ħiliet tagħhom bosta drabi matul il-karrieri tagħhom.

Dinja dejjem aktar multipolari

L-Ewropa u l-bqija tad-dinja qed jaffaċċjaw ambjent ta’ sigurtà dejjem aktar kumpless u volatili. Setgħat ġodda qed ifittxu posthom fix-xena globali, filwaqt li s-setgħat eżistenti qed ineħħu jew anke jfixklu s-sistema internazzjonali bbażata fuq ir-regoli. L-ordni globali multilaterali u bbażat fuq ir-regoli jinsab taħt pressjoni kbira, fi żmien meta huwa aktar meħtieġ minn qatt qabel.

F’dawn l-aħħar snin, l-**ambjent ta’ sigurtà** tal-Unjoni Ewropea nbidel b’mod drammatiku. Ħafna mill-isfidi preżenti għall-paċi u s-sigurtà fl-Ewropa joriġinaw mill-instabilità fil-viċinat immedjat tal-UE u fil-forom dejjem jinbidlu ta’ theddid.

Bil-firxa tat-teknoloġija diġitali, it-theddid ibridu qed isir dejjem aktar komuni. Ir-riskju ta’ attivitajiet ċibernetiċi malizzjużi u kampanji ta’ diżinformazzjoni mmirati minn atturi barranin biex jinfluwenzaw l-appoġġ pubbliku jew biex jimminaw id-demokraziji tagħna, qed jikber. Aktar u aktar gruppi, kemm f'pajjiżhom kif ukoll barra mill-pajjiż, jużaw mezzi moderni ta’ komunikazzjoni biex ixerrdu forom varji ta’ ideoloġiji radikali li għandhom effett diviżiv fuq is-soċjetajiet tagħna u jxerrdu l-instabilità mad-dinja kollha.

It-theddida tat-terroriżmu diffiċli tonqos fil-futur qrib. L-Ewropa se jkollha taġixxi b'mod deċiżiv kemm f'termini ta' prevenzjoni kif ukoll ta' appoġġ għall-vittmi tat-terroriżmu. L-attakki riċenti fis-Sri Lanka u fi Christchurch, New Zealand, urew l-irwol ċentrali tal-internet biex l-organizzazzjonijiet terroristiċi jitħallew jikkoreġu, jirreklutaw, jiffaċilitaw u jidderieġu attività terroristika. Is-sejbien u t-tneħħija rapida tal-kontenut terroristiku online huwa kruċjali u jista’ jiġi indirizzat biss b'mod effettiv fuq livell Ewropew u globali, u għalhekk il-Kummissjoni għamlet proposti biex tagħmel dan.

Il-kompetizzjoni ekonomika qed tiżdied ukoll fil-viċinat tal-UE, fl-Afrika u madwar id-dinja. Hekk kif ir-riżorsi primarji qed isiru dejjem aktar skarsi, huwa probabbli li l-kompetizzjoni għal dawk ir-riżorsi u għall-ilma ħelu jew l-ikel b’mod partikolari tkompli tintensifika u tkabbar it-theddid għas-sigurtà. Il-fraġilità soċjali u ekonomika madwar id-dinja, ikkawżata min-nuqqas ta’ kapaċità jew rieda tal-gvernijiet li jipprovdu servizzi bażiċi jew ugwaljanza soċjali, tkompli talimenta l-instabilità u t-theddid għas-sigurtà. F’dan ix-xenarju globali li qed jinbidel b’mod mgħaġġel, l-Ewropa u l-Afrika b’mod speċjali għandhom ħafna x’jiggwadanjaw miż-żieda fir-rabtiet ekonomiċi u politiċi. Filwaqt li atturi globali oħra jżidu l-attenzjoni tagħhom fuq il-kontinent, l-Ewropa taħdem mal-Afrika fuq il-

bażi ta' sħubija bejn partijiet ugwali u għandha tkompli tfittex li żżid l-investiment u l-kummerċ.

Aktar kompetizzjoni għall-influwenza mill-Afrika

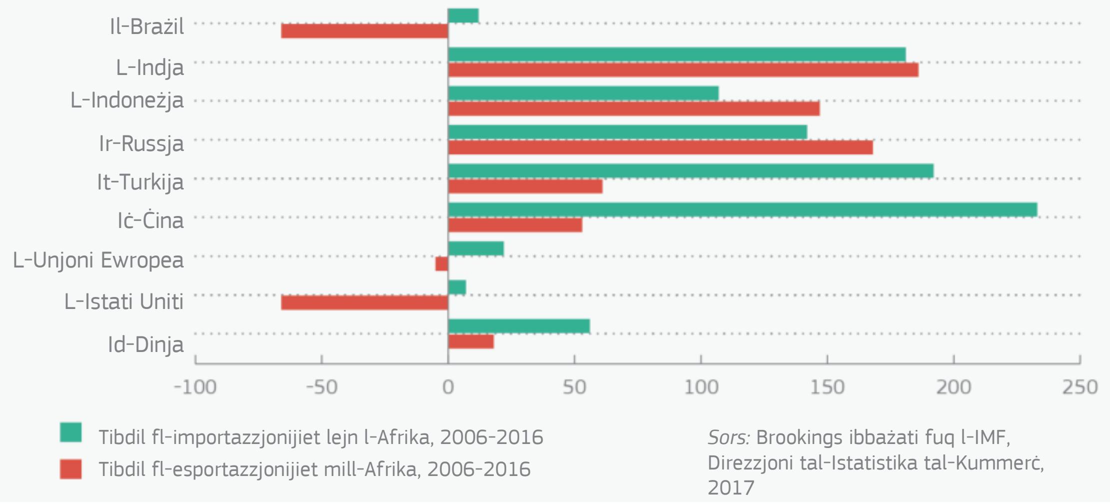

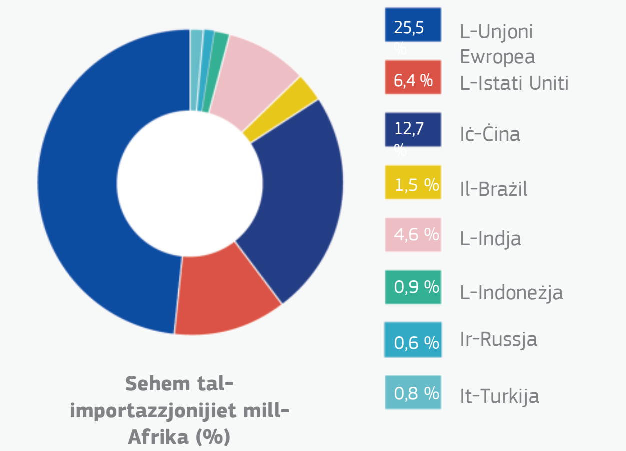

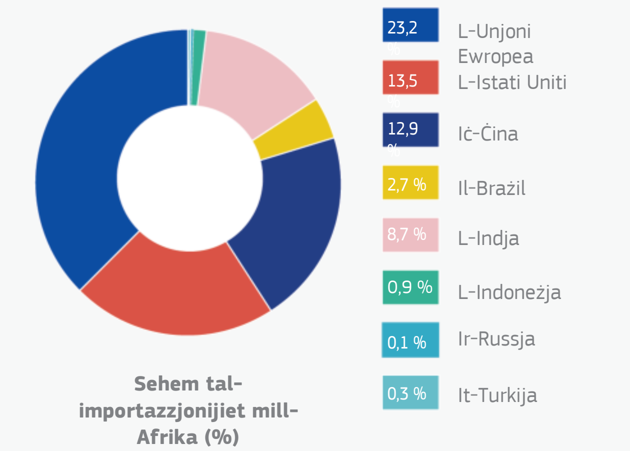

Fl-istess ħin, id-dinamika ġeopolitika tenfasizza r-rwol tal-Unjoni Ewropea bħala msieħba affidabbli u stabbli u bħala promotur tal-ordni multilaterali għal numru dejjem jikber ta' pajjiżi. L-UE, pereżempju, kellha rwol kruċjali fil-konklużjoni u l-implimentazzjoni tal-ftehim nukleari tal-Iran biex iġġib l-istabbiltà u l-prosperità fit-tul lir-reġjun. L-UE iddefendiet l-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli permezz tar-rispons robust tagħha għall-annessjoni tar-Russja tal-Krimea u d-destabilizzazzjoni tal-Lvant tal-Ukraina. Hija fittxet li ġġib l-istabbiltà, il-paċi u s-sigurtà lir-Reġjun ta' Saħel, il-Libja u l-Afganistan. Hija appoġġjat ukoll ir-rwol tan-Nazzjonijiet Uniti, mhux anqas billi kellha rwol ewlieni fit-taħdidiet internazzjonali dwar il-klima li wasslu għall-Ftehim ta' Pariġi u fl-Aġenda għall-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti tal-2030.

I.3 Rakkomandazzjonijiet ta' politika għall-aġenda strateġika li jmiss

F'Marzu 2017, qabel is-60 anniversarju tat-Trattati ta' Ruma, il-Kummissjoni ppubblikat il-White Paper dwar il-Futur tal-Ewropa[12]. Hija ssottolinjat ħames xenarji possibbli għall-futur tal-UE b'27 membru. Dan kien il-punt tat-tluq għal dibattitu wiesa' dwar il-futur tal-Ewropa, li issa jista' jispira l-prijoritajiet politiċi ewlenin tal-aġenda strateġika 2019-2024. Il-Kummissjoni ppromwoviet bil-qawwa l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini, żviluppat forom ġodda ta' djalogi taċ-ċittadini u konsultazzjonijiet taċ-ċittadini, billi tagħmel id-dibattitu aktar flessibbli u interattiv, ġabha online u tilħaq udjenza usa' u aktar diversa.

Il-Ġejjieni tal-Ewropa - Riflessjonijiet u xenarji għall-UE27 sal-2025
(mill-White Paper tal-Kummissjoni dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa, Marzu 2017)

Xenarju 1: Inkomplu. *Il-problemi jiġu ttrattati malli jinqalgħu u leġiżlazzjoni ġdida tiddaħħal kif xieraq. Il-veloċità biex tittieħed deċiżjoni tiddependi fuq li jingħelbu d-differenzi fl-opinjonijiet.*

Xenarju 2: Xejn ħlief is-suq uniku. *Il-fokus huwa fuq l-approfondiment tas-suq uniku. L-UE27 ma jaħdmux flimkien aktar milli huma bħalissa f'oqsma bħall-migrazzjoni, is-sigurtà jew id-difiża.*

Xenarju 3: Dawk li jridu aktar, jagħmlu aktar. *L-UE27 se tibqa' sejra kif inhi llum, iżda fejn xi Stati Membri jkunu jridu jagħmlu aktar, huma jaħdmu flimkien. Stati Membri oħra jistgħu jingħaqdu aktar tard.*

Xenarju 4: Isir anqas b'aktar effiċjenza. *L-UE27 tiffoka l-attenzjoni tagħha fuq għadd limitat ta' prijoritajiet, fejn hija taġixxi malajr u għandha implimentazzjoni b'saħħitha tal-għodod ta' infurzar.*

Xenarju 5: Flimkien isir ferm aktar. *L-Istati Membri jiddeċiedu li jistgħu biss jindirizzaw l-isfidi flimkien, u jallokaw aktar poter u riżorsi għat-teħid ta' deċiżjonijiet kollettiv b'mod ġenerali. Id-deċiżjonijiet jittieħdu u jiġu infurzati aktar malajr.*

Mijiet ta' eluf ta' ċittadini ta' nazzjonalitajiet, etajiet, reliġjonijiet differenti u minn madwar l-ispettru politiku differenti ħadu sehem f'madwar 1,600 dibattitu dwar l-istil tal-muniċipji fis-swali tal-bliet, l-universitajiet u postijiet oħra madwar l-Unjoni tagħna. Iktar minn 80,000 ruħ wieġbu wkoll għall-kwestjonarju online dwar il-futur tal-Ewropa, imfassal minn bord taċ-ċittadini ta' 96 ċittadin Ewropew.

[12] Il-White Paper tal-Kummissjoni dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa: Riflessjonijiet u xenarji għall-UE27 sal-2025 COM(2017) 2025, 1.3.2017. Il-White Paper ġiet segwita minn 6 Dokumenti ta' Riflessjoni tal-Kummissjoni:
- Dokument ta' Riflessjoni dwar id-Dimensjoni Soċjali tal-Ewropa, 26.4.2017 (imħejji mill-Viċi-President Valdis Dombrovskis u l-Kummissarju Marianne Thyssen)
- Dokument ta' Riflessjoni dwar l-Użu tal-Globalizzazzjoni, 10.5.2017 (imħejji mill-Ewwel Viċi-President Frans Timmermans u l-Viċi President Jyrki Katainen)
- Dokument ta' Riflessjoni dwar l-approfondiment tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja, 31.5.2017 (imħejji mill-Viċi President Valdis Dombrovskis u l-Kummissarju Pierre Moscovici)
- Dokument ta' Riflessjoni dwar il-Futur tad-Difiża Ewropea, 7.6.2017 (ippreżentat minn Rappreżentant Għoli / Viċi President Federica Mogherini u Viċi President Jyrki Katainen)
- Dokument ta' Riflessjoni dwar il-Futur tal-Finanzi tal-UE, 28.6.2018 (ippreżentat mill-Kummissarji Günther Oettinger u Corina Creţu)
- Dokument ta' Riflessjoni "Lejn Ewropa Sostenibbli sal-2030", 30.1.2019 (imħejji mill-Ewwel Viċi President Frans Timmermans u Viċi President Jyrki Katainen)

L-istħarriġ tal-opinjoni tal-Ewrobarometru jikkonferma li l-**prijoritajiet taċ-ċittadini nbidlu matul is-snin li għaddew, minħabba sfidi ġodda u l-kuntest globali li qed jinbidel**.

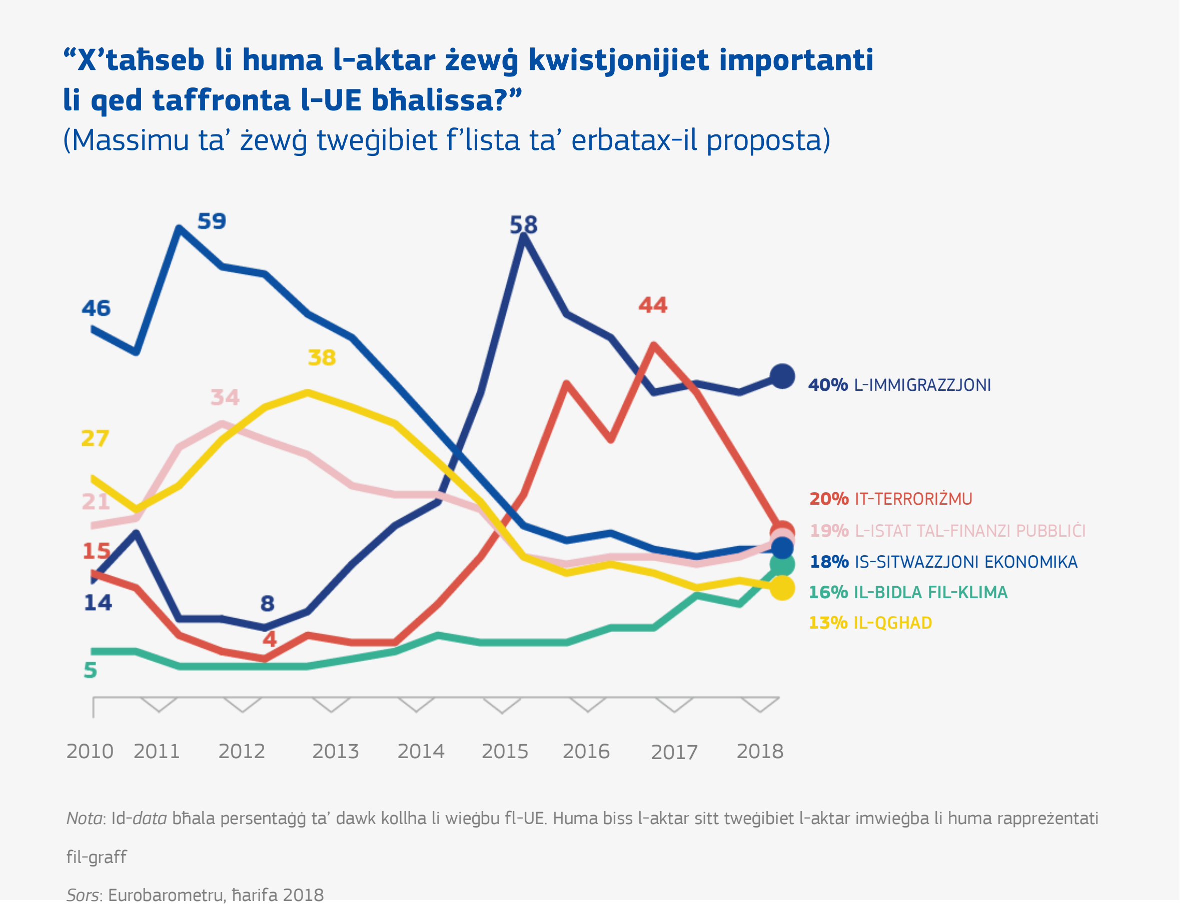

Filwaqt li tibni fuq il-progress li għamlet l-Unjoni f’dawn l-aħħar snin, tisma’ l-fehmiet taċ-ċittadini u fid-dawl tal-eżitu tal-elezzjoni tal-Parlament Ewropew, l-aġenda strateġika tal-UE għall-2019–2024 hija l-mument opportun biex jiġu indirizzati l-isfidi u l-opportunitajiet li l-Ewropa qed tiffaċċja llum. L-UE llum għandha bżonn miri ġodda, ambizzjużi u ffukati għaċ-ċiklu politiku li jmiss. Dak kollu li nagħmlu għandu jgħin biex l-ekonomija, is-soċjetà u l-ambjent tal-Ewropa jkunu fi triq sostenibbli. Biex l-Unjoni tagħna ssir aktar magħquda, aktar b'saħħitha u aktar demokratika f’dinja dejjem aktar inċerta, l-azzjoni fil-futur skont il-Kummissjoni għandha tiffoka fuq ħames dimensjonijiet. Il-Kummissjoni ppubblikat ukoll erba’ komunikazzjonijiet dwar it-tisħiħ tas-setgħat ta’ teħid ta’ deċiżjonijiet f’oqsma ewlenin ta’ politika[13].

Ewropa Protettiva

Il-proġett Ewropew ġab paċi u prosperità għal aktar minn seba’ deċennji. Il-mod Ewropew li bih tingħata l-paċi u s-sigurtà huwa taħlita għaqlija bejn miżuri ċivili u militari mmirati: dan huwa dak li jagħmel lill-Unjoni Ewropea attur uniku fil-qasam tas-sigurtà fid-dinja. Il-paċi

[13] Il-Komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar: “Attur globali aktar b’saħħtu: teħid ta’ deċiżjonijiet aktar effiċjenti għall-Politika Barranija u ta' Sigurtà Komuni tal-UE', COM (2018) 647, 12.9.2018; “lejn teħid ta’ deċiżjonijiet aktar effiċjenti u aktar demokratiku fil-qasam tal-politika tat-taxxa tal-UE, COM(2019) 8, 15.1.2019; “Teħid ta’ deċiżjonijiet iktar effiċjenti fil-politika soċjali: Identifikazzjoni ta’ żoni għal pass imtejjeb għal votazzjoni b'maġġoranza kwalifikata”, COM (2019) 186, 16.4.2019; “Teħid ta’ deċiżjonijiet aktar effiċjenti u aktar demokratiku fil-qasam tal-politika tal-enerġija u klima tal-UE, COM(2019) 177, 9.4.2019

globali teħtieġ azzjoni globali u, bħala l-iktar proġett ta' paċi ta' suċċess fl-istorja, l-UE għandha taqdi r-rwol tagħha b'mod sħiħ. Kull fejn hu possibbli, irridu ngħinu biex nevitaw kunflitt vjolenti. Meta dan ma jkunx possibbli, u meta l-valuri u l-interessi tal-UE jkunu f'riskju, irridu naġixxu minn kmieni u b'mod deċiżiv permezz ta' approċċ integrat.

Għandna nkomplu bl-isforzi tagħna biex nibnu **Unjoni tas-Sigurtà Ewropea** effettiva u ġenwina. It-terroriżmu u s-sigurtà huma tħassib ewlieni għaċ-ċittadini tal-UE. Minħabba n-natura dejjem aktar transfruntiera tat-theddid, l-Unjoni għandha rwol importanti fit-titjib tas-sigurtà interna. Irridu nużaw ir-riżorsi Ewropej b'mod aktar effettiv billi niġbru flimkien l-isforzi fil-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-kriminalità organizzata, iċ-ċiberkriminalità u t-theddid ibridu. Is-sigurtà taċ-ċittadini tista' tittejjeb permezz ta' sistemi ta' informazzjoni interoperabbli u qafas legali modernizzat għall-kooperazzjoni, bħal aċċess aħjar għall-evidenza elettronika.

Għandna nimxu wkoll lejn **Unjoni tad-Difiża Ewropea** ġenwina li tmexxi 'l quddiem il-pedamenti li ġew stabbiliti f'dawn l-aħħar snin biex il-kooperazzjoni fil-qasam tad-difiża fi ħdan l-UE tkun in-norma aktar milli l-eċċezzjoni. L-UE għandha tiffoka fuq oqsma fejn il-kooperazzjoni tista' tirriżulta f'benefiċċji ċari, bħal fl-industrija tad-difiża u r-riċerka, iċ-ċiberdifiża, il-mobilità militari, il-ġestjoni tal-kriżi ibrida, u l-missjonijiet u l-operazzjonijiet barra mill-pajjiż. Dan se jippermetti lill-Ewropa tieħu aktar responsabbiltà għas-sigurtà tagħha stess, ittejjeb l-awtonomija strateġika tagħha u b'hekk issaħħaħ l-Organizzazzjoni tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana.

Jeħtieġ li nkunu aktar proattivi fil-ġestjoni tal-**migrazzjoni**. Dan jeħtieġ azzjoni komprensiva f'kull livell u approċċ ġenwin tal-UE mibni fuq il-kondiviżjoni tar-responsabbiltà u fuq is-solidarjetà bejn l-Istati Membri. Sistema tal-asil li tiffunzjona tajjeb hija waħda li tirrikonoxxi l-ħtiġijiet komuni u l-obbligi komuni biex l-Ewropa tkun tista' tissodisfa r-responsabbiltajiet tagħha lejn dawk fi bżonn ġenwin ta' protezzjoni, filwaqt li jiġu rritornati malajr dawk bl-ebda dritt ta' soġġorn. Protezzjoni effettiva tal-fruntiera esterna tal-UE tfisser Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta li topera bis-sħiħ, li għandha tilħaq il-mira tagħha ta' 10,000 uffiċjal tal-gwardja tal-fruntieri u tal-kosta Ewropej malajr kemm jista' jkun u mhux aktar tard mill-2027. L-Ewropa trid tkompli tippromwovi politika ta' integrazzjoni tant meħtieġa fil-livelli kollha biex tiżgura soċjetajiet inklussivi u koeżivi. Bl-istess mod, il-ġestjoni tal-migrazzjoni hija marbuta mill-qrib biex jiġi żgurat li nżommu l-kisba kbira tal-moviment ħieles fi ħdan iż-żona Schengen permezz ta' regoli affidabbli u prevedibbli. Irridu nirrikonoxxu wkoll li approċċ koerenti dwar il-migrazzjoni legali huwa dejjem aktar essenzjali, b'rotot legali, inkluża r-risistemazzjoni, li jnaqqsu l-inċentiv li jintużaw ir-rotot ta' kuntrabandu lejn l-Ewropa. Il-kooperazzjoni mal-pajjiżi msieħba hija essenzjali biex tindirizza l-kawżi ewlenin tal-migrazzjoni, tgħin lir-refuġjati, tindirizza flussi ta' migrazzjoni mħallta, tindirizza l-kuntrabandu u tiżgura li r-ritorn u r-riammissjoni jaħdmu. Biex tipprovdi assistenza effettiva lill-persuni f'pajjiżhom, jeħtieġ li l-istrumenti umanitarji, ta' żvilupp u politiċi jiġu kkoordinati, kif diġà rrakkomandat mill-Istrateġija Globali tal-UE[14] mfassla mill-Viċi President/Rappreżentant Għoli tal-Kummissjoni Federica Mogherini.

Ewropa kompetittiva

Irridu niffukaw ir-**riċerka u l-innovazzjoni** fuq it-tranżizzjonijiet ekoloġiċi, soċjali u ekonomiċi u fuq l-isfidi tas-soċjetà relatati. Jeħtieġ ukoll li nagħtu spinta lill-qawwiet xjentifiċi tal-Ewropa f'pożizzjoni ta' tmexxija fl-innovazzjoni rivoluzzjonarja u ta' tfixkil.

[14] "Viżjoni Kondiviża, Azzjoni Komuni: Ewropa Aktar b'Saħħitha. Strateġija Globali għall-Politika Estera u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea ", Ġunju 2016

Dan ifisser miżuri mifruxa mal-UE kollha b'miri ambizzjużi għal kwistjonijiet li jaffettwawna kuljum, bħall-iżvilupp tal-ħiliet, il-ġlieda kontra l-kanċer, l-emissjonijiet dannużi, u l-istat tal-oċeani, inkluż il-plastik. L-UE, l-Istati Membri tagħha u l-industrija għandhom jissieħbu biex jinvestu fi proġetti u jiffokaw ir-riżorsi u l-ħiliet finanzjarji fuq proġetti ta' riċerka u innovazzjoni mill-aktar avvanzati li jvarjaw mir-riżorsi u l-innovazzjoni sal-iskjerament. Il-Kummissjoni pproponiet li talloka EUR 100 biljun għar-riċerka u l-innovazzjoni taħt il-baġit tal-UE li jmiss. Il-fondi tal-politika ta' koeżjoni tal-UE se jimmobilizzaw ammonti simili biex jappoġġjaw l-innovazzjoni fir-reġjuni kollha tal-Ewropa. L-użu ta' dawn il-fondi għandu jkun allinjat mill-qrib mal-politika industrijali tagħna u mar-riformi identifikati fil-kuntest tas-Semestru Ewropew tal-koordinazzjoni tal-politika ekonomika.

Jeħtieġ li ninvestu f'kapaċitajiet diġitali Ewropej ewlenin, biex l-Ewropa tkun fuq quddiem nett fid-dinja fit-trasformazzjoni diġitali. Għandna bżonn naħdmu flimkien biex **nagħtu spinta lill-intelliġenza artifiċjali magħmula fl-Ewropa u ċċentrata fuq il-bniedem**. Din il-ħidma għandha tkun iggwidata mill-istrateġija tal-Kummissjoni dwar l-intelliġenza artifiċjali[15] u l-pjan ikkoordinat ippreparat mal-Istati Membri biex jitrawmu l-iżvilupp u l-użu tal-intelliġenza artifiċjali fl-Ewropa. Miżuri konġunti huma meħtieġa f'erba' oqsma ewlenin: jiżdied l-investiment, issir disponibbli aktar *data*, jitrawwem it-talent u tiġi żgurata l-fiduċja. L-UE għandha tiżviluppa u tippromwovi approċċi bbażati fuq il-bniedem u etiċi fit-teknoloġiji kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak internazzjonali. Koordinazzjoni aktar b'saħħitha hija essenzjali biex l-Ewropa ssir il-mexxej dinji fl-iżvilupp u l-użu ta' intelliġenza artifiċjali mill-aktar avvanzata, etika u sigura. Dan għandu jkun akkumpanjat minn sforzi biex jinbnew superkompjuters Ewropej ta' klassi dinjija u kapaċitajiet ċibernetiċi.

Jeħtieġ li nħejju l-futur teknoloġiku u industrijali tagħna b'mod aktar strateġiku. Politika industrijali moderna tipprovdi l-infrastruttura meħtieġa, tinċentiva l-innovazzjoni, tiffaċilita l-adozzjoni ta' teknoloġiji ġodda, trawwem ekosistema regolatorja intelliġenti, u tappoġġja l-industrija in ġenerali. Dan ikun jibni fuq is-suq uniku u jiffoka fuq il-ktajjen ta' valur strateġiċi[16], bħall-manifattura ta' batteriji sostenibbli fl-Ewropa. Bħala parti minn dan, għandna nkunu lesti li nieħdu azzjoni immedjata jekk il-kompetituri interni jew esterni jgħawġu l-kundizzjonijiet ekwi. L-UE għandha tiżviluppa għodod ġodda biex tindirizza l-effetti ta' distorsjoni tas-sjieda u l-appoġġ minn pajjiżi barranin. Fl-istess ħin, ir-regoli tal-UE dwar il-kompetizzjoni jibqgħu l-pedament għal kompetizzjoni ġusta għall-benefiċċju tal-konsumaturi, l-għażla u l-innovazzjoni. Biex jitqiesu l-iżviluppi teknoloġiċi ġodda, b'mod partikolari ż-żieda fid-dipendenza fuq l-aċċess għad-*data* fis-setturi industrijali kollha, huwa importanti li dawn jibqgħu aġġornati[17].

Jeħtieġ li naġġornaw, nimmodernizzaw u nimplimentaw bis-sħiħ is-**suq uniku** fl-aspetti kollha tagħha, filwaqt li nneħħu d-distinzjoni artifiċjali bejn is-swieq tradizzjonali u dawk diġitali. Jeħtieġ li nqisu d-diversi talbiet li saru mill-Kunsill Ewropew biex jitlesta u jiġi approfondit is-suq uniku, b'mod partikolari billi jiġu indirizzati l-oqsma aktar diffiċli, bħalma huma s-servizzi li jammontaw għal 70 % tal-PDG tagħna (u fejn qed naqgħu aktar lura minn xi kompetituri fil-produttività). Suq uniku msaħħaħ, b'dimensjoni integrali tal-ekonomija diġitali bbażata fuq il-protezzjoni tad-data, se jippermetti lin-negozji biex iżidu u jinnegozjaw

[15] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni " L-Intelliġenza Artifiċjali għall-Ewropa", COM (2018) 237 final, 25.4.2018

[16] Politika Industrijali tal-UE wara Siedmens-Alstom: Jinstab bilanċ ġdid bejn il-ftuħ u l-protezzjoni, iċ-Ċentru Ewropew ta' Strateġija Politika, 18.3.2019

[17] Ara r-rapport, ikkummissjonat mill-Kummissarju għall-Kompetizzjoni Margrethe Vestager, "Kompetizzjoni politika għall-era diġitali", 2019

bejn il-fruntieri. Ir-regoli l-ġodda dwar il-protezzjoni tal-konsumatur tajbin għall-era diġitali, protezzjoni mtejba tal-informaturi u infurzar aktar effettiv se jsaħħu l-fiduċja tal-konsumatur. L-infurzar fil-qasam tal-kompetizzjoni huwa kruċjali biex tissaħħaħ il-kompetittività tal-kumpaniji Ewropej b'mod globali billi jinċentivaw l-investiment u jfittxu li jtejbu l-mudelli tan-negozju tagħhom. Il-modernizzazzjoni tat-tassazzjoni korporattiva u r-regoli tat-taxxa fuq il-valur miżjud se jippermettu li n-negozju jaħtaf il-potenzjal sħiħ tas-suq uniku.

Jeħtieġ li nkomplu nħeġġu t-tkabbir u niżguraw prosperità sostenibbli billi napprofondixxu aktar l-**Unjoni Ekonomika u Monetarja**[18] u nsaħħu r-riformi strutturali fil-livell nazzjonali. B'membri ġodda li x'aktarx jingħaqdu maż-żona tal-euro matul il-ħames snin li ġejjin, l-UE u ż-żona tal-euro se jikbru b'mod progressiv biex isiru ż-żona kollha tal-munita unika tal-Unjoni kif maħsub. Għalhekk għandna nkomplu nsaħħu s-sistema bankarja u nħaffu l-integrazzjoni tas-swieq kapitali tagħna. Suq kapitali Ewropew likwidu u profond se jtejjeb il-kondiviżjoni tar-riskju privat, jagħmel l-Unjoni tagħna aktar kompetittiva u reżiljenti, u jipprovdi s-sinsla ta' rwol internazzjonali aktar b'saħħtu għall-euro. Irridu wkoll nagħmlu aktar progress fil-konverġenza bejn il-politiki ekonomiċi, fiskali u soċjali tal-Istati Membri tagħna. Simplifikazzjoni tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir tista' ttejjeb it-trasparenza u l-konformità, filwaqt li tappoġġja l-iżvilupp progressiv ta' pożizzjoni fiskali komuni għaż-żona tal-euro[19]. Biex nikkompletaw l-Unjoni Ekonomika u Monetarja tagħna, ass sikur Ewropew, introdott b'mod gradwali, ikun ukoll għodda ta' stabbilizzazzjoni tajba. Tkun teħtieġ ħidma b'mod parallel fuq it-trattament regolatorju ta' skoperturi sovrani.

Għandna bżonn nintroduċu fil-Qafas Finanzjarju Multiannwali tal-UE **strument baġitarju taż-żona tal-euro għall-konverġenza u l-kompetittività**, li jinkoraġġixxi riformi u investimenti, kif propost mill-Kummissjoni u approvat fis-Samit tal-Euro f'Diċembru 2018. Maż-żmien u sabiex tlesti l-Unjoni Ekonomika u Monetarja tagħna, għandna bżonn ukoll funzjoni ta' stabbilizzazzjoni biex tissaħħaħ aktar ir-reżiljenza tagħna.

Irridu nkomplu nappoġġjaw it-trasformazzjoni tas-**suq tax-xogħol Ewropew** filwaqt li niżguraw il-ġustizzja tiegħu. Il-kundizzjonijiet tax-xogħol u s-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol jeħtieġ li jittejbu aktar. Il-mobilità tax-xogħol għandha tkun ġusta u ġestita tajjeb u r-regoli eżistenti għandhom jiġu implimentati b'mod effettiv. Jeħtieġ li ngħinu lill-Istati Membri jadattaw is-sistemi edukattivi u ta' taħriġ tagħhom biex jgħammru lin-nies bil-ħiliet it-tajba għas-suq tax-xogħol tal-lum[20]. F'soċjetà li qed tixjieħ u fid-dawl tad-diġitalizzazzjoni, l-iżgurar ta' protezzjoni soċjali adegwata għall-persuni kollha li jaħdmu, l-investiment fit-tagħlim tul il-ħajja, it-taħriġ u t-titjib tal-ħiliet tal-forza tax-xogħol tal-UE u l-iżgurar ta' opportunitajiet indaqs se jkunu essenzjali.

Jeħtieġ li nipprovdu **qafas regolatorju modern u flessibbli għall-mobilità u t-trasport** , b'mod partikolari għall-mobbiltà awtomatizzata u konnessa. Għandna ntejbu l-konnettività madwar l-Ewropa billi nlestu ż-Żona Unika Ewropea tat-Trasport. L-Ewropa għandha tkun fuq quddiem nett fit-tiswir ta' standards internazzjonali ġodda għal mobilità sikura, intelliġenti, sostenibbli, sigura u reżiljenti. Ir-regoli tal-UE jridu jipproteġu b'mod effettiv is-sistemi tat-trasport tagħna kontra theddid emerġenti u li qed jevolvi għal mobilità sikura, bħal

[18] Inkomplu fit-triq stabbilita diġà fir-Rapport tal-Ħames Presidenti "Nikkompletaw l-Unjoni Ekonomika u Monetarja tal-Ewropa", ippubblikat f'Ġunju 2015

[19] Il-President Juncker stieden lill-Bord Fiskali Ewropew f'Jannar 2019 biex iwettaq valutazzjoni tar-regoli fiskali attwali tal-UE sal-aħħar ta' Lulju 2019, b'enfasi speċifika fuq kif jiġu ssimplifikati aktar dawn ir-regoli

[20] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "It-tisħiħ tal-Identità Ewropea permezz tal-Edukazzjoni u l-Kultura, il-kontribuzzjoni tal-Kummissjoni Ewropea għal-laqgħa tal-Mexxejja f'Gothenburg, is-17 ta' Novembru 2017", COM (2017) 673 final, 14.11.2017

attakki ċibernetiċi. Jeħtieġ li nnaqqsu l-impatt ambjentali u klimatiku tas-sistemi tat-trasport tagħna. Dan ifisser li jintużaw b'mod urġenti fjuwils alternattivi, li jkomplu jtejbu l-istandards tal-vetturi dwar l-emissjonijiet tas-CO_2 , is-sustanzi li jniġġsu u l-istorbju. Għandna nadottaw approċċ ta' ekonomija verament ċirkolari u nindirizzaw l-impatt soċjali tat-tranżizzjoni għal trasport aktar nadif u aktar awtomatizzat.

Ewropa ġusta

Irridu nkomplu **nwasslu l-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali**, ipproklamat b'mod konġunt mill-Parlament, il-Kunsill u l-Kummissjoni f'Novembru 2017. Jeħtieġ li nindirizzaw l-inugwaljanzi u l-isfidi soċjali bejn ir-reġjuni u l-Istati Membri, kif ukoll bejn oqsma differenti tal-ekonomija. L-inugwaljanzi spiss huma l-oriġini tas-sentimenti ta' nuqqas ta' opportunitajiet. L-enfasi tagħna m'għandhiex tkun biss fuq il-ħolqien ta' aktar impjiegi, iżda fuq it-twassil ta' impjiegi ta' kwalità aktar u l-aċċess għall-protezzjoni soċjali, kif ukoll li niżguraw aċċess ugwali għal edukazzjoni, taħriġ u tagħlim tul il-ħajja ta' kwalità għolja. Ideat oħra, bħat-twaqqif gradwali ta' skema komuni ta' riassigurazzjoni tal-qgħad, għandhom jiġu kkunsidrati wkoll.

Għandna bżonn ukoll naħdmu mal-Istati Membri biex niksbu l-**inklużjoni soċjali u l-ugwaljanza**, inkluż billi nindirizzaw id-disparitajiet reġjonali, il-ħtiġijiet tal-minoranzi, il-kwistjonijiet dwar is-sessi u l-isfida ta' popolazzjoni li qed tixjieħ. L-inugwaljanzi, kemm soċjali kif ukoll territorjali, instabu li spiss kienu raġuni għat-tkabbir ta' sens dejjem jikber ta' inġustizzja. L-istituzzjonijiet Ewropej għandhom imexxu bl-eżempju, notevolment dwar kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi u jippromwovu opportunitajiet indaqs għal kulħadd.

Għandna bżonn inżommu u nippromwovu bis-sħiħ il-valuri komuni u l-fiduċja reċiproka li fuqha hija bbażata l-Unjoni Ewropea. Dawn jiggwidaw il-politiki tagħna u jrawmu sens ta' appartenenza, filwaqt li jibnu fuq il-kultura kondiviża tagħna. Dan huwa partikolarment rilevanti għall-**istat tad-dritt**, prerekwiżit għad-demokrazija u d-drittijiet fundamentali, kif ukoll għall-funzjonament bla xkiel tas-suq intern tagħna u l-kooperazzjoni fil-qasam tal-ġustizzja u l-affarijiet interni. Irridu nsaħħu aktar il-kapaċità konġunta tagħna li nħarsu u nżommu l-istat tad-dritt. Dan għandu jsir billi tinbena kultura ta' stat tad-dritt madwar l-UE, billi nimpenjaw ruħhom li jindirizzaw il-problemi b'mod effettiv, u ntejbu l-għodod tagħna biex nagħmlu dan.

Jeħtieġ li nipproteġu d-**drittijiet fundamentali** tagħna fid-dinja diġitali. Teknoloġiji ġodda ma jfissrux u m'għandhomx ifissru valuri ġodda. L-UE għandha testendi t-tmexxija tagħha dwar il-protezzjoni tad-data u l-privatezza f'punt ta' bejgħ uniku bħala l-mudell ta' ekonomija tad-data bbażata fuq il-valur. Qafas regolatorju b'saħħtu għandu jindirizza b'mod proattiv il-kwistjonijiet etiċi u legali madwar l-intelliġenza artifiċjali. It-trasformazzjoni diġitali teħtieġ ukoll il-ħtieġa ta' standards għoljin fiċ-ċibersigurtà u fil-protezzjoni tal-konsumatur.

Neħtieġu **politika tat-tassazzjoni** ġusta u moderna, adattata għall-isfidi tal-ekonomija diġitali u li tiżgura kundizzjonijiet ekwi għall-ġganti tal-Internet, il-pjattaformi online ta' merkanzija u n-negozji lokali. Il-ġlieda kontra l-evażjoni, il-frodi u l-evitar tat-taxxa se teħtieġ kooperazzjoni aktar profonda fil-livell internazzjonali u fost l-awtoritajiet tat-taxxa nazzjonali.

Għandna bżonn **nappoġġjaw kura tas-saħħa ta' kwalità għolja, affordabbli u aċċessibbli** permezz tat-trasformazzjoni diġitali tas-sistemi tas-saħħa. Ir-regoli tal-UE dwar il-farmaċewtiċi għandhom iżommu l-pass mal-iżviluppi xjentifiċi, jiġġieldu r-reżistenza antimikrobika, jindirizzaw in-nuqqas ta' mediċini u jtejbu d-disponibbiltà, l-affordabbiltà u l-

aċċess għat-terapiji. L-UE għandha tappoġġja lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex jagħmlu s-sistemi tal-kura tas-saħħa tagħhom effettivi, aċċessibbli u reżiljenti, inkluż permezz tat-trasformazzjoni diġitali tas-sistemi tas-saħħa. Il-problema tal-hekk imsejħa "deżerti mediċi" b'numru dejjem jiċkien ta' tobba b'ħiliet għoljin f'diversi reġjuni tal-UE jeħtieġ ukoll li tiġi indirizzata. F'dawn ir-reġjuni, l-aċċess għal servizzi bażiċi tal-kura tas-saħħa qed jiġi pperikolat.

Jeħtieġ li nappoġġjaw l-aċċess għal **akkomodazzjoni ta' kwalità, affordabbli u effiċjenti** fl-użu tal-enerġija għal kulħadd fl-Ewropa, li tappoġġja lill-Istati Membri biex jiżguraw swieq ta' akkomodazzjoni li jiffunzjonaw u provvista adegwata ta' akkomodazzjoni soċjali.

Ewropa sostenibbli

Għandna nagħtu attenzjoni partikolari għall-implimentazzjoni tal-għanijiet kollha ta' sostenibbiltà tagħna, kemm fl-UE kif ukoll globalment, f'konformità mal-**Aġenda għall-Iżvilupp Sostenibbli 2030** adottata min-Nazzjonijiet Uniti. Biex niksbu dawn l-objettivi, jeħtiġilna nimmodernizzaw l-ekonomija tagħna sabiex tibda tħaddan mudelli ta' konsum u produzzjoni sostenibbli, nirranġaw l-iżbilanċi fis-sistema tal-ikel tagħna u npoġġu l-mod li bih nipproduċu u nużaw l-enerġija u l-mod li niddisinjaw il-binjiet tagħna fuq xejra sostenibbli. Għandna bżonn nagħmlu dan b'mod soċjalment ġust u ħalli ħadd ma jitħalla lura fi transizzjoni. Jeħtieġ ukoll li nindirizzaw l-edukazzjoni, ix-xjenza, il-finanzjament, it-tassazzjoni, il-kummerċ u l-governanza tagħna lejn il-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli.

Għandna bżonn insaħħu l-isforzi tagħna biex niġġieldu l-bidla fil-klima u nreġġgħu lura d-degradazzjoni ambjentali, li tipperikola l-bijodiversità, kemm fuq l-art kif ukoll fl-oċeani. Irridu nilħqu l-miri tagħna dwar il-klima u l-enerġija għall-2030 u nwettqu l-istrateġija ambizzjuża fit-tul tagħna għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra. Bħala għajnuna għal dan, il-Kummissjoni allokat 25 % tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali futur għall-investiment dwar l-azzjoni klimatika. Jeħtieġ li nwaqqfu u nreġġgħu lura t-telf tal-bijodiversità u nantiċipaw aħjar u ntaffu r-riskji ta' diżastri u mard relatati mal-klima, inkluż permezz tal-mekkaniżmu rescEU ġdid għal protezzjoni ċivili. Politika Agrikola Komuni modernizzata għandha tappoġġja dan l-approċċ integrat lejn is-sostenibbiltà.

Irridu mmorru lejn **ekonomija ċirkolari** aktar effiċjenti fl-użu tar-riżorsi billi nippromwovu t-tkabbir ekoloġiku, il-bijoekonomija u l-innovazzjonijiet sostenibbli. Għandna nżidu l-isforzi biex ninkoraġġixxu mġiba responsabbli min-negozji, għażliet sostenibbli mill-konsumaturi u finanzjament privat minn varjetà ta' sorsi. Pjan ta' azzjoni għall-ekonomija ċirkolari ġdid jista' jiffoka fuq l-użu sostenibbli tar-riżorsi, speċjalment f'setturi b'intensità għolja ta' riżorsi u b'impatt għoli, biex l-Ewropa tkun tista' twassal għal triq sostenibbli. Jirrispondi għall-aspettattivi taċ-ċittadini li jieklu ikel sigur, b'saħħtu u bi prezz raġonevoli[21]. Strateġija ambizzjuża tal-ebda tniġġis żero tħeġġeġ l-innovazzjoni f'alternattivi u sostituti aktar nodfa, li twassal għal arja, ħamrija u oċeani nadifa għal ġenerazzjonijiet preżenti u futuri.

Jeħtieġ li nimmassimizzaw il-potenzjal tal-**Unjoni tal-Enerġija** billi jiġu indirizzati l-isfidi ewlenin li fadal, inklużi s-sigurtà tal-enerġija, l-ispejjeż tal-enerġija għad-djar u n-negozji, u l-impatt fuq it-tibdil fil-klima. L-UE diġà stabbiliet l-aktar qafas leġiżlattiv avvanzat għal enerġija nadifa u issa għandha tiffoka fuq l-implimentazzjoni tagħha. Għandna nżommu l-

[21] Permezz tad-Direttiva adottata reċentement dwar Prattiċi ta' Kummerċ Żleali fil-katina alimentari (id-Direttiva (UE) 2019/633 tas-17 ta' April 2019), l-UE ħadet azzjoni konkreta biex tappoġġa d-dħul u, għalhekk, is-sostenibbiltà tal-bdiewa tal-UE

isforzi tagħna biex niddiversifikaw il-provvisti tal-enerġija u jiġu interkonnessi l-grilji nazzjonali tal-enerġija, kif ukoll biex titrawwem it-tranżizzjoni lejn sorsi tal-enerġija sostenibbli u l-effiċjenza enerġetika. It-tassazzjoni fuq l-enerġija tista' tappoġġja t-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa u tikkontribwixxi għal tkabbir sostenibbli u soċjalment ġust.

Ewropa influwenti

F'dinja dejjem aktar maqsuma u multipolari, l-UE se jkollha bżonn issaħħaħ il-pożizzjoni tagħha biex tiggarantixxi l-prosperità, is-sigurtà u l-valuri tagħha. Dan se jeħtieġ sforz kollettiv: l-ebda Stat Membru wieħed ma jista' jagħmel dan waħdu. L-UE kollha kemm hi tista' ssawwar avvenimenti dinjija u tiżgura li aħna l-Ewropej li huma dawk li jistabbilixxu l-istandards u mhux dawk li jsegwu l-istandards. Nibqgħu flimkien biss inżommu l-mod ta' ħajja Ewropew f'nofs kompetizzjoni globali ħarxa, u niddefendu l-valuri tagħna madwar id-dinja.

Kif enfasizzat fl-Istrateġija Globali ta' Ġunju 2016, l-Ewropa teħtieġ li tmexxi fid-dinja permezz ta' appoġġ konsistenti u b'saħħtu għall-**ordni globali multilaterali bbażat fuq ir-regoli, bin-Nazzjonijiet Uniti fil-qalba tagħha**. L-UE għandha tippromwovi l-governanza globali bbażata fuq il-valuri ewlenin tad-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt, l-iżvilupp sostenibbli, il-multilateraliżmu u r-rispett għad-dritt umanitarju internazzjonali.

Għandna niggwidaw il-poter ekonomiku sinifikanti tal-UE biex nippromwovu l-interessi globali tagħna. Aġenda kummerċjali miftuħa u ġusta toħloq opportunitajiet għaċ-ċittadini u n-negozji Ewropej filwaqt li tiżgura kundizzjonijiet ekwi f'pajjiżhom u barra minn pajjiżhom. Għandna nagħtu prijorità lill-preservazzjoni **tas-sistema kummerċjali multilaterali bbażata fuq l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO)** , irriformata biex tindirizza r-realtajiet ġodda tal-kummerċ dinji, u nintensifikaw il-kooperazzjoni mas-sħab kummerċjali internazzjonali ewlenin.

L-UE għandha tuża l-piż ekonomiku tagħha biex iżżid il-kapaċità tagħha fil-qasam tas-sanzjonijiet, billi ttejjeb l-effettività tal-miżuri tagħha stess u tgħammar aħjar lilha nnifisha biex tiddefendi kontra l-effetti extraterritorjali ta' sanzjonijiet unilaterali minn pajjiżi terzi. **Rwol internazzjonali aktar b'saħħtu tal-euro** jżid is-sovranità ekonomika u monetarja tal-Ewropa, inaqqas l-ispejjeż u r-riskju tal-kummerċ internazzjonali u jikkontribwixxi għal stabbiltà finanzjarja akbar.

L-UE għandha wkoll tagħmilha prijorità li tiżviluppa relazzjonijiet b'saħħithom mal-ġirien qrib, ibbażati fuq bilanċ ċar bejn drittijiet u obbligi. Dan jinkludi **l-appoġġ tat-trasformazzjoni tal-Balkani tal-Punent permezz ta' politika tat-tkabbir kredibbli** , li fiha l-UE trid iżżomm mal-impenji tagħha. Għandna wkoll ngħinu biex il-**ġirien tagħna tal-Lvant u tan-Nofsinhar** jiġu stabbilizzati, filwaqt li nindirizzaw sfidi komuni. L-UE għandha ssaħħaħ ir-rabtiet u l-impenn tagħha mal-Afrika, sabiex iġġib iż-żewġ kontinenti ekonomikament u politikament eqreb lejn xulxin u tindirizza l-interessi u l-isfidi komuni. L-**Alleanza Afrika-Ewropa għal Investiment Sostenibbli u l-Impjiegi** ta' Settembru 2018 trid tiġi implimentata bis-sħiħ biex tipprovdi opportunitajiet ġodda permezz ta' aktar kummerċ, investimenti mmirati, inkluż fl-edukazzjoni u l-ħiliet rilevanti, u tirriżulta fi sħubija b'saħħitha għar-regoli u l-ordni internazzjonali bbażati fuq il-valuri.

Parti II: L-isfida tal-komunikazzjoni unika tal-Ewropa: kif nikkomunikaw b'mod effettiv madwar kontinent sħiħ fi żminijiet ta' żieda fil-frammentazzjoni u d-diżinformazzjoni

F'dinja dejjem aktar polarizzata u volatili, hija fl-unità u l-valuri kondiviżi tagħna li l-Ewropa ssib is-saħħa biex tegħleb l-isfidi li tiffaċċja. Flimkien biss nistgħu nirrispondu b'mod effettiv għall-aspettattivi taċ-ċittadini ta' Unjoni li tipproteġi u tagħtihom is-setgħa. Iżda dan waħdu mhuwiex biżżejjed. Biex l-Ewropa tirnexxi, trid tinbena bl-impenn attiv u sostnut ta' dawk li hija mibnija għaliha. Dan jeħtieġ komunikazzjoni kostanti, onesta u trasparenti dwar x'inhi l-UE, x'tagħmel, liema valuri tirrappreżenta u kif jittieħdu d-deċiżjonijiet tagħha.

Il-Komunikazzjoni dwar l-UE hija responsabbiltà kondiviża bejn l-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri fil-livelli kollha — fil-livell nazzjonali, reġjonali u lokali. Ma jistax jittieħed b'mod ħafif jew ma jistax jiġi ttrattat bħala element sekondarju. Fil-qofol tagħha, hija kwistjoni li ċ-ċittadini jkunu jistgħu jagħmlu għażliet infurmati u jipparteċipaw b'mod sħiħ fid-demokrazija Ewropea. Huwa għalhekk li l-komunikazzjoni dwar l-Ewropa għandha tkun fil-lingwi li ċ-ċittadini jifhmu. Il-Komunikazzjoni multilingwi hija karatteristika tal-UE u d-diversità kulturali tagħha.

Meta l-Ewropej jieħdu l-elezzjonijiet fit-23 u s-26 ta 'Mejju 2019, huma għandhom ikunu jistgħu jistrieħu fuq evidenza u fatti, minbarra li jkunu ggwidati minn manifesti politiċi. Madankollu, fl-ambjent tal-midja u informazzjoni dejjem aktar frammentati u polarizzati, fejn il-midja soċjali għandha rwol dejjem aktar sinifikanti, dan mhux dejjem huwa daqshekk faċli. Fl-era diġitali, l-informazzjoni hija aktar faċli biex tinstab u li tipproduċi aktar faċli minn qatt qabel. Dan iġib miegħu potenzjal enormi li jitwessa' u jiġi approfondit id-dibattitu madwar l-Unjoni. Iżda dan iġib miegħu wkoll riskji u jżid il-ħtieġa li jiġi żgurat li d-dibattitu jkun ibbażat fuq informazzjoni affidabbli u preċiża. L-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri għandhom jingħaqdu biex jiżguraw li dan ikun il-każ.

Matul il-mandat tagħha, l-istituzzjonijiet tal-UE, u partikolarment il-Kummissjoni Juncker, ippruvaw jikkomunikaw kemm b'mod iktar politiku kif ukoll aktar strateġiku. F'din it-taqsima, ġbarna wħud mit-tagħlimiet miksuba minn din l-esperjenza.

II.1 Il-komunikazzjoni dwar l-UE hija responsabbiltà kondiviża

L-Unjoni Ewropea hija primarjament unjoni ta' persuni u valuri — b'sistema unika ta' demokrazija li tikkomplementa u tinteraġixxi mas-sistemi demokratiċi nazzjonali, reġjonali u lokali tal-Istati Membri kollha, kif ukoll taħdem direttament maċ-ċittadini u s-soċjetà ċivili. Dawk kollha li għandhom interess fil-futur tal-Ewropa għandhom rwol x'jaqdu biex jispjegaw xi tfisser li tkun parti minn din l-Unjoni u li jispjegaw il-benefiċċji jew il-konsegwenzi tal-politiki u l-għażliet tagħha.

Dan jappella wkoll għal aktar onestà fl-għarfien tar-**responsabbiltà konġunta ta' dawk kollha involuti fil-politika u fit-teħid tad-deċiżjonijiet** meta jikkomunikaw dwar l-UE liċ-ċittadini. Wasal iż-żmien li nimxu lil hinn mit-tendenza li n-nazzjonalizzazzjoni tas-suċċess u l-falliment tal-Ewropa jiġu spjegati u minflok spjega aħjar id-deċiżjonijiet u l-politiki komuni tagħna. L-ebda sistema ma tista' teżisti jekk l-aktar kritiċi vokali tagħha huma dawk ko-responsabbli għat-tfassil tagħha. In-narrattiva nazzjonalista hija bbażata fuq immaġni falza ta' dikotomija nazzjonali kontra l-Ewropa. L-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri jeħtieġ li

jirrispondu bħala waħda b'kontradittorja qawwija li tispjega r-rwol u l-benefiċċji fundamentali tal-UE.

Jekk iċ-ċittadini jridu jqiegħdu l-fiduċja tagħhom fl-Ewropa, it-tħassib u l-aspettattivi leġittimi tagħhom għandhom jiġu indirizzati. L-Ewropej spiss iħossu li mhumiex infurmati biżżejjed dwar il-ħidma tal-UE[22]. Biex dan jinbidel, il-komunikazzjoni tagħna trid tispjega kif l-UE taffettwa l-ħajja tan-nies, u jeħtieġ li tibni u trawwem fehim aħjar ta' kif taħdem l-UE u liema kwistjonijiet jaqgħu taħt ir-responsabbiltà tagħha.

- Il-komunikazzjoni għandha tkun **integrata** mill-bidu fit-tfassil tal-politika - mhux bħala ħsieb ta' wara jew bħala mezz biex "jissebbħu" l-politiki.
- Il-komunikazzjoni għandha tkun **konverżazzjoni b'żewġ direzzjonijiet** - l-ewwel **tisma'**, imbagħad **taġixxi**.
- Għandha tkun **fattwali - filwaqt li tappella wkoll għall-emozzjonijiet,** sostnuta bid-**data** - u **adattata** għall-**udjenza fil-mira**, b'**lingwa ċara**.
- Il-komunikazzjoni għandha tibda mill-valuri kondiviżi tagħna u mbagħad tiffoka fuq x'inhuma **r-riżultati konkreti tal-politiki tal-UE għal persuni fejn jgħixu**, u tappoġġa l-**bini tal-komunità**[23].
- **Tfassil tal-politika tajjeb jeħtieġ komunikazzjoni multilingwi tajba biex tinftiehem u tkun proprjetà tiegħu.**

Il-libertà u l-pluraliżmu tal-midja huma u għandhom jibqgħu l-pedament tal-Unjoni, kif stabbilit fl-Artikolu 11 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali. Midja tradizzjonali - inklużi notevolment il-korp tal-istampa ta' Brussell, iżda wkoll il-midja reġjonali u lokali - huma sħab kruċjali meta niġu għall-komunikazzjoni dwar x'tagħmel l-Unjoni. L-għoti ta' informazzjoni tal-Kummissjoni ta' kuljum f'nofsinhar jippermetti aktar minn 1,000 ġurnalist akkreditat u rappreżentanti tal-midja minn kważi 60 pajjiż madwar id-dinja biex jistaqsu mistoqsijiet dwar il-politiki u t-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE. Flimkien ma' aġġornamenti oħra, dawn huma mfassla biex jgħinu lill-ġurnalisti jfasslu d-dibattitu tal-UE bejn il-konverżazzjonijiet nazzjonali f'kull Stat Membru. Il-pubbliku jafda lill-istampa tradizzjonali aktar mill-midja soċjali bħala sors indipendenti ta' aħbarijiet u analiżi tal-UE[24]. Madankollu, l-opportunità unika li l-midja bbażata fi Brussell toffri hija ta' spiss iddominata jew imwarrba minn stejjer li fil-biċċa l-kbira tagħhom jinsabu fuq priżma nazzjonali. L-appoġġ kontinwu għall-ġurnalisti speċjalizzati u l-midja b'fokus ġenwinament Ewropew, flimkien ma' diskors politiku aktar Ewropew mill-mexxejja nazzjonali, se jibqgħu essenzjali għall-ħolqien ta' "Spazju pubbliku Ewropew" veru għal diskussjoni u dibattitu infurmati.

---

[22] Ewrobarametru Standard 88, Novembru 2017

[23] Kif irrakkomandat fir-rapport tal-2017 "Nilħqu liċ-ċittadini tal-UE: Opportunità ġdida", minn Luc Van den Brande, il-Konsulent Speċjali tal-President Juncker dwar il-komunikazzjoni maċ-ċittadini

[24] Il-fiduċja tal-pubbliku fil-midja tradizzjonali (xandira u stampa) kibret fl-2017, filwaqt li waqgħet fin-netwerks tal-internet u soċjali. Il-midja tradizzjonali hija l-iktar sors ta' aħbarijiet ta' fiduċja: ir-radju (70 %), it-televiżjoni (66 %) u l-gazzetti u r-rivisti tal-aħbarijiet stampati (63 %). Madankollu, inqas minn nofs (47 %) jafdaw gazzetti u rivisti online, u proporzjonijiet aktar baxxi jafdaw websajts li jospitaw il-vidjow u podcasts (27 %) u netwerks soċjali online u apps ta' messaġġi (26 %) - Ewrobarometru Flash 464, Frar 2018

Il-komunikazzjoni tal-Ewropa, madankollu, mhijiex kompitu għal kwalunkwe istituzzjoni jew individwu wieħed. Meta jikkomunikaw dwar l-UE, l-istituzzjonijiet tal-UE għandhom jagħmlu dan bl-għarfien sħiħ tad-dmir tagħhom li jispjegaw u jiġġustifikaw ix-xogħol tagħhom fit-trasparenza kollha. Fl-istess ħin, ma jistgħux u m'għandhomx iġorru r-responsabbiltà għad-difiża tal-Unjoni waħedhom. Filwaqt li l-Kummissjoni għandha rwol speċifiku bħala l-gwardjana tat-Trattati u l-inizjatur tal-leġiżlazzjoni tal-UE, hija ma għandhiex l-istess influwenza jew prossimità bħall-gvernijiet nazzjonali jew reġjonali fil-komunikazzjoni maċ-ċittadini tagħhom stess. Lanqas ma tista' tikkumpensa għal lakuni fl-informazzjoni. L-involviment qawwi ta' istituzzjonijiet oħra tal-UE u Stati Membri fil-livelli kollha huwa għalhekk kruċjali fil-komunikazzjoni dwar il-politiki tal-UE.

Kif stabbilit fit-Trattati, id-deċiżjonijiet tal-UE għandhom jittieħdu b'mod kemm jista' jkun miftuħ u kemm jista' jkun qrib iċ-ċittadini[25]. Filwaqt li sar ħafna progress, aktar responsabbiltà u ċarezza fit-teħid tad-deċiżjonijiet huma essenzjali biex tiġi żgurata sjieda konġunta tal-eżitu tal-proċessi politiċi. Dan jgħin ukoll biex tiġi evitata "ħrafa tal-kriżi" persistenti u t-tendenza li l-komunikazzjoni tiffoka primarjament fuq punti ta' nuqqas ta' qbil. L-argument u d-dibattitu bejn il-mexxejja, il-gvernijiet, l-istituzzjonijiet u n-nies dwar il-politiki tal-UE mhuwiex sinjal ta' kunflitt, iżda sinjal ta' involviment demokratiku u vibranti. **Il-ħtieġa kostanti li jintlaħqu kompromessi bbilanċjati u sostenibbli hija inerenti għall-forma ta' governanza li l-Ewropej għażlu għalihom infushom.** Huwa importanti li dawk kollha involuti fit-teħid tad-deċiżjonijiet jenfasizzaw dan.

Hemm ħafna eżempji ta' suċċess tal-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri li jaħdmu flimkien biex ifasslu stampa tal-unità Ewropea fix-xena globali. Pereżempju, fl-2015, il-komunikazzjoni dwar is-Sena Ewropea għall-Iżvilupp enfasizzat l-impenn tal-Unjoni lejn l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU, li jġibu flimkien l-istituzzjonijiet kollha tal-UE, kif ukoll il-komunità ta' organizzazzjonijiet għall-iżvilupp mhux governattivi. Il-Komunikazzjoni u s-sensibilizzazzjoni lill-udjenzi f'pajjiżi terzi jeħtieġ li jittejbu aktar biex jiġu promossi l-interessi strateġiċi tal-UE.

Il-ftehim ta' kummerċ ħieles tal-UE mal-Ġappun kien eżempju ieħor ta' għaqda, bil-Kummissjoni, il-Kunsill u l-gvernijiet nazzjonali kollha jikkomunikaw bis-sħiħ dwar il-benefiċċji tal-ftehim. Din il-Kummissjoni deliberatament għażlet li tippubblika u tagħmel il-mandati u d-dokumenti kollha tan-negozjati trasparenti, abbażi tat-tagħlimiet meħuda matul negozjati preċedenti, li spiss kienu kkritikati ħafna għan-nuqqas ta' trasparenza tagħhom.

Bl-istess mod, fil-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-irtirar tar-Renju Unit mill-Unjoni Ewropea, messaġġ ċar u sempliċi ta' unità ġie ripetut minn 27 Stat Membru, b'livell mingħajr preċedent ta' ftuħ u trasparenza fin-negozjati ta' rtirar. L-immaniġġjar tal-komunikazzjoni fuq Brexit prinċipalment permezz ta' Task Force tal-Kummissjoni ddedikata fisser ukoll li ma ħallewx lil Brexit ifixkel jew iniġġes l-aġenda pożittiva tal-Unjoni Ewropea.

[25] L-Artikolu 1 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea

Trasparenza fin-negozjati tal-Brexit

Is-samits u l-laqgħat ta' livell għoli ma' pajjiżi terzi jipprovdu opportunità ċara għall-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri biex jagħtu profil lir-rwol importanti tal-Unjoni bħala ġeneratur ta' bidla pożittiva kemm f'pajjiżhom kif ukoll barra. Permezz tal-pubblikazzjoni ta' dokumenti tan-negozjati f'oqsma oħra ta' politika, it-trasparenza hija l-bażi ta' dan l-approċċ. Dan intwera fir-rwol deċiżiv li kellha l-UE biex tilħaq il-ftehim dwar it-tibdil fil-klima f'Pariġi f'Diċembru 2015. L-approċċ trasparenti għen biex tiġi żgurata l-unità bejn l-Istati Membri u biex iċ-ċittadini jinżammu infurmati u inklużi il-ħin kollu.

Ħafna eżempji ta' dan it-tip juru l-valur tal-komunikazzjoni konġunta u kkoordinata. Madankollu, għad hemm ħafna xi jsir miż-żminijiet li fihom il-komunikazzjoni tagħna ma kinitx waħda tajba. L-isforzi ta' komunikazzjoni tal-UE ta' spiss jiġu mxekkla minn bejgħ eċċessiv u nuqqas ta' riżultati. Dan huwa l-aktar viżibbli meta wieħed iħares lejn kemm-il darba l-mexxejja tal-UE wiegħdu fil-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew li jikkompletaw is-Suq Uniku Diġitali jew l-Unjoni Bankarja. Min-naħa l-oħra, l-UE ta' spiss hija ħatja li twassal iżżejjed u ma tippromwovix lilha nfisha biżżejjed. Il-komunikazzjoni dwar il-migrazzjoni tagħti eżempju ċar ta' dan. Anke jekk it-terminu "kriżi tal-migrazzjoni fl-Ewropa" għadu jidher b'mod prominenti fid-diskors pubbliku u politiku, ir-realtà hija li l-wasliet fl-UE reġgħu lura għal-livelli ta' qabel il-kriżi.

Il-komunikazzjoni istituzzjonali tal-UE hija wkoll ta' spiss imxekkla min-nuqqas ta' abbiltà tagħha li tikkompeti mal-vuċijiet nazzjonali persważivi jew pjattaformi online. Fir-riforma tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar id-drittijiet tal-awtur, l-istituzzjonijiet tal-UE sabu lilhom infushom affaċċjati b'kampanji qawwija ta' lobbying u ta' komunikazzjoni magħmula kontra r-riforma proposta fl-aħħar ġimgħat qabel il-votazzjoni deċiżiva fil-Parlament Ewropew. In-nuqqas ta' rispons daqstant qawwi min-naħa tal-UE kien ifisser li l-intenzjonijiet u r-raġunijiet wara r-riforma ma kinux magħrufa biżżejjed mill-pubbliku, anki jekk ir-riforma kienet finalment approvata b'maġġoranza ċara fil-Parlament Ewropew.

Sabiex jiġu miġġielda dawn it-tendenzi u jiġu indirizzati dawn in-nuqqasijiet, tenħtieġ aktar komunikazzjoni konġunta mil-livell nazzjonali. B'mod partikolari, il-mexxejja tal-UE

għandhom jikkoordinaw aħjar fil-komunikazzjoni tagħhom tar-riżultati tan-negozjati u tas-summits meta jindirizzaw udjenzi lokali.

Hemm ukoll ħafna aktar opportunitajiet għal komunikazzjoni konġunta li l-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri għandhom jisfruttaw matul iċ-ċiklu tat-teħid tad-deċiżjonijiet.

Dawn l-eżempji jindikaw il-ħtieġa għal aktar koordinazzjoni fl-isforzi ta' komunikazzjoni dwar l-UE fil-livell Ewropew, nazzjonali, lokali u reġjonali. Il-kooperazzjoni bejn l-istituzzjonijiet tal-UE dwar il-komunikazzjoni hija żviluppata sew, b'mod partikolari bejn il-Kummissjoni u l-Parlament Ewropew. Bl-iffirmar ta' dikjarazzjoni konġunta f'Diċembru 2017, id-dipartimenti tal-komunikazzjoni taż-żewġ istituzzjonijiet qablu li jaħdmu flimkien u jaqsmu r-riżorsi fit-tħejjija għall-elezzjonijiet Ewropej, immexxija mill-kampanja www.thistimeimvoting.eu. Huma jagħmlu dan b'rikonoxximent tar-responsabbiltà kondiviża tagħhom biex **jimmobilizzaw u jagħtu s-setgħa liċ-ċittadini biex jieħdu deċiżjonijiet infurmati dwar il-futur tal-Ewropa**.

Dan l-approċċ pragmatiku stabbilixxa kultura ġdida ta' ħidma flimkien, li jegħleb ir-rivalità istituzzjonali biex jippromwovi l-benefiċċji tal-UE għaċ-ċittadini, bil-markar kummerċjali tal-UE. Bl-istess mod, il-komunikazzjoni viżwali kollha mill-istituzzjonijiet tal-UE madwar is-60 anniversarju tat-Trattat ta' Ruma użaw il-marka kummerċjali tal-UE, flok dik istituzzjonali.

Lil hinn mill-elezzjonijiet li ġejjin, il-Parlament u l-Kummissjoni għandhom iżidu l-kooperazzjoni bejn l-Uffiċċji ta' Kollegament tal-Parlament u r-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni fl-Istati Membri. Huma għandhom irawmu aktar sinerġiji fil-komunikazzjoni kontinwa tagħhom u jikkombinaw l-attivitajiet ta' komunikazzjoni tagħhom. Organizzazzjonijiet mhux governattivi, sħab soċjali, Ċentri ta' Informazzjoni Europe Direct u networks oħra u l-akkademji għandhom ikunu involuti wkoll. Ir-rappreżentanzi tal-Kummissjoni u l-Uffiċċji ta' Kollegament tal-Parlament juru preżenza u marka kummerċjali tal-UE ferm aktar b'saħħitha bi spazji komuni fi"**Djar l-Ewropa**" madwar l-Unjoni, u l-faċilitajiet "**L-Esperjenza tal-Europa**" li diġà joperaw f'diversi Stati Membri. Pereżempju, aktar minn 70 000 persuna żaru l-"Esperjenza tal-Ewropa" li nfetħet dan l-aħħar f'Helsinki.

Iċ-Ċentru ta' Kuntatt ta' Europe Direct

In-numru uniku tat-telefown tal-Ewropa għall-mistoqsijiet taċ-ċittadini tal-UE. Iċ-Ċentru ta' Kuntatt iwieġeb bit-telefown/bl-email fi kwalunkwe waħda mill-24 lingwa uffiċjali tal-UE. Iċ-Ċentri ta' Kuntatt ta' Europe Direct f'ċifri:

- **109 000** mistoqsija fl-2018
- **27 000** mistoqsija bejn Jannar - Marzu 2019
- **85 %** tal-klijenti sodisfatti

Telefonati bla ħlas mill-UE: +800 6 7 8 9 10 11.
Online: https://europa.eu/european-union/contact_mt; Skeda informattiva

In-netwerk Europe Direct

huwa magħmul minn xi

- **440** Ċentru ta' Informazzjoni tal-Europe Direct fl-Istati Membri kollha u
- **330** Ċentru Ewropew ta' Dokumentazzjoni jkopru b'mod pjuttost omoġenju bliet u żoni rurali u reġjuni ultraperiferiċi fit-28 Stat Membru.

II.2 Djalogu permanenti maċ-ċittadini

L-involviment taċ-ċittadini fuq bażi kostanti huwa essenzjali biex tissaħħaħ l-identità u d-demokrazija Ewropea u tiġi żgurata sjieda akbar tal-proġett Ewropew. Il-Kummissarji kienu mħeġġa b'mod attiv biex jipparteċipaw fid-djalogi maċ-ċittadini madwar l-Unjoni.

Ċifri tad-Djalogi maċ-Ċittadini

(inkluż 25 Djalogu maċ-Ċittadini f'ħin reali fuq Facebook)

1 572 djalogu fi **583** belt

- **2015**: 53
- **2016**: 73
- **2017**: 317
- **2018**: 847
- **2019**: 282 (sat-30 ta' April 2019)

L-impenn taċ-ċittadini se jaħdem biss jekk dan iseħħ miż-żewġ naħat. Dawn id-djalogi huma opportunitajiet biex tiġi ppreżentata l-aġenda politika tal-Kummissjoni u, aktar importanti minn hekk, biex jinstemgħu l-ideat u l-aspettattivi taċ-ċittadini. Ir-rappreżentanzi għandhom rwol ewlieni — bħala l-"għajnejn, il-widnejn u l-vuċi" tal-Kummissjoni fuq il-post — fl-iżgurar li dawn id-djalogi jkunu adattati għall-kuntest nazzjonali u lokali.

Il-White Paper tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa ta' Marzu 2017 tat spinta ġdida lil dan il-proċess. F'dawn l-aħħar ħames snin, mijiet ta' eluf ta' nies ħadu sehem f'madwar 1 600 djalogu maċ-ċittadini u konsultazzjonijiet maċ-ċittadini organizzati madwar l-Ewropa minn jew bl-għajnuna tal-Kummissjoni. Minn Jannar 2015, mijiet ta' Membri tal-Parlament Ewropew, gvernijiet nazzjonali u gvernijiet reġjonali, u t-28 Membru tal-Kummissjoni kollha involvew ruħhom fi djalogi maċ-ċittadini u konsultazzjonijiet maċ-ċittadini. Il-Kumitat

tar-Reġjuni ħa wkoll id-dibattitu fir-reġjuni fil-proċess tiegħu "Nirriflettu dwar l-Ewropa", filwaqt li l-Kumitat Ekonomiku u Soċjali involva lis-soċjetà ċivili fi djalogi dwar il-ġejjieni tal-Ewropa. L-appoġġ espliċitu tal-President Macron ta' Franza għal din il-forma ġdida ta' interazzjoni saħħaħ b'mod sinifikanti l-viżibilità tagħhom.

Ir-rapport dwar id-djalogi taċ-ċittadini u l-konsultazzjonijiet taċ-ċittadini tal-Kummissjoni ppubblikat fit-30 ta' April 2019 jikkonferma li l-biċċa l-kbira taċ-ċittadini jaraw l-Ewropa bħala essenzjali biex jiġu indirizzati l-isfidi globali, iżda jistennew li din issir aktar effiċjenti u aktar trasparenti[26].

[26] Il-Kummissjoni Ewropea, "Djalogi maċ-ċittadini u konsultazzjonijiet maċ-ċittadini, Konklużjonijiet ewlenin", 30.4.2019, (https://ec.europa.eu/commission/progress-reports-citizens-dialogues-and-consultations_mt)

L-aspettattivi ewlenin tagħhom tal-UE huma kif ġej:

Ewropa li tipproteġi: Iċ-ċittadini jistennew li l-UE tisma' t-tħassib tagħhom u tieħu miżuri biex tippromwovi s-sikurezza, is-saħħa u s-sigurtà. Huma jistennew li d-drittijiet soċjali jiġu rispettati u li jiġu protetti mill-kriminalità.

L-indirizzar tal-migrazzjoni: Iċ-ċittadini jistennew li l-politiki Ewropej dwar il-migrazzjoni jwaqqfu t-telf ta' ħajjiet umani, iżda wkoll li jtemmu l-flussi ta' migrazzjoni irregolari.

Ekonomija dinamika: Iċ-ċittadini jistennew azzjoni biex jiġu evitati kriżijiet ekonomiċi futuri. Huma jistennew li l-UE ġġib il-prosperità, li tikber u li tirregola s-settur tat-teknoloġija biex jibqa' globalment kompetittiv. Huma jixtiequ li l-Unjoni tagħti prijorità lir-riċerka, lill-innovazzjoni u lill-investiment, b'enfasi speċjali fuq l-ekonomija ċirkolari u fuq l-ekonomija diġitali.

Il-ġlieda kontra t-tibdil fil klima u **l-ħarsien tal-ambjent:** Iċ-ċittadini jistennew li l-UE tieħu rwol ta' tmexxija globali fil-qasam tal-azzjoni klimatika u l-ħarsien tal-ambjent.

Ewropa ta' valuri — inklużi d-demokrazija, it-trasparenza u l-istat tad-dritt: Iċ-ċittadini jistennew aktar informazzjoni dwar it-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE u mezzi akbar ta' influwenza. Huma jistennew li l-UE tirrispetta l-valuri tagħha, inklużi l-prinċipji fundamentali tagħha tal-ugwaljanza bejn is-sessi u n-nondiskriminazzjoni.

Opportunitajiet għaż-żgħażagħ: Iċ-ċittadini jistennew li l-Ewropa toħloq opportunitajiet tal-ħajja aħjar għaż-żgħażagħ — anke billi tindirizza l-qgħad fost iż-żgħażagħ u tinvesti fl-edukazzjoni.

Ewropa aktar b'saħħitha fid-dinja: Iċ-ċittadini jistennew li l-Ewropa tkun attur b'saħħtu fix-xena globali, immexxija minn prinċipji.

Matul dan il-proċess ta' djalogu, konsultazzjoni u dibattitu, il-Kummissjoni qieset l-aspettattivi taċ-ċittadini u aġixxiet fuqhom. Pereżempju, f'Novembru 2017 l-istituzzjonijiet tal-UE pproklamaw **il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali** b'reazzjoni għat-talbiet mifruxa għal Ewropa aktar soċjali. F'Jannar 2018, adottat **l-ewwel strateġija li qatt saret madwar l-Ewropa dwar il-plastik** b'reazzjoni għall-appoġġ pubbliku mifrux għat-tranżizzjoni lejn ekonomija aktar ċirkolari.

L-UE fittxet ukoll li tenfasizza l-impatt tanġibbli tal-politiki tal-UE. Kien f'dan ir-rigward li l-**Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta** tnediet f'punt ta' qsim tal-fruntiera fil-Bulgarija fis-6 ta' Ottubru 2016 — messaġġ viżibbli għan-nies fir-reġjun li ħajjithom l-aktar li ntlaqtu mill-isfida tal-migrazzjoni globali. Madankollu, jeħtieġ li jsir ħafna aktar biex tissaħħaħ is-sjieda kondiviża tal-proġett Ewropew miċ-ċittadini. F'dan l-ispirtu, il-momentum tad-djalogi u l-konsultazzjonijiet maċ-ċittadini irid jibqa' għaddej meta l-Parlament Ewropew il-ġdid jiġi elett u l-Kummissjoni li jmiss tieħu l-kariga.

Il-mexxejja tal-UE dan l-aħħar ħadu passi importanti 'l quddiem f'din id-direzzjoni. Għall-ewwel darba, il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Diċembru 2018 laqgħu l-organizzazzjoni ta' djalogi maċ-ċittadini u ta' konsultazzjonijiet maċ-ċittadini. Dawn jitqiesu mill-mexxejja tal-UE bħala "opportunità mingħajr preċedent biex ninvolvu ruħna maċ-ċittadini Ewropej, li tista' sservi ta' ispirazzjoni għal aktar konsultazzjonijiet u djalogi"[27]. Il-konklużjonijiet għamlu wkoll rabta diretta bejn l-involviment maċ-ċittadini u l-aġenda strateġika li jmiss tal-Unjoni Ewropea, li issa se titħejja mill-mexxejja informali tal-UE27 f'Sibiu.

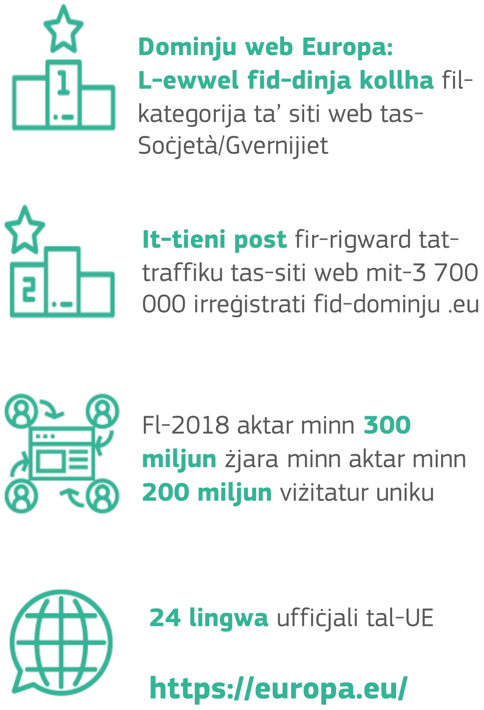

L-eżitu ta' dawn id-djalogi u l-konsultazzjonijiet iridu jiġu kkomunikati bil-miftuħ u jiddaħħlu fil-proċess tat-tfassil ta' politika. Dan ifisser li jiġu ppubblikati r-riżultati ewlenin minn kull djalogu, li jiġu kkompilati u analizzati regolarment ix-xejriet u li jiġi żgurat li dawn jitqiesu fit-tfassil tal-politika.

Huwa daqstant ugwalment importanti li jintuża l-potenzjal enormi tal-komunikazzjoni online biex jiġu involuti ċ-ċittadini fuq bażi ta' kuljum. Dan għandu jsir permezz tal-midja soċjali u mezzi oħra online, kif ukoll is-sit web Europa tal-Unjoni, li fl-2018 kellu aktar minn 200 miljun viżitatur uniku.

Hemm lok fejn wieħed imur lil hinn mill-avvanzi li saru f'dawn l-aħħar snin, bħall-portal "Semma' Leħnek" fuq is-sit web tal-Europa, biex iċ-ċittadini u l-partijiet ikkonċernati jibagħtu t-tħassib u l-interessi tagħhom direttament lil dawk li jfasslu l-politika u lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet. Dawn il-mekkaniżmi jridu jiġu ppubbliċizzati wkoll b'mod aktar wiesa'.

B'appoġġ għal dawn l-isforzi, huwa kruċjali li jitħeġġeġ u jiġi appoġġjat għarfien ġenerali akbar tal-istorja, il-funzjonament u l-kompetenzi tal-UE, inkluż permezz ta' kurrikuli edukattivi. L-edukazzjoni u t-tagħlim għandhom rwol fundamentali fl-ispjegazzjoni u fil-promozzjoni tal-fehim tar-rwoli u l-kompetenzi rispettivi tal-Unjoni u tal-Istati Membri. Filwaqt li jiġu rrispettati l-kompetenzi tal-Istati Membri, l-UE għandha timmira li tibni sħubiji ma' istituzzjonijiet edukattivi fil-livelli nazzjonali u reġjonali **biex tiżgura li l-edukazzjoni ċivika Ewropea ssir parti mit-tagħlim formali.** It-tagħlim dwar l-Ewropa u l-istorja komuni tagħna jippromwovu wkoll fehim aħjar tal-valuri u d-drittijiet fundamentali tal-UE.

II.3 Messaġġ unifikat permezz ta' komunikazzjoni korporattiva

Matul dawn l-aħħar ħames snin, l-istituzzjonijiet tal-UE, u b'mod partikolari l-Kummissjoni, ħadmu biex ikissru l-ostakoli fil-komunikazzjoni tagħhom stess. Jekk irridu li ċ-ċittadini jipperċepixxu d-differenza pożittiva li l-UE tagħmel f'ħajjithom, jeħtieġu komunikazzjoni

[27] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew, 13/14.12.. 2018, il-punt 15

ċara u koerenti dwar dak li tirrappreżenta u kif dawn jibbenefikaw mill-politiki u l-azzjoni tal-UE. Aktar milli komunikazzjoni skonnessa dwar politiki u programmi individwali, approċċ unifikat jippermetti lin-nies jaraw ir-rilevanza tal-politiki b'mod aktar ċar. Dan huwa l-għan tal-istrateġija ta' komunikazzjoni korporattiva tal-Kummissjoni — li tinforma liċ-ċittadini dwar il-valuri u l-azzjoni tal-UE, l-isfidi u l-opportunitajiet u kif dawn jistgħu jiġu ffaċċjati flimkien.

Komunikazzjoni dwar il-midja soċjali b'mod emottiv b'elementi viżwali b'saħħithom

Din il-Kummissjoni tiffoka primarjament fuq l-oqsma strateġiċi fejn l-UE tista' ġġib benefiċċji. L-10 prijoritajiet politiċi tal-President Juncker ta' Lulju 2014 ġew b'impenn li jispjegaw l-objettivi tagħha b'messaġġi ewlenin ċari u konsistenti. Il-kampanji korporattivi li jirriżultaw, li juru l-valuri tal-UE u li huma mimlijin emozzjoni, jgħinu biex jitwasslu dawn il-messaġġi kumplessivi.

Dan l-approċċ huwa bbażat fuq narrattiva ċara u koerenti, li turi benefiċċji għaċ-ċittadini permezz tar-rakkuntar ta' stejjer. L-irrakkuntar tal-istejjer huwa mod qawwi ta' kif wieħed jappella u jinvolvi liċ-ċittadini. Politika jew prijorità politika li mhijiex spjegata u sostnuta b'eżempji u emozzjonijiet x'aktarx li ma titħaddanx bl-istess mod miċ-ċittadini li tinvolvi u taffettwa. Li wieħed jgħid l-istorja tal-UE b'mod aktar attiv u emottiv huwa mezz aktar effettiv ta' komunikazzjoni minn wieħed ristrett għal argumenti bbażati fuq l-evidenza biss. Dan huwa wkoll konformi man-natura tal-UE bħala unjoni ta' valuri u mhux biss unjoni ta' ekonomiji.

F'dan l-approċċ, kull politika jkompli jkollha l-komunikazzjoni tagħha stess imfassla apposta fi ħdan narrattiva pożittiva usa'. Fl-istess ħin, **il-komunikazzjoni korporattiva tiżgura li ċ-ċittadini u l-partijiet ikkonċernati jirċievu messaġġi ċari u preċiżi bil-lingwa tagħhom** adattati għall-età, il-kultura u l-isfond tagħhom, b'użu akbar ta' infografika, narrattivi viżwali u vidjows immexxija minn stejjer. L-approċċ simplifikat ippermetta li l-Kummissjoni tipproġetta vuċi korporattiva Ewropea.

L-involviment u l-interazzjoni fuq il-midja soċjali

@EU_Commission
aktar minn **miljun** follower

European Commission
Aktar minn **580 000** follower

European Commission
kważi **923 000** ammiratur

EUTube
kważi **83 000** abbonat

europeancommission aktar minn **240 000** follower

Il-komunikazzjoni korporattiva kellha impatt reali u wriet li hija kosteffettiva, iffinanzjata biss minn mezzi eżistenti. Billi tiġbor flimkien ir-riżorsi, il-Kummissjoni setgħet **taħdem aħjar maċ-ċittadini, ittejjeb il-fehim tal-valuri tal-UE, il-prijoritajiet politiċi u l-politiki, u tħeġġeġ lin-nies biex jipparteċipaw b'mod attiv** fit-tiswir tal-UE. L-evalwazzjoni u r-rispons jikkonfermaw l-effiċjenza, l-effettività, ir-rilevanza u l-koerenza ta' dan l-approċċ. L-evalwazzjoni reċenti tal-kampanja #InvestEU li tkopri l-firxa sħiħa ta' fondi tal-UE ddedikati għall-inċitament tal-investiment turi li, f'sena waħda, il-kampanja potenzjalment laħqet 240 miljun kuntatt b'żieda ta' 4–5 punti perċentwali fil-perċezzjoni pożittiva tal-impatt tal-finanzjament tal-UE fir-reġjuni tal-UE[28].

B'reazzjoni għat-tħassib prinċipali taċ-ċittadini, il-Kummissjoni bniet narrattiva madwar l-għaxar prijoritajiet politiċi tal-mandat tagħha. Tliet kampanji pubbliċi komplementari korporattivi ppreżentaw dawn il-messaġġi b'modi innovattivi u kreattivi, biex jagħtu bidu għall-konverżazzjoni madwar l-Ewropa dwar l-impatt tal-UE fuq il-ħajja ta' kuljum taċ-ċittadini.

B'użu dejjem akbar tal-midja soċjali, il-komunikazzjoni awdjoviżiva u l-għodod diġitali, it-temi tal-kampanja ntgħażlu bir-reqqa:

InvestEU juża 100 storja reali biex juri kif l-investiment tal-UE qed joħloq l-impjiegi, jibdel il-ħajjiet u jagħti ħajja ġdida lill-komunitajiet madwar l-Ewropa;

EUandME jinvolvi ruħu ma' żgħażagħ Ewropej, biex jibda konverżazzjoni dwar il-valuri u l-kisbiet tal-UE permezz ta' serje ta' films qosra u stejjer ta' żgħażagħ li ħajjithom kienet milquta mill-UE; kif ukoll

[28] Rapport Finali dwar l-Istudju: Monitoraġġ tal-prestazzjoni tal-attivitajiet ta' komunikazzjoni tal-KE għall-Pjan ta' investiment għall-Ewropa, Technopolis Group, Novembru 2018

EUprotects jispjega kif "eroj ordinarji" jaħdmu flimkien madwar l-Ewropa biex jindirizzaw it-tħassib tan-nies dwar is-sikurezza u s-sigurtà, u dan juri l-azzjoni tal-UE fl-isfidi globali li ma jistgħux jiġu indirizzati fil-livell nazzjonali.

Il-Kummissjoni qed torganizza wkoll **kampanja pilota korporattiva f'għadd ta' żoni rurali**, imfassla biex tispjega l-valur tal-kooperazzjoni tal-UE f'komunitajiet li huma iktar diffiċli biex jintlaħqu. Il-kampanja se ddum 18-il xahar, u se tibda minn laqgħat mal-partijiet ikkonċernati rurali f'Marzu 2019 u gruppi fokus f'Mejju biex jagħrfu t-temi u l-messaġġi ewlenin għal kull pajjiż qabel ma jibdew attivitajiet ta' komunikazzjoni mfassla apposta. Il-Kummissjoni se tniedi wkoll kampanja dwar il-**kooperazzjoni tal-UE mal-Afrika**, b'mod parallel mal-isforzi ta' komunikazzjoni eżistenti dwar il-proġetti u l-programmi speċifiċi.

Filwaqt li jtajru l-bandiera tal-UE, **il-kampanji korporattivi jwittu t-triq għall-komunikaturi tal-UE, fil-livelli kollha, biex jaħdmu flimkien**. Id-dipartimenti politiċi tal-Kummissjoni jipprovdu għarfien espert u informazzjoni li jalimentaw il-kampanji; filwaqt li l-gruppi fokus u dawk ta' riċerka u jgħinu biex jiżguraw li l-messaġġi t-tajbin jilħqu l-udjenzi xierqa, u r-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni jfasslu l-kontenut għal interessi u sensittivitajiet lokali.

L-esperjenza tal-kampanji korporattivi matul din il-Kummissjoni wriet l-impatt qawwi li jintlaħqu ċ-ċittadini bi stejjer emottivi u messaġġi mfassla apposta għal Stati Membri u reġjuni differenti. Il-Kummissjoni pproponiet li tkompli l-metodu ta' komunikazzjoni korporattiva taħt il-qafas finanzjarju pluriennali ta' wara l-2020, bl-identifikazzjoni tal-messaġġi ewlenin ta' komunikazzjoni u l-prijoritajiet fuq għadd ta' snin. Dan il-mudell għandu wkoll jiġi żviluppat aktar b'appoġġ għall-objettivi strateġiċi tal-Unjoni għall-futur.

Istituzzjonijiet oħra tal-UE huma mistiedna jappoġġjaw u jadottaw dan l-approċċ ta' komunikazzjoni korporattiva fl-isforzi ta' komunikazzjoni tagħhom stess, billi jgħinu fil-bini ta' narrattivi kondiviżi, sostnuti u koeżivi. L-Istati Membri għandhom ukoll jiżviluppaw għodod ta' komunikazzjoni komplementari li jgħinu liċ-ċittadini jifhmu aħjar ir-rabta bejn il-politiki tal-UE u l-impatt lokali tagħhom.

II.4 Naġixxu flimkien biex niġġieldu d-diżinformazzjoni

Il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni filwaqt li jiġu difiżi l-libertà u l-pluraliżmu tal-midja hija fundamentali biex tiġi protetta d-demokrazija Ewropea. L-iżvilupp rapidu tat-teknoloġiji diġitali ma biddilx biss il-mod kif iċ-ċittadini jikkunsmaw l-aħbarijiet, iżda biddel ukoll il-modi ta' kif jinteraġixxu. **Il-pjattaformi online jikkollegaw liċ-ċittadini, jippermettulhom joħolqu l-kontenut u jkissru l-ostakli ġeografiċi u tas-soċjetà.** Il-pjattaformi online saru portali ta' informazzjoni b'saħħithom[29], fejn il-gwardjani għandhom interessi finanzjarji li jagħtu servizz lill-utenti b' informazzjoni personalizzata.

Filwaqt li dan l-ambjent jagħmilha aktar faċli għaċ-ċittadini li jinteraġixxu u jesprimu l-fehmiet politiċi tagħhom, u b'hekk jikkontribwixxu għall-funzjonament b'saħħtu ta' soċjetajiet demokratiċi, dan jippermetti wkoll it-tixrid rapidu ta' diżinformazzjoni li tagħmel il-ħsara u li għandha l-għan li tfixkel il-proċessi demokratiċi. L-evidenza turi li l-atturi Statali barranin ukoll qed jiskjeraw dejjem aktar strateġiji ta' diżinformazzjoni biex jinfluwenzaw dibattiti soċjali, joħolqu qsim u jinterferixxu fit-teħid demokratiku ta' deċiżjonijiet .

[29] 62 % tal-aħbarijiet jinqraw minn pjattaformi mobbli — Ċentru ta' Riċerka Pew: http://www.journalism.org/2012/10/01/future-mobile-news

83 %

tal-Ewropej jaħsbu li l-aħbarijiet foloz huma theddida għad-demokrazija

73 %

tal-utenti tal-internet huma mħassba dwar diżinformazzjoni online matul il-perjodu ta' qabel l-elezzjonijiet

Il-Kummissjoni tiddefinixxi d-diżinformazzjoni bħala "informazzjoni li tista' tiġi kkonfermata bħala falza jew qarrieqa, li tinħoloq u li tiġi ppreżentata u disseminata għall-benefiċċju ekonomiku jew biex tqarraq intenzjonalment lill-pubbliku, u li tista' tikkawża ħsara pubblika"[30]. L-għan tad-diżinformazzjoni huwa li tfixkel u taqsam, li tħawwel iż-żrieragħ ta' dubju billi tgħawweġ u tiffalsifika l-fatti, u b'hekk toħloq konfużjoni fost in-nies u ddgħajjef il-fidi tagħhom fl-istituzzjonijiet u fil-proċessi politiċi stabbiliti.

Huwa d-dmir komuni tagħna li niddefendu l-valur ċentrali tal-libertà tal-espressjoni u li nipproteġu liċ-ċittadini Ewropej mid-diżinformazzjoni. Dan jitlob azzjoni fuq tliet livelli — **miżuri ta' politika effettivi li jirregolaw il-kontenut u l-fornituri tas-servizzi online, komunikazzjoni innovattiva biex tinbena r-reżiljenza kontra d-diżinformazzjoni, u d-difiża kontinwa tal-libertà u l-pluraliżmu tal-midja.**

Matul l-aħħar ħames snin, l-UE saħħet l-isforzi tagħha biex tindirizza d-diżinformazzjoni. Wara l-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Marzu 2015, it-Task Force East StratCom ġiet stabbilita fis-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE). Flimkien mal-Kummissjoni u d-delegazzjonijiet tal-UE f'pajjiżi mhux tal-UE, it-Task Force tikkomunika dwar il-politiki tal-Unjoni fil-pajjiżi tal-viċinat tal-Lvant, issaħħaħ l-ambjent tal-midja u l-appoġġ għal-libertà u l-indipendenza tal-midja. Din ittejjeb il-kapaċità tal-UE li tipprevedi, tindirizza u tqajjem kuxjenza dwar l-attivitajiet ta' diżinformazzjoni.

Il-Kummissjoni indirizzat id-diżinformazzjoni mill-perspettiva leġiżlattiva, ta' sigurtà u komunikazzjoni. Fl-aħħar sena, il-Kummissjoni enfasizzat l-importanza li jiġu żgurati elezzjonijiet Ewropej ħielsa u ġusti[31]. Ħeġġet lill-pjattaformi ewlenin biex jiffirmaw kodiċi ta' prattika kontra d-diżinformazzjoni u ressqet pjan ta' azzjoni bi proposti għal rispons ikkoordinat tal-UE għall-isfida tad-diżinformazzjoni. Il-pjattaformi issa jridu jieħdu s-sehem ġust tagħhom ta' responsabbiltà biex jiġi żgurat diskors ħieles u imparzjali fl-Ewropa.

[30] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "L-indirizzar tad-diżinformazzjoni online: Approċċ Ewropew ", COM(2018) 236 final, 26.4.2018

[31] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "Għal kisba ta' elezzjonijiet Ewropej liberi u ġusti", COM(2018) 637, 12.9.2018

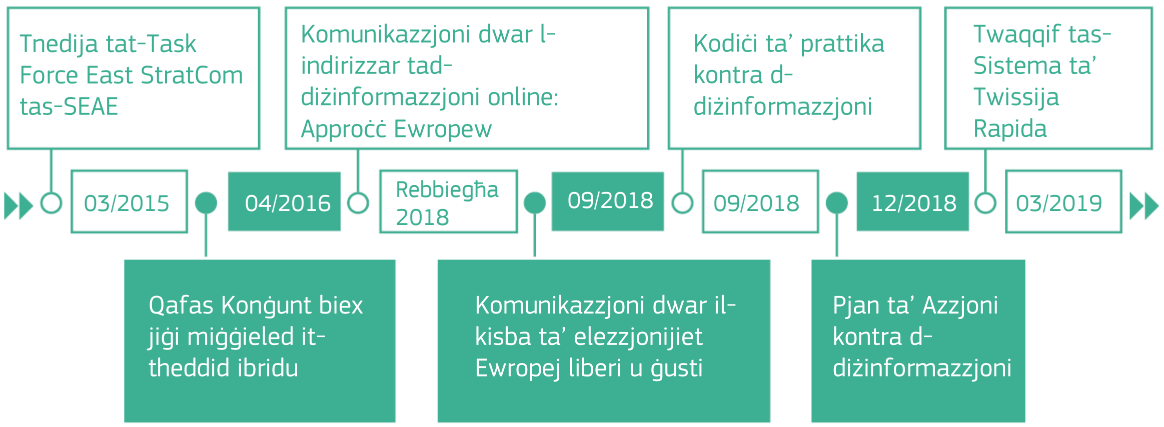

Il-Pjan ta' Azzjoni[32] jiffoka fuq erba' oqsma biex jibni l-kapaċitajiet tal-UE u tal-Istati Membri u jsaħħaħ il-kooperazzjoni: 1) it-titjib fid-detezzjoni, l-analiżi u l-kxif tad-diżinformazzjoni; 2) il-bini ta' kooperazzjoni aktar b'saħħitha u rispons konġunt permezz ta' sistema ġdida ta' twissija rapida; 3) l-involviment tal-pjattaformi online u l-industrija, skont il-kodiċi ta' prattika ffirmat minn pjattaformi online, netwerks soċjali ewlenin, dawk li jirreklamaw u l-industrija; u 4) is-sensibilizzazzjoni u l-għoti tas-setgħa liċ-ċittadini permezz ta' kampanji mmirati u programmi dedikati li jippromwovu l-litteriżmu medjatiku fil-livell Ewropew u nazzjonali.

B'mod kruċjali, il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni teħtieġ ħruġ kostanti ta' messaġġi bbażati fuq il-fatti li jgħin liċ-ċittadini biex jiddistingwu bejn ir-realtà u l-falsità.

Il-Kummissjoni twieġeb għad-diżinformazzjoni direttament permezz tas-Servizz tal-Kelliem tagħha, ir-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni fl-Istati Membri u fuq il-midja soċjali billi tuża l-għarfien espert tan-Netwerk tagħha kontra d-Diżinformazzjoni, grupp ta' mythbusters tal-Kummissjoni, analiżi tad-*data* mill-midja soċjali u għarfien mix-xjenza komportamentali. Il-Kummissjoni tipprovdi informazzjoni fattwali u preċiża dwar il-politiki u l-prijoritajiet politiċi tagħha kif ukoll tirribatti kwalunkwe diżinformazzjoni li għandha l-għan li tqarraq liċ-ċittadini Ewropej fir-rigward tal-UE.

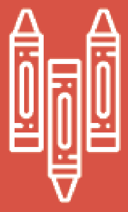

Il-lapsijiet u l-krejons tal-kulur se jkunu "pprojbiti" mill-Unjoni Ewropea: Fl-2017, l-aħbarijiet irrappurtaw inkorrettament li l-UE kienet qed tipprojbixxi l-krejons u l-lapsijiet tal-kulur. Fil-verità, l-UE kienet qed tipproponi li jitnaqqas il-limitu taċ-ċomb fil-ġugarelli, abbażi ta' evidenza xjentifika. Il-miżuri jiżguraw li t-tfal ikunu jistgħu jużaw il-krejons mingħajr periklu u mingħajr ma jkunu esposti għal avvelenament miċ-ċomb.

Projbizzjoni tal-UE fuq id-doner kebabs: Wara dibattitu tal-Parlament Ewropew fl-2017 dwar il-preservattivi tal-fosfat f'laħmijiet ipproċessati, ixxerrdu xnigħat li l-UE kienet se tipprojbixxi l-kebabs. Fil-verità, ir-riċerka xjentifika wriet rabta bejn is-sustanza kimika u l-mard tal-qalb. Il-proposta fittxet li tibdel il-manifattura tal-laħam tal-kebab, iżda mhux li tipprojbixxi l-iklapopolari.

[32] Il-Komunikazzjoni Konġunta tal-Kummissjoni Ewropea u tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà "Pjan ta' Azzjoni kontra d-Diżinformazzjoni", JOIN (2018) 36 final, 5.12.2018

Fl-Istati Membri, ir-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni wkoll għandhom rwol fil-mythbusting[33] u li tintqal il-verità dwar il-falsitajiet l-aktar persistenti u komuni dwar l-UE.

Fid-dinja li qed tevolvi malajr tad-diżinformazzjoni, **jeħtieġ li l-istituzzjonijiet ikomplu bl-isforzi tagħhom biex jadattaw malajr ħafna, mhux biss għaċ-ċirkostanzi politiċi li qed jinbidlu, iżda wkoll għax-xenarju teknoloġiku li qed jinbidel**. L-użu tal-"bots" (robots online li jwettqu kompiti ripetittivi bbażati fuq l-algoritmi) fil-komunikazzjoni diġà huwa realtà[34]. Fil-futur qarib, l-intelliġenza artifiċjali se tintuża dejjem aktar biex twettaq attivitajiet ta' komunikazzjoni. L-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri jeħtieġ li jkomplu bl-isforzi tagħhom biex jadattaw u jimxu 'l quddiem f'din ir-realtà l-ġdida. Is-sistemi edukattivi jistgħu jaqdu rwol hawnhekk: Il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali jista' jinkoraġġixxi aktar taħriġ speċjalizzat fl-intelliġenza artifiċjali.

Attivitajiet ta' mythbusting mir-Rappreżentanzi

Décodeurs de l'Europe *— inizjattiva mir-Rappreżentanza tal-Kummissjoni f'Pariġi*

https://ec.europa.eu/france/news/decodeurseurope_fr

Keyboard Warriors *— inizjattiva mir-Rappreżentanza tal-Kummissjoni f'Varsavja*

https://www.facebook.com/groups/wojownicyklawiatury/

Sabiex ikomplu jiġġieldu l-fluss dejjem jiżdied tad-diżinformazzjoni, l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet jeħtieġ li jingħaqdu biex jibnu fuq is-sinerġiji eżistenti u jikkondividu r-riżorsi. Flimkien, l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-UE jeħtieġ li jiżguraw li s-sistema l-ġdida ta' twissija rapida tiġi sfruttata bis-sħiħ. Huwa meħtieġ li wieħed imur lil hinn mill-kondiviżjoni tal-informazzjoni u tinħoloq **komunità ta' għarfien reali b'għarfien espert dwar l-aspetti differenti tad-diżinformazzjoni**, li tfassal għarfien mir-riċerka u l-akkademja, il-verifikaturi tal-fatti, il-pjattaformi online, l-esperti tat-teknoloġija u s-sħab internazzjonali. Il-Kummissjoni hija lesta li torbot l-għarfien espert tan-Netwerk tagħha kontra d-

[33] Ara l-eżempji tar-Rappreżentanzi tal-Kummissjoni f'Pariġi (https://decodeursdeleurope.eu), Vilnius (https://ec.europa.eu/lithuania/home_lt), u Londra (https://blogs.ec.europa.eu/ECintheUK/euromyths-a-z-index)

[34] Fl-2017, l-hekk imsejħa "bots" (jew robots online li jwettqu kompiti ripetittivi bbażati fuq l-algoritmi) kienu responsabbli għal aktar minn nofs it-traffiku kollu fuq l-internet; u filwaqt li l-bots jiġġeneraw 23 % tat-traffiku kollu fuq l-internet, madwar 29 % jistgħu jiġu attribwiti għall-kreaturi b'għanijiet illeġittimi. Ara l-Aġenzija Żvediża għal Kontinġenzi Ċivili, "Il-Ġlieda kontra l-Attivitajiet ta' Influwenza tal-Informazzjoni: L-Aħħar Żviluppi", 2018 (https://rib.msb.se/filer/pdf/28698.pdf)

Diżinformazzjoni mas-sistema ta' twissija rapida u tipprovdi ċentru għall-kontenut tal-politika tal-UE relatat mal-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni.

Il-Kummissjoni beħsiebha tiffaċilita l-ħolqien ta' **komunità multidixxiplinari Ewropea** biex trawwem il-kooperazzjoni bejn dawk kollha involuti, b'mod partikolari **l-verifikaturi tal-fatti indipendenti u r-riċerkaturi akkademiċi** involuti fil-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni qed tippjana li tistabbilixxi Pjattaforma Ewropea dwar id-Diżinformazzjoni. Il-Pjattaforma se żżid il-kollaborazzjoni bejn il-verifikaturi tal-fatti u r-riċerkaturi akkademiċi sabiex tiżgura kopertura sħiħa tat-territorju tal-Unjoni u tiffaċilita l-bini u l-interkonnessjoni ta' organizzazzjonijiet nazzjonali rilevanti, inklużi ċentri nazzjonali ta' diżinformazzjoni.

Il-komunikazzjoni tal-UE għas-servizz taċ-ċittadini u d-demokrazija

5 Rakkomandazzjonijiet

Meta jiltaqgħu f'Sibiu, ir-Rumanija, fid-9 ta' Mejju 2019, il-mexxejja tal-UE huma mistiedna:

1. ***Jirrikonoxxu li l-komunikazzjoni dwar l-Unjoni Ewropea hija responsabbiltà konġunta għall-Istati Membri tal-UE, il-gvernijiet fil-livelli kollha kif ukoll l-istituzzjonijiet tal-UE****. Għandna bżonn nikkomunikaw aktar b'messaġġi komuni, taħt il-marka tal-UE, u nispjegaw xi jfissru d-deċiżjonijiet u l-politiki għan-nies u x'riżultati tanġibbli jġibu magħhom. Għandna nikkapitalizzaw fuq ftehimiet politiċi ewlenin u fuq id-deċiżjonijiet waqt il-laqgħat tal-Kunsill Ewropew, u nużaw l-istadji importanti u l-avvenimenti ewlenin biex nenfasizzaw l-unità Ewropea (pereżempju, Jum l-Ewropa fid-9 ta' Mejju, anniversarji ta' tkabbiriet tal-Unjoni u Trattati).*

2. ***Iżidu l-impenn u l-interazzjoni maċ-ċittadini dwar il-politiki u l-kwistjonijiet tal-Unjoni Ewropea****. L-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri għandhom iżidu l-appoġġ tagħhom għal djalogu permanenti maċ-ċittadini dwar l-Unjoni Ewropea, bl-użu tad-djalogi taċ-ċittadini u l-laqgħat , konsultazzjonijiet jew konvenzjonijiet ta' stil muniċipali, kif ukoll it-teknoloġiji diġitali u awdjoviżivi. Huma għandhom jinfurmaw lin-nies dwar il-firxa sħiħa ta' għażliet biex jesprimu l-opinjonijiet tagħhom dwar l-UE u l-politiki tagħha u jiżguraw li jkun hemm proċess u mezzi biex ir-riżultati tad-djalogi u l-konsultazzjonijiet taċ-ċittadini jkunu ta' kontribut.*

3. ***Jiżguraw li l-istituzzjonijiet tal-UE jaħdmu aktar mill-qrib flimkien fil-futur fuq kampanji ta' komunikazzjoni korporattiva tal-UE bbażati fuq valuri Ewropej kondiviżi****, li jirrakkuntaw l-istorja tad-differenza li tagħmel l-Unjoni Ewropea fil-ħajja ta' kuljum tan-nies. Jenħtieġ li l-kampanji jindirizzaw lill-udjenzi kollha, bil-lingwa tagħhom stess, b'mod attraenti, interessanti u evokattiv. Dawn għandhom ikunu kompletament allinjati mal-prijoritajiet strateġiċi għaċ-ċiklu politiku li jmiss.*

4. ***Jgħaqqdu l-forzi tagħhom biex tiġi miġġielda d-diżinformazzjoni, bil-komunikazzjoni tal-UE bbażata fuq il-fatti.*** *Jiżdiedu s-servizzi indipendenti ta' verifika tal-fatti fuq livell nazzjonali u Ewropew, jiġu promossi l-litteriżmu medjatiku u l-iżvilupp tal-ħiliet fl-intelliġenza artifiċjali. Tiġi intensifikata l-ħidma man-netwerks soċjali u mal-pjattaformi online fil-livell tal-UE biex tiġi promossa l-prattika tajba, filwaqt li jiġu difiżi l-libertà u l-pluraliżmu tal-midja. Jiżdiedu l-isforzi biex jinġabru r-riżorsi tal-UE u dawk nazzjonali biex jiġi ssalvagwardjat id-dritt taċ-ċittadini għal informazzjoni fattwali, oġġettiva u affidabbli dwar l-Unjoni Ewropea.*

5. ***Jippromwovu t-tagħlim dwar l-Unjoni Ewropea fil-livelli kollha tal-edukazzjoni****, biex jissaħħaħ l-għarfien tal-istudenti dwar l-Unjoni Ewropea, il-valuri tagħha, il-funzjonament u l-oqsma tal-attivitajiet tagħha. L-UE għandha tibni sħubiji ma' istituzzjonijiet edukattivi fil-livelli nazzjonali u reġjonali biex tiżgura li l-edukazzjoni ċivika Ewropea ssir parti mit-tagħlim formali. Jitressqu l-eks studenti tal-Erasmus u tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà f'dan l-isforz. Jiġi żgurat li ċ-ċittadini tal-UE jkunu konxji mid-drittijiet tagħhom.*

Parti III: Konklużjoni

Peress li l-Ewropej qed iħejju biex jivvutaw bejn it-23 u s-26 ta' Mejju 2019, jeħtieġ li jkunu jistgħu jagħmlu dan billi jaraw b'mod infurmat kemm l-isfidi li qed niffaċċjaw bħalissa kif ukoll l-opportunitajiet li l-UE tista' toħloq minnhom. Huma għandhom ikunu konxji sew tal-viżjonijiet alternattivi għall-ġejjieni tal-Ewropa li qed jiġu ppreżentati u diskussi matul il-kampanja li għaddejja bħalissa għall-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew.

Il-laqgħa informali tal-mexxejja tal-EU27 f'Sibiu fid-9 ta' Mejju 2019 hija l-mument opportun biex inġeddu l-unità u s-sens ta' skop tagħna, filwaqt li nirrispettaw id-differenza f'saħħitha tal-fehmiet ippreżentati fl-elezzjonijiet iżda li ma jkunux ristretti minnha. L-għaqda fid-diversità hija karatteristika dejjiema tal-Unjoni tagħna. L-Unjoni taħdem minħabba din l-għaqda, inkluż fi żminijiet diffiċli. F'dan l-ispirtu, Sibiu se jkun il-ħin u l-post biex jintwera li t-tħassib taċ-ċittadini qed jittieħed inkunsiderazzjoni fl-aġenda strateġika li jmiss; u jingħata messaġġ ta' tama u direzzjoni għall-futur tal-Unjoni tagħna fl-ambjent globali inċert attwali.

Meta l-Ewropa tħares lejn il-ġejjieni tagħha, għandha tagħmel dan b'fiduċja. Jekk in-nazzjonijiet Ewropej huma kapaċi jiġbru sett komuni ta' objettivi, ma hemm l-ebda sfida li ma jistgħux jegħlbu. U jekk dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fl-Ewropa jistgħu jispiraw, jinvolvu u jagħtu s-setgħa liċ-ċittadini, ma hemm l-ebda ostaklu li ma jistgħux jegħlbu.

L-aġenda strateġika li jmiss tal-UE hija opportunità biex jintwera b'mod ċar li aħna kapaċi negħlbu d-differenzi interni u ningħaqdu flimkien biex nindirizzaw l-ostakoli ta' żminijietna. Id-dinja mhix se tistenna lill-Ewropa. Wasal iż-żmien, minflok, li l-Ewropa tibda tilħaq il-potenzjal tagħha.